

Na osnovu člana 16. stav 1. Zakona o prostornom planiranju i korištenju zemljišta na nivou Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine" Broj 2/06., 72/07., 32/08., i 4/10, 13/10, 45/10.), člana 13. stav 2. alineja 3. Zakona o principima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine", broj 49/06. i 51/09), člana 34. stav (4) Zakona o prostornom uređenju i građenju ("Službene novine Tuzlanskog kantona", broj 6/11, 4/13 i 15/13.) i čl.6. stav 1. alineja 3. Statutarne odluke o organizaciji Grada Tuzla u skladu sa Zakonom o Gradu Tuzla ("Službeni glasnik Grada Tuzla", broj 1/14), Gradsko vijeće Tuzla, na sjednici održanoj dana _____ 2014.godine donosi :

O D L U K U

o provođenju Prostornog plana Grada Tuzla za period 2010-2030 godine

I OPĆE ODREDBE

Član 1.

Odluka o provođenju Prostornog plana Grada Tuzla za period **2010-2030** (u daljem tekstu: Odluka) je sastavni dio Prostornog plana Grada Tuzla za period **2010-2030** (u daljem tekstu: Prostorni plan) koji se primjenjuje na cijelo područje Grada Tuzla, površine 302,55km² (30.255 ha).

Ovom Odlukom utvrđuju se uslovi korištenja, izgradnje, uređenja i zaštite prostora, uslovi za održivi i uravnoteženi razvitak na području Grada Tuzla, čime se obezbjeđuje provođenje Prostornog plana.

Član 2.

Dokumentacija Prostornog plana sadrži:

I Prostornu osnovu Plana – tekstualni i grafički dio.

a) Tekstualni dio Prostorne osnove sadrži:

- Analiza stanja prostornog uređenja,
- Ocjena stanja prostornog uređenja,
- Mogući pravci prostornog razvoja,
- Konceptija prostornog razvoja.

b) Grafički dio Prostorne osnove čine 33 grafička priloga u digitalnoj i analognoj formi na kojima je prikazano postojeće stanje i 6 grafičkih priloga na kojima je data konceptija prostornog razvoja. Digitalne karte urađene su na geodetskim podlogama u razmjeri 1:25000.

II Prostorni plan - tekstualni i grafički dio

a) Tekstualni dio Prostornog plana sadrži:

- Opći i posebni ciljevi prostornog razvoja,
- Projekcija prostornog razvoja,
- Projekcija razvoja prostornih sistema,
- Odluka o provođenju Prostornog plana.

- b) Grafički dio Prostornog plana čini 30 grafičkih priloga, u digitalnoj i analognoj formi, na kojima je prikazana Projekcija prostornog razvoja općine Tuzla. Digitalne karte urađene su na geodetskim podlogama u razmjeri 1:25000.
- c) Grafički dio Odluke o provođenju Prostornog plana sadrži 122 grafička priloga, u digitalnoj i analognoj formi, urađena na geodetskim podlogama u razmjeri 1:2500.

Član 3.

Prostorni plan Grada Tuzla donosi se za period od **dvadeset godina 2010 – 2030** i obavezujući je dokument za regulisanje odnosa prostornog uređenja na teritoriji grada Tuzla, koja obuhvata površinu od 302.55km² (30.255 ha).

II PROGRAM MJERA PROSTORNOG UREĐENJA I AKTIVNOSTI ZA PROVOĐENJE PROSTORNOG PLANA

Član 4.

- (1) Program mjera i aktivnosti za provođenje Prostornog plana odnosi se na I etapu, odnosno na prvi dvogodišnji period realizacije Prostornog plana, nakon čega se radi Izvještaj o stanju u prostoru.
- (2) Gradsko vijeće, na osnovu Izvještaja o stanju u prostoru iz prethodnog stava, donosi četvorogodišnji program mjera i aktivnosti za unapređenje stanja u prostoru Grada Tuzla, koji sadrži procjenu potrebe izrade novih, odnosno izmjene i dopune postojećih planskih dokumenata, potrebu pribavljanja podataka i stručnih podloga za njihovu izradu, te druge mjere i aktivnosti od značaja za izradu i donošenje tih dokumenata. Služba za prostorno uređenje i zaštitu okoline Grada Tuzla dužna je voditi dokumentaciju potrebnu za praćenje stanja u prostoru, izradu i praćenje provođenja planskih dokumenata.

Mjere ekonomske politike

Član 5.

U oblasti ekonomske politike na nivou Grada, potrebno je naročito:

- Usmjeravati aktivnosti na stvaranju poslovnog ambijenta i uslova za uspješnije poslovanje, te uspostavljanje partnerskog odnosa između grada i poduzetnika;
- Usmjeravati razmještaj privrednih kapaciteta na području grada, koji je resorno, infrastrukturno i kadrovski optimalan sa stanovišta proizvodnih procesa;
- Posebnim mjerama uticati na kvalitet tehnologija, te na uvoz čistih tehnologija i tehničkih sredstava, u cilju obezbjeđenja uslova za održivi razvoj, naročito sa aspekta unapređenja zaštite životne sredine,
- Podržavati otvaranje malih i srednjih preduzeća, ali izbjegavati industriju koja zagađuje okolinu;
- Kroz programe mjera i aktivnosti za unapređenje stanja u prostoru, dati mogućnost infrastrukturnog opremanja određenog broja lokacija za izgradnju objekata malih i srednjih preduzeća, pružanje istima stručnih usluga, u cilju smanjivanja razlika u pogledu privrednog razvoja između urbanih i ruralnih područja Grada i što uspješnijeg razvoja privrednih, odnosno poslovnih i industrijskih zona, tehnoloških parkova, inkubatora za mala i srednja preduzeća i sl.;

- Podsticati tržišno, tehnološko, kadrovsko i organizaciono restruktuiranje i izvozno orjentisanu privredu, uz nove investicije;
- Preduzimati mjere za podsticanje kvalitetnog zapošljavanja kreditnim, poreznim i drugim instrumentima ekonomske politike;
- Podržavati efikasnost poreznog sistema i finansijskog sektora kroz reforme direktnog oporezivanja;
- Podsticati ekonomsko – ekološku rehabilitaciju devastiranih područja, te zaustavljati dalju degradaciju okoline;
- Podržavati razvoj energetske resursa i kapaciteta u skladu sa ciljevima i mjerama zaštite okoline;
- Unapređivati energetske efikasnost razvojem optimalnih rješenja pri upotrebi energije.

Član 6.

Mjere zemljišne politike

U cilju obezbjeđenja racionalnog korištenja, te systemske i efikasne zaštite zemljišta od neplanskog korištenja, potrebno je naročito:

- Davati inicijativu za obezbjeđenje uvođenja tržišnog sistema u korištenju gradskog i uopće građevinskog zemljišta;
- Uspostaviti odgovarajuće evidencije u prometu, korištenju zemljišta i dr.;
- Postojeće propise u zemljišnoj politici dopuniti evropskim propisima i standardima. u skladu sa ingerencijama;
- Istražiti varijante zemljišne rente kao tržišne kategorije i na osnovu toga, a u skladu sa ingerencijama, davati inicijativu za donošenje propisa o renti kao jednom od regulatora korištenja prostora;
- Definisati takvu tržišnu zemljišnu politiku koja će maksimalno uvažavati princip održivog razvoja, te podizanje ukupnog nivoa kvaliteta života građana;
- Obezbjeđivati racionalno korištenje i zaštitu zemljišta od neplanskog korištenja kroz politiku cijena i utvrđivanje realne tržišne vrijednosti zemljišta, građevinskih lokacija i samih građevinskih parcela, a time i afirmisati tržišne odnose u ovoj oblasti;
- Obezbjeđivati uspostavljanje tržišnog koncepta i strategije upravljanja građevinskim zemljištem, praćenje i razvijanje tržišnog upravljanja nekretninama, zatim praćenje usmjeravanja i trošenja sredstava naknade za korištenje građevinskog zemljišta- rente i dr.;
- Provoditi zaštitu poljoprivrednog i šumskog zemljišta kroz namjensko i racionalno upravljanje ovim zemljištem kao dobrom od općeg interesa za federaciju, kanton i grad, u skladu sa važećim propisima i uz systemsku zaštitu okoline;
- Usmjeriti pažnju na zaštitu poljoprivrednog i šumskog zemljišta kroz zabranu građenja građevina i izvođenje drugih radova kojima se pospješuje neracionalno korištenje prostora;
- Podsticati građenje stambenih i privrednih građevina za potrebe poljoprivredne proizvodnje ili seoskog turizma, uključujući melioracione sisteme i sisteme navodnjavanja, imajući u vidu da porodična poljoprivredna gazdinstva čine osnovni oblik organizacije poljoprivredne proizvodnje;
- Kontinuirano pratiti promjene namjene poljoprivrednog i šumskog zemljišta u građevinsko zemljište, čija se vrijednost na taj način višestruko uvećava, te poduzimati mjere za sprječavanje nelegalne gradnje;
- Davati inicijativu i raditi na ažuriranju katastarskih podataka o poljoprivrednom, šumskom, građevinskom i drugom zemljištu, radi usklađivanja podataka sa stanjem na terenu, te kontinuirano raditi na usklađivanju katastarskih i zemljišno-knjižnih evidencija;

- Kontinuirano razvijati i unapređivati geografski informacijski sistem (GIS), koji će uz registar svih nekretnina biti okosnica za donošenje mjera i propisa u oblasti uređenja i korištenja prostora.

Član 7.

Mjere investicione i porezne politike

- Racionalizirati i vremenski skratiti postupak registracije firmi, odobravanja lokacija i pribavljanja drugih dokumenata potrebnih za otvaranje procesa investiranja;
- Podržavati politiku stimulisanja investitora za izgradnju objekata sa savremenim proizvodnim tehnologijama koje su kompatibilne sa već postojećim u Gradu i Kantonu, kao i onih koji omogućavaju visoke standarde u kvalitetu proizvoda, veći broj radnih mjesta i veći profit;
- Kroz izdvajanja za istraživanja područja potencijalnih ležišta mineralnih sirovina obezbijediti povećanje interesa za koncesije, što može uticati na povećanje finansijskih kapaciteta;
- Fiskalnom politikom podsticati i usmjeravati intenzivnu poljoprivrednu proizvodnju na svim prostorima gdje to prirodni uslovi i mogućnosti dozvoljavaju;
- Investicionom politikom obezbijediti takvo usmjeravanje sredstava za investicije koje će podsticati ostvarivanje usvojene politike prostornog uređenja.

Program mjera i aktivnosti za provođenje Prostornog plana za propisani dvogodišnji period podrazumijeva izradu sljedećih dokumenata:

- Regulacioni plan „Slatina 1“;
- Regulacioni plan dijela nerealizirane prostorne cjeline „Pecara 2“;
- Regulacioni plan stambeno – poslovne zone „Kreka - Jug“;
- Regulacioni plan stambeno – poslovne zone „Ši Selo – Zlokovac“;
- Regulacioni plan zone kolektivnog stanovanja „Solana – Sjever“;
- Regulacioni plan „Stara kasarna sa namjenom Kampus Univerziteta u Tuzli“;
- Regulacioni plan „Solina Novo Naselje 2“ sa namjenom kolektivno stanovanje
- Regulacioni plan stambeno – poslovne zone „Irac - Jug“;
- Regulacioni plan privredne zone „Kreka sjever“.

III UREĐENJE PROSTORA I NAMJENA POVRŠINA

A/ GRAĐEVINE OD ZNAČAJA ZA FEDERACIJU BOSNE I HERCEGOVINE I TUZLANSKI KANTON

Član 8.

- (1) Građevine od značaja za Federaciju Bosne i Hercegovine određene su Uredbom o određivanju zahvata u prostoru i građevina za koje Federalno ministarstvo prostornog uređenja izdaje urbanističku saglasnost i/ili lokacijsku informaciju („Sl.novine FBiH“, br. 32/14), donesenom na osnovu člana 40. Stav 1. Tačka 5) i 6) Zakona o prostornom planiranju i korištenju zemljišta na nivou Federacije Bosne i Hercegovine („Sl. novine Federacije BiH“, br. 2/06, 72/07, 32/08, 4/10, 13/10 i 45/10).
- (2) Građevine i zahvati na prostorima u granicama nacionalnog spomenika, koje su utvrđene Odlukom Komisije za očuvanje nacionalnih spomenika, odnosno za građevine i zahvate na područjima upisanim na Privremenu listu nacionalnih spomenika u granicama koje kao privremene odlukom utvrdi Komisija za očuvanje nacionalnih spomenika, Federalno ministarstvo prostornog uređenja izdaje urbanističku saglasnost i/ili lokacijsku informaciju na osnovu člana 40. Stav 1. Tačka 7) na osnovu Zakona o prostornom planiranju i korištenju zemljišta na nivou Federacije Bosne i Hercegovine („Sl. novine Federacije BiH“, br. 2/06, 72/07, 32/08, 4/10, 13/10 i 45/10).
- (3) Građevine od značaja za Tuzlanski kanton za koje Ministarstvo prostornog uređenja i zaštite okolice TK-a izdaje urbanističku saglasnost i/ili lokacijsku informaciju na temelju prethodno pribavljenog mišljenja nadležne općinske službe, određene su čl.62. stav (2) Zakona o prostornom uređenju i građenju („Službene novine Tuzlanskog kantona“, br.6/11, 4/13 i 15/13).
- (4) Područja planiranih, još neizgrađenih koridora i lokacija građevina od značaja za Federaciju BiH i Tuzlanski kanton, potrebno je kao takva čuvati.
- (5) Ukoliko na trasama, odnosno lokacijama građevina navedenih u ovom u članu postoje legalno izgrađene (u skladu sa projektnom dokumentacijom) građevine, istima se dozvoljava rekonstrukcija u obimu nužnom za život i rad, te promjena namjene, sve u granicama postojećih gabarita, kao i tekuće održavanje.

Član 9

- (1) Građevine i zahvati od značaja za Federaciju BiH na području Grada Tuzla:

a) Infrastruktura

1) Građevine saobraćaja i veza

- Autocesta Orašje - Tuzla - Žepče,
- Magistralna cesta M 112 /stara oznaka ceste M4/ Granica entiteta-Gračanica-Lukavac-Šićki Brod-Tuzla (raskrsnica Siporeks, južnagradaska magistrala - Brčanska Malta)-Simin Han-Međaš-Kalesija-granica entiteta
- Magistralna cesta M 112 a / stara oznaka ceste M4/ Siporeks-Tuzla sjeverna magistrala-Brčanska Malta
- Magistralna cesta M 113/stara oznaka ceste M 1.8, M 18 i M5/ Državna granica -Orašje-granica entiteta i granica entiteta-granica Brčko Distrikt i granica Brčko Distrikt-Hrgovi Donji-Ormanica-Srebrenik-Šićki Brod-Živinice-Kladanj-Olovo-Semizovac-Jošanica-Stup-granica entiteta i granica entiteta –Trnovo-granica entiteta
- Magistralna cesta M 211/stara oznaka ceste M18/ Simin Han-Požarnica-granica entiteta
- Željeznička pruga Turija - Banovići - Tuzla („Kargo centar“),

- Pruga br. 13 Brčko – Banovići: od kilometra 78 + 200 do km 141+506 uključujući stanice: Špionica, Duboki Potok, Tinja, Mramor, Bos. Poljana, Ljubače, Živinice, Donja Višća i Banovići.
- Pruga br. 14 Tuzla – Doboj: od kilometra 0+000 do km 29+000 (granica entiteta) uključujući stanice: Tuzla, Kreka, Lukavac i Dobošnica.
- Pruga br. 15 Živinice – Zvornik: od kilometra 1+086 do km 25+480 (granica entiteta) uključujući stanice Krivača i Kalesija.

2) Energetske građevine

- Termoelektrana (TE) Tuzla, blok 7,
- Termoelektrana (TE) Tuzla C kombi c,
- Dalekovod (DV) 400 kV Tuzla - Banja Luka (ulaz-izlaz za TS Doboj 4),

3) Ostale građevine

- Univerzitetski klinički centar

4) Zahvati u prostoru i građevine na području općine Tuzla za koje je posebnim propisom određena obaveza posjedovanja okolinske dozvole(veliki zagađivači) koja se izdaje na osnovu Studije o procjeni uticaja na okoliš i uslova zaštite okoliša.

5) Zahvati u prostoru i građevine na području općine Tuzla za koje se odobrenje za eksploataciju izdaje na osnovu Zakona o rudarstvu

- Rudnici „Kreka“ doo Tuzla
- Rudnik soli „ Tuzla“ dd Tuzla
- „Tuzla-kvarc“ doo Tuzla

b. Nacionalni spomenici i kulturno-historijska dobra pod zaštitom:

- Poljska (Turalibegova) džamija sa grebljem i turbetom, graditeljska cjelina,
- Saborni hram Uspenja Presvete Bogorodice sa pokretnim naslijeđem, historijska građevina,
- Dvor Srpskopравoslavne zvorničko-tuzlanske eparhije sa pokretnim naslijeđem, historijska građevina,
- Proizvodnja soli u Tuzli, industrijsko naslijeđe,
- Pravoslavna crkva Vaznesenja Gospodnjeg u Požarnici, graditeljska cjelina,
- Pravoslavna crkva Svetog Velikomučenika Georgija sa grobljem na Trnovcu, graditeljska cjelina,
- Šarena (Časna, Atik, Gradska, Behram-begova) džamija sa haremom, ulazni portal i mjesto Behram-begove medrese, graditeljska cjelina,
- Nekropola sa stećcima u Starim kućama, Donje Breške, historijsko područje.
- Fondovi i zbirke JU Arhiv Tuzlanskog kantona u Tuzli, pokretno dobro,
- Hastahana u Tuzli, historijska građevina, prva javna bolnica,
- Zbirka slika Ismeta Mujezinovića koja se nalazi u Međunarodnoj galeriji portreta Tuzla u Tuzli, pokretno dobro,
- Zbirka „Tito u djelima likovnih umjetnika Jugoslavije“ koja se nalazi u Međunarodnoj galeriji portreta Tuzla u Tuzli, pokretno dobro.

Spomenici i kulturno-historijska dobra na Privremenoj listi nacionalnih spomenika, koju je usvojila Komisija za očuvanje nacionalnih spomenika na 15.sjednici održanoj 14.06.2000.godine.

- Džindijska džamija u Tuzli
- Jalska (Krzlar – djevojačka) džamija u Tuzli
- Bijela džamija u Gornjoj Tuzli.

Član 10.

Građevine i zahvati od značaja za Tuzlanski kanton su:

a/ Regionalne ceste

Regionalne ceste I reda

- Regionalna cesta R 303 /stara oznaka R 458/ Granica entiteta (Brčko)-Čelić-granica entiteta(Lopare)
- Regionalna cesta R 304 /stara oznaka R 459/ Čelić-Šibošnica-Dokanj-Brčanska Malta
- Regionalna cesta R 305 /stara oznaka R 470/ Tuzla-Dubrave

Regionalne ceste II reda

- Regionalna cesta R 357 /stara oznaka lokalna cesta/ Previle-Avdibašići-Obodnica-Breške-Dokanj sa nastavkom planiranom trasom preko Tetime, Gornje Tuzle do Kovačevog sela (sjeverna obilaznica Tuzle)
- Regionalna cesta R 362-a /stara oznaka lokalna cesta/ Ljubače-Suha (spoj sa R 362 Poljice-Živinice)

b/ Vodne građevine

- Akumulacija „ Modrac“ - zaštićeni vodni resurs od posebnog značaja.

c/ Energetske građevine:

- Dalekovod (DV) 110 kV TE Tuzla -Lukavac (ulaz-izlaz za TS Lukavac 2),
- Dalekovod (DV) 110 kV Tuzla 5 – Zvornik (ulaz-izlaz za TS Kalesija),
- Dalekovod (DV) 110 kV Tuzla Centar – Lopare (ulaz-izlaz za TS Tuzla 3).

d/ Zahvati u prostoru i građevine na području Grada Tuzla za koje je posebnim propisom određena obaveza posjedovanja okolinske dozvole, koja se izdaje na osnovu Studije o procjeni uticaja na okoliš i uslova zaštite okoliša.

B/ USLOVI ZA UREĐENJE PROSTORA I ODREĐIVANJE NAMJENE POVRŠINA

Član 11.

Prostornim planom se prvenstveno osiguravaju osnovni uslovi za ukupni društveni i privredni razvoj, zaštitu okoline, te svrsishodno korištenje i uređenje prostora i za određivanje namjena površina na području Grada Tuzla, pa se u tom cilju ovom Odlukom utvrđuje sljedeće:

1. Urbana područja,
2. Režimi građenja,
3. Građevinsko zemljište (u urbanim područjima i izvan urbanih područja),
4. Poljoprivredno zemljište,
5. Šumsko zemljište,
6. Vodne površine, akumulacije i zaštitni pojasi,
7. Saobraćajne površine i zaštitni pojasi,
8. Zaštitni dalekovodni pojasi,
9. Zaštitni termoenergetski pojasi,
10. Zaštitni pojasi vodovoda i kanalizacije,
11. Zaštita prirodnog i kulturno – historijskog naslijeđa,
12. Istražna i eksploataciona polja (ugalj, so, kvarcni pijesak),

- 13. Klizišta,
- 14. Područje slijeganja terena.

Član 12.

Uslovi za uređenja prostora i određivanje namjene površina koji određuju osnovno prostorno-ambijentalno i urbanističko-graditeljsko uređenje i zaštitu prostora Grada Tuzla, utvrđuju se Prostornim planom, a temelje se na:

- principu održivog razvoja,
- principu racionalnog i svrsishodnog planiranja i korištenja prostora,
- pravilima urbanističke i prostorno-planerske struke,
- principu zaštite kulturno-historijskog i prirodnog naslijeđa,
- principu zaštite i unapređenja stanja okoline, principu usaglašavanja prostornog uređenja općina međusobno i sa prostornim uređenjem Tuzlanskog kantona.

B.1. USLOVI ZA UREĐENJE PROSTORA

B.1.1. Urbana područja

Član 13.

- (1) Prostornim planom Grada Tuzla utvrđeno je 18 urbanih područja i to: urbano područje Tuzla-grad i 17 urbanih područja na ostalom prostoru općine.
- (2) Urbano područje Tuzla-grad formira prostorni obuhvat 25 cjelovitih mjesnih zajednica površine $P=11.324$ ha.
- (3) Granica urbanog područja Tuzla-grad definirana je granicama rubnih mjesnih zajednica i rubnih naseljenih mjesta, u dužini od 13,38 km poklapa se sa granicom Grada Tuzla i općine Živinice na jugu, i u dužini od 5,22 km sa granicom prema općini Lukavac na zapadu. Sa istočne strane urbano područje Tuzla-grad graniči se sa urbanim područjima Kovačevo Selo i Gornja Tuzla, sa sjevera sa urbanim područjem Dokanj, sa zapadne strane urbanim područjem Lipnica i sa južne strane urbanim područjima Ljubače i Petrovice Donje. Na ostalom dijelu urbano područje Tuzla-grad graniči sa šumskim i poljoprivrednim zemljištem i manjim dijelom sa građevinskim zemljištem izvan urbanih područja.
- (4) Ostala urbana područja Grada Tuzla su:

1. Urbano područje **Avdibašići** formirano je na površini $P=44$ ha. Granice urbanog područja povučene su po granicama katastarskih čestica sa namjenom poljoprivredno i šumsko zemljište. Južna granica u dužini od 760 m povučena je po trasi sjeverne gradske obilaznice.

2. Urbano područje **Breške** nalazi se u sjevernom dijelu Grada Tuzla i zauzima površinu od 19ha. Na sjevernom dijelu granica urbanog područja u dužini od 498m prati trasu sjeverne magistralne obilaznice. Na ostalom dijelu granica je povučena po granicama katastarskih čestica sa namjenom poljoprivredno i šumsko zemljište.

3. Urbano područje **Dokanj** naslanja se na urbano područje Tuzla grad sa sjeverne strane. U sjeveroistočnom dijelu granica urbanog područja Dokanj povučena je po trasi sjeverne magistralne obilaznice. Ostale granice definirane su granicama katastarskih čestica sa namjenom poljoprivredno i šumsko zemljište. Površina urbanog područja Dokanj iznosi $P=102$ ha.

4. Urbano područje **Dragunja** nalazi se u sjeverozapadnom dijelu Grada Tuzla i zauzima površinu $P=52$ ha. U dužini od 499m granica ovog urbanog područja se poklapa sa granicom Grada Tuzla prema općini Srebrenik, a u dužini od 883m prema jugu granica urbanog područja prati trasu sjeverne gradske obilaznice.

5. Urbano područje **Gornja Tuzla** nalazi se u sjevero-istočnom dijelu općine i zauzima površinu P=223ha. Granice urbanog područja Gornja Tuzla povučene su po granicama katastarskih čestica. U većem dijelu ova granica prolazi prostorom definiranim kao poljoprivredno i šumsko zemljište. Sa južne strane je samo 90 m udaljeno od granice urbanog područja Tuzla grad a sa zapadne strane u dužini od oko 460m prati regulaciju korita rijeke Jale a sa jugozapadne strane u dužini od 354m prati sjevernu gradsku obilaznicu.

6. Urbano područje **Kiseljak** ukupne površine 348ha nalazi se na krajnjem jugozapadnom dijelu prostora Grada Tuzla. Južna i dijelom zapadna granica urbanog područja Kiseljak preklapa se sa granicom Grada Tuzla prema općinama Lukavac i Živinice u dužini od 3848m. Veći dio ove granice čini obala Jezera Modrac. Dio zapadne granice urbanog područja Kiseljak u dužini od 230m prati trasu željezničke pruge Brčko-Banovići. Na sjeveru u dužini od 1430m granica urbanog područja Kiseljak prati trasu planiranog produžetka južne magistralne ceste. Na ostalom dijelu granica urbanog područja Kiseljak povučena je po granicama katastarskih čestica sa namjenom poljoprivredno, šumsko i samo mjestimično građevinsko zemljište.

7. Urbano područje **Kovačevo Selo** nastavlja se na urbano područje Tuzla grad prema istoku tako da imaju zajedničku granicu u dužini od 486 m. Na ostalom dijelu granica urbanog područja povučena je po granicama katastarskih čestica i u okruženju je evidentirano šumsko i poljoprivredno zemljište. Dio urbanog područja u južnom i sjeveroistočnom dijelu u dužini od 740m i 766m, prati trasu magistralnog puta za Bijeljinu. Površina urbanog područja Kovačevo Selo iznosi P=117ha.

8. Urbano područje **Lipnica** nalazi se u zapadnom dijelu Grada Tuzla i obuhvata površinu P= 118ha i u dužini od 431 m granica ovog urbanog područja se preklapa sa granicom urbanog područja Tuzla grad u istočnom dijelu i u dužini od 427m sa granicom urbanog područja Lipnica Gornja na sjeveru. Granice ovog urbanog područja formirane su po granicama katastarskih čestica sa namjenom šumsko i poljoprivredno zemljište i samo mjestimično sa namjenom građevinsko zemljište.

9. Urbano područje **Lipnica Gornja** nalazi se u zapadnom dijelu Grada i zauzima površinu P=101ha. Sa južne strane naslanja se na urbano područje Lipnica sa zajedničkom granicom u dužini od 431m. Ostale granice urbanog područja povučene su po granicama katastarskih čestica sa namjenom šumsko, poljoprivredno i mjestimično građevinsko zemljište.

10. Urbano područje **Ljepunice** nalazi se u zapadnom dijelu Grada Tuzla, istočno od urbanog područja Mramor Novi-Dobrnja-Ljepunice I. Površina ovog urbanog područja je P=66ha. Zapadna granica ovog urbanog područja povučena je po trasi planirane autoceste u dužini od 461m. Ostale granice urbanog područja su povučene po granicama katastarskih čestica sa namjenom poljoprivredno, šumsko i građevinsko zemljište.

11. Urbano područje **Ljubače** nalazi se u južnom dijelu općine između urbanog područja Tuzla grad sa kojim dijeli zajedničku granicu u dužini od 3850m i južne granice općine prema Živinicama sa kojom se preklapa u dužini od 2300m. Zapadnu granicu urbanog područja u dužini od 1660m čini magistralna cesta za Sarajevo. Ostale granice urbanog područja čine granice katastarskih čestica sa namjenom šumsko i poljoprivredno zemljište i samo mjestimično građevinsko zemljište. Površina urbanog područja Ljubače je P= 418ha.

12. Urbano područje **Mramor Novi-Dobrnja-Ljepunice I** po površini je najveće urbano područje izvan urbanog područja Tuzla grad, zauzima prostor P=531ha. Locirano je u zapadnom dijelu Grada Tuzla. na prostoru između planirane autoceste i granice Grada Tuzla prema susjednoj općini Lukavac. Zapadna granica ovog urbanog područja se u dužini od 500m preklapa sa granicom Grada. U dužini od 2066m južna i istočna granica ovog urbanog područja povučena je po trasi planirane autoceste. Na ostalim dijelovima granica urbanog područja povučena je po granicama katastarskih čestica sa namjenom poljoprivredno, šumsko i manjim dijelom građevinsko zemljište.

13. Urbano područje **Obodnica Donja** nalazi se u sjeverozapadnom dijelu Grada i zauzima površinu P=66ha. Granice urbanog područja povučene su po granicama katastarskih čestica sa namjenom poljoprivredno i šumsko zemljište. Dio sjeveroistočne granice u dužini od 330m formira trasa sjeverne gradske obilaznice.

14. Urbano područje **Obodnica Gornja** nalazi se u sjevernom dijelu Grada Tuzla sa površinom P=26 ha. Granice ovog urbanog područja povučene su po granicama katastarskih čestica sa namjenom poljoprivredno i manjim dijelom šumsko zemljište.

15. Urbano područje **Osoje** nalazi se sa južne strane urbanog područja Dragunja Donja i zauzima površinu P=19ha. Granica urbanog područja je u sjevernom dijelu, u dužini od 449m povučena po trasi sjeverne obilaznice oko grada a na ostalom dijelu prati granice katastarskih čestica sa namjenom poljoprivredno i šumsko zemljište.

16. Urbano područje **Pasci Gornji** nalazi se u južnom dijelu Grada Tuzla. Istočna granica urbanog područja se u dužini od 690m preklapa sa granicom urbanog područja Tuzla grad, a u dužini od oko 1930m sa granicom općine prema Živinicama. Ostale granice urbanog područja Ljubače povučene su po granicama katastarskih čestica sa namjenom poljoprivredno i šumsko zemljište. Površina urbanog područja Pasci Gornji je P=139ha.

17. Urbano područje **Požarnica** nalazi se u istočnom dijelu Grada Tuzla i zauzima prostor površine P=16ha. Granice ovog urbanog područja su definirane granicama katastarskih čestica sa namjenom poljoprivredno i šumsko zemljište i trasama lokalnih puteva. U dužini od 112m ovo urbano područje se graniči sa građevinskim zemljištem označenim šifrom 54S3.

Član 14.

- (1) Prostorni obuhvati urbanih područja Grada Tuzla iz prethodnog člana obuhvataju sva postojeća i planirana građevinska zemljišta, te ostala zemljišta sa utvrđenim namjenama, a prostorno su određeni slijedećim koordinatama centroida:

URBANO PODRUČJE	X	Y
Avdibašići	4942101,68	6549777,62
Breške	4940810,41	6552406,43
Dokanj	4938300,03	6554786,05
Dragunja	4941907,6	6547692,86
Gornja Tuzla	4934810,33	6560973,52
Kiseljak	4928248,86	6545497,03
Kovacevo Selo	4931963,54	6562350,42
Lipnica	4935938,52	6548783,38
Lipnica Gornja	4937631,69	6549501,77
Ljepunice	4935139,42	6546464,5
Ljubače	4927348,01	6549168,37
Mramor Novi-Dobrnja-Ljepunice I	4936302,05	6545913,66
Obodnica Donja	4941300,04	6551084,3
Obodnica Gornja	4942273,75	6552005,26
Osoje	4941432,14	6547742,24
Pasci Gornji - Petrovice Donje	4927586,44	6551035,97
Požarnica	4932339,26	6564486,42
Tuzla Grad	4932752,9	6553539,11

- (2) Granice urbanih područja iz prethodnog člana, kao i granice građevinskog zemljišta po namjenama u urbanim područjima, prikazane su na grafičkim prilogima u razmjeri R 1:2500, koji su sastavni dio ove Odluke, a tekstualno obrazložene u poglavlju 3. Urbana i ruralna područja Prostornog plana.

B.1. 2. Režimi građenja

Član 15.

Intenzitet i karakter građenja na pojedinim područjima određuje se prema utvrđenom javnom interesu, potrebama i mogućnostima korisnika i drugim lokalnim ograničenjima, tako da se kroz planske dokumente mogu uvesti sljedeći režimi građenja:

-režim zabrane građenja - na područjima od značaja za budući razvoj na kojima se ne dozvoljava nikakva izgradnja, osim tekućeg održavanja i građevinskih zahvata s ciljem osiguranja osnovnih higijenskih uslova, promjene namjene unutar postojećih gabarita građevina, a samo izuzetno se dozvoljava podizanje novih građevina i uređaja koji podržavaju postojeću funkciju tih područja (objekti neophodne infrastrukture, neophodni javni objekti, objekti za snabdijevanje i sl.).

-režim građenja I. stepena – na urbanom području na kojem se planira građenje, rekonstrukcija ili sanacija, na dijelovima područja sa zaštićenim kulturno – istorijskim i prirodnim naslijeđem, turističkim naseljima, sportskim, rekreacijskim i zdravstvenim područjima na kojima se planira građenje; na privrednim zonama većim od 5 ha, za koje se uslovi za odobravanje građenja utvrđuju na osnovu zoning plana, regulacionog plana, odnosno urbanističkog projekta izrađenog na osnovu regulacionog plana, te na manjim dijelovima užeg urbanog područja koje je već građeno i na kojem ne predstoji intenzivno građenje, rekonstrukcija ili sanacija za koje se uslovi za odobravanje građenja utvrđuju na osnovu urbanističkog projekta, ako nije donesen regulacioni plan;

-režim građenja II stepena- na područjima za koja se donosi urbanistički plan, a za koja se uslovi za odobravanje građenja utvrđuju na osnovu prostornog plana, urbanističkog plana i plana parcelacije;

-režim građenja III stepena- na urbanim područjima za koja se uslovi za odobravanje građenja utvrđuju na osnovu prostornog plana i plana parcelacije;

-režim građenja IV stepena- na urbanim i drugim područjima za koja nije utvrđena obaveza donošenja plana parcelacije, a za koja se uslovi za odobravanje građenja određuju po postupku koji je utvrđen zakonom;

Član 16.

Ovim Prostornim planom, u skladu sa Zakonom, utvrđeni su sljedeći režimi građenja:

(1) Režim građenja I stepena

za sve prostorne cjeline - područja na kojima je obavezna izrada detaljnih planskih dokumenata (zoning plan, regulacioni plan, urbanistički projekat) i to:

- za zone budućeg razvoja definirane članom 17. ove Odluke,
- za sve prostorne cjeline na urbanom području Tuzla grad na kojima se planira izgradnja kolektivnih ili individualnih objekata, rekonstrukcija ili sanacija postojećih objekata definirane kao stambeno-poslovne zone, zone kolektivnog stanovanje i zone mješovitog kolektivnog i individualnog stanovanja,
- za poslovne zone,
- za rekreacione zone,

- za zdravstveno-lječilišne komplekse,
- za sve privredne zone čija je površina veća od 5 ha,
- za privredne zone manje od 5 ha a koje su značajne za budući razvoj urbanog područja kojem pripadaju ili gravitiraju,
- za sve društveno - opslužne centre,
- za prostornu cjelinu "Drežnik",
- za zonu individualnog stanovanja Moluhe-Drežnik.

(2) Režim građenja II stepena

za sva područja za koja se donosi Urbanistički plan, a za koja se uslovi za odobravanje građenja donose na osnovu Prostornog plana, Urbanističkog plana i Plana parcelacije i to:

- za sve prostorne cjeline u okviru urbanog područja Tuzla grad utvrđene sa namjenom individualno stanovanje,
- za privredne zone manje od 5 ha u obuhvatu urbanog područja Tuzla grada koje su u cjelosti ili većim dijelom realizovane.

(3) Režim građenja III stepena

na urbanim područjima na kojima se uslovi za odobravanje građenja utvrđuju na osnovu Prostornog plana i Plana parcelacije i to:

- za sve prostorne cjeline – područja koje se nalaze u okviru ostalih urbanih područja Grada Tuzla, na kojima je planirana ili je već realizovana individualna stambena izgradnja
- za prostorne cjeline-područja koja se nalaze jednim dijelom u okviru urbanog područja a drugim dijelom van ovog područja,
- za sve privredne zone izvan urbanog područja Tuzla grad površine manje od 5 ha.

(4) Režim građenja IV stepena

za sva građevinska zemljišta izvan urbanih područja.

Član 17.

(1) Ovim Prostornim planom, na osnovu člana 14. Zakona o prostornom uređenju i građenju, utvrđene su zone i koridori rezervirani za budući razvoj.

(2) Prostorne cjeline rezervirane za budući razvoj su:

- "Stara kasarna" sa namjenom Kampus Univerziteta u Tuzli,
- "Kozlovac " sa namjenom kolektivno i individualno stanovanje,
- "Josipovac" sa namjenom stambeno-poslovna zona,
- "Slatina 1" sa namjenom stambeno-poslovna zona,
- "Irac-jug" sa namjenom stambeno-poslovna zona,
- "Stara Solana" sa namjenom stambeno-poslovna zona,
- "Solana zapad" privredna zona,
- "Željeznička stanica Kreka Nova" privredna zona-saobraćaj,
- "Putnički terminal zapad" privredna zona-saobraćaj,
- "Termoelektrana Tuzla" privredna zona,
- "Poljana zapad" privredna zona

- Koridori svih planiranih saobraćajnica uključujući i Zakonom propisani zaštitni pojas
- (3) Na utvrđenim prostornim cjelinama iz stava (2) rezervisana je izgradnja isključivo za objekte od posebnog značaja za budući razvoj grada, kao što su javni objekti, poslovni objekti, kolektivni stambeni i stambeno-poslovni objekti, te proizvodni kompleksi koji iziskuju značajnu infrastrukturu.
- (4) Na utvrđenim prostornim cjelinama iz stava 2 ovog člana nije dozvoljeno građenje do donošenja detaljnih planskih dokumenata.
- (5) Na utvrđenim površinama iz stava 2 mogu se odobriti sljedeće privremene namjene: zelene i rekreacione površine, igrališta, obavljanje poljoprivredne djelatnosti, te površine za parkiranje i druge u skladu sa odlukom o provođenju razvojnih planskih dokumenata /prostorni plan i urbanistički plan/.

B.1. 3. NAMJENA POVRŠINA

Član 18.

Određivanje namjene prostora proizilazi iz potrebe urbanog, demografskog i privrednog razvoja općine Tuzla, te potrebe očuvanja kvaliteta prostora i okoline, održivo korištenje resursa, uz unapređenje kvaliteta života. Ovi ciljevi prostornog uređenja, u skladu sa Prostornim planom, ostvaruju se kroz racionalno korištenje i zaštitu prostora i u tom pravcu će se:

- poticati kvalitetna izgradnja unutar urbanih područja, odnosno građevinskog zemljišta, te revitalizacija postojećih građevina,
- suzbijati i sankcionisati bespravna izgradnja,
- smanjivati i sprječavati nenamjensko korištenje prirodnih resursa,
- obezbjediti sanacija devastiranih površina, posebno eksploatacionih polja, klizišta, divljih odlagališta otpada prenamjenom zemljišta i rekultivacijom,
- kvalitetno prostorno usmjeravanje privrednih zona u cilju što boljeg privrednog razvoja kroz smjernice o lociranju privrednih, industrijskih i prerađivačkih djelatnosti što doprinosi razvoju malih i srednjih preduzeća, lociranju industrijskih i tehnoloških parkova, inkubatora i sl. kao i boljem stanju u oblasti zapošljavanja i otvaranja novih radnih mjesta.

Član 19.

Utvrđivanje prostora na području Grada Tuzla za potrebe određene namjene (izgradnja građevina, uređivanje zemljišta i izvođenje drugih zahvata na površini zemlje, te iznad i ispod zemlje) provoditi u skladu sa Prostornim planom, odnosno u skladu s postavkama koje iz njega proizilaze, a u skladu sa ovom Odlukom.

1. Građevinsko zemljište

Član 20.

Izgradnja naselja, građevina i drugi zahvati u prostoru na području Grada Tuzla, mogu se odobriti samo na građevinskom zemljištu (izgrađeno i neizgrađeno građevinsko zemljište) namjenjenom stanovanju, poslovnim zonama, te površinama namjenjenim za privredne zone, koje su ovim Prostornim planom određene za ove namjene.

Član 21.

Na građevinskom zemljištu u urbanim područjima primjenjuju se režimi građenja I, II i III stepena (član.16., član 16 stav 1, 2 i 3 i član 17. ove Odluke).

Član 22.

- (1) Sva građevinska zemljišta koja su na osnovu analiza utvrđena kao građevinska zemljišta, a ne nalaze se u granicama urbanih područja utvrđuju se kao građevinska zemljišta izvan urbanih područja.
- (2) Građevinska zemljišta izvan urbanog područja prostorno su određena slijedećim koordinatama centroida:
 - Građevinska zemljišta izvan urbanih područja sa namjenom **stanovanje**:

NASELJENO_MJESTO	X	Y	NASELJENO_MJESTO	X	Y
Breške	4940506,66	6551652,59	Gornja Tuzla	4932942,43	6559389,81
	4939198,64	6552504,85		4935129,93	6562359,66
	4940655,27	6553825,79		4933089,26	6559264,45
	4940331,42	6551866,76		4935128,73	6560383,74
	4941167,45	6553310,35		4937228,02	6560206,77
	4940055,7	6552307,28		4933515,95	6559241,16
	4939473,68	6552039,43		4932925,3	6560277,11
	4940489,5	6552312,44		4933190,09	6566936,14
	4940938,22	6552551,46		Kolimer	4933567,26
Breze	4926898,04	6546986,22	Konjikovići	4937700,44	6563487,98
	4927087,76	6547079,44		4937953,11	6563407,83
	4929217,66	6548139,74	Kosci	4938144,45	6557949,3
	4927410,22	6547552,64		4938218,17	6558830,76
	4927712,09	6547913,53	Kovačevo Selo	4931649,64	6562002,53
	4928459,24	6546833,35		4933750,61	6562505,84
	4927502,54	6546701,14		4930480,56	6563822,58
	4927544,1	6546552,18		4931772,51	6561495,06
	4927669,22	6547630,41		4932457,83	6561633,21
	4927854,61	6547218,22		4931033,13	6562376,63
Brgule	4934393,25	6545732,92		4931191,72	6563544,98
	4934162,72	6545907,21		4929827,87	6562329,65
Čanići	4938581,15	6547548,91	Kovačica	4935428,88	6563334,76
	4939369,28	6548522,23		4935811,25	6563124,44
	4940445,98	6547076,25		4935246,08	6562688,22
	4938986,37	6547770,8	Kukovina	4933827,02	6565393,38
Cviljevina	4935275,19	6565639,18	Lipnica	4934391,41	6547830,45
	4935304,86	6566242,52		4936466,2	6548888,49
Dobrnja	4938228,39	6545286,08	Lipnica Gornja	4935805,19	6547575,31
	4938097,22	6547304,61	Dokanj	4936836,58	6550235,99
4939358,38	6556514,65	4940021,09		6549698,82	

	4937826,54	6556724,09		4938991,85	6549902,54
	4939058,84	6555229,83		4939366,31	6550008,26
	4938533,72	6555330,43		4937324,8	6550423,36
	4937808,52	6553870,55		4938775,82	6550336,63
	4939993,07	6554971,29		4937833,37	6549834,41
	4939362,93	6554904,87		4939626,69	6550061,17
	4940086,41	6555428,55		4935905,97	6547442,63
	4937831,65	6555592,69	Ljepunice	4935748,95	6546865,4

NASELJENO_MJESTO	X	Y	NASELJENO_MJESTO	X	Y
Dragunja Donja	4941731,72	6548584,9	Ljubače	4926933,25	6547534,86
	4942837,84	6548358,09		4927003,81	6547532,24
	4941848,39	6548192,59		4926782,2	6547954,26
Dragunja Gornja	4944972,45	6548608,67	Marinovići	4926522,47	6548144,65
	4944330,81	6548647,64		4944352,42	6550719,99
	4944669,33	6549833,74		4944011,4	6551690,59
	4944802,72	6549196,77		4943861,59	6551312,22
	4945316,48	6549221,51			
Mramor	4938941,17	6545016,65		4931426,14	6565287,58
	4940190,95	6546995,56		4932572,77	6563234,22
Mramor Novi	4938323,05	6545192,67		4930775,06	6563866,36
Obodnica Donja	4940977,91	6549764,39		4932026,01	6564643,59
	4941505,16	6551519,13		4933032,37	6564406,27
Obodnica Gornja	4943819,11	6551503,89		4932142,15	6564892,45
	4943787,13	6552205,74		4932006,84	6565422,17
	4942611,02	6552506,67		4932263,89	6566689,7
	4943017,5	6551975,65		4931076,57	6563672,06
	4943163,17	6552274,28		4930908,75	6564875,25
Osoje	4941097,83	6549205,49	Požarnica	4931487,43	6564366,83
	4941695,75	6548613,9		4932855,71	6565519,1
	4941305,34	6546796,44		4928068,43	6546861,92
Pasci Gornji	4927679,04	6551909,6	Ševar	4929220,18	6547360,51
	4928333,08	6551876,74		4938863,48	6550991,04
	4927501,6	6552741,88	Snoz	4939036,76	6550505,3
	4928813,71	6552185,39		4937030,87	6555981,12
	4926777,65	6551152,53		4937673,98	6555503,77
	4926856,91	6552626,63		4937751,33	6556609,06
	4929700,4	6552737,59		4936738,09	6556787,78
Petrovice Donje	4926993,41	6551017,62	Svojtina	4936883,09	6557234,68
	4927171,9	6550413,73	Tetima	4937386,48	6560166,24
	4927266,6	6550713,59		4938089,11	6558794,46

	4934631,08	6546624,72		4937827,83	6559533,66
Pogorioci	4934757,64	6545995,75		4937582,77	6560079,46
	4928165,94	6545043,81		4940031,92	6550648,37
	4928160,26	6544094,94		4938733,1	6549964,43
Poljana	4929030,33	6545878,09		4938890,32	6550282,2
	4928617,64	6545041,47		4939528,07	6551335,09
Potraš	4934631,6	6569398,7	Tisovac	4940039,31	6551109,41

Građevinska zemljišta izvan urbanih područja sa namjenom **privreda**:

NASELJENO_MJESTO	X	Y
Gornja Tuzla	4933826,16	6560543,3
Lipnica	4934200,77	6548730,95
Ljubače	4926422,21	6548055,56
Mramor	4938441,1	6545099,61
Mramor Novi	4938411,55	6545097,82
Poljana	4929426,75	6545838,19
Ševar	4929161,62	6546068,1
	4929788,58	6547393,39
	4929908,59	6546664,93
Tetima	4937310,33	6559888,78

(3) Građevinska zemljišta izvan urbanih područja prikazana su u grafičkom dijelu ove Odluke, u razmjeri 1 : 2500 i obrazložena u poglavlju 3.3 Građevinska zemljišta izvan urbanih područja Prostornog plana.

Član 23.

Izvan granica građevinskog zemljišta, prema prema važećoj zakonskoj regulativi, može se odobriti građenje građevina koje, s obzirom na svoje specifičnosti, zauzimaju i prostore izvan urbanog područja, odnosno građevinskog zemljišta i to:

- magistralna i regionalna infrastruktura (saobraćajna , energetska,vodoprivredna, telekomunikacijska i dr.),
- zdravstvene, rekreacione i sportske građevine,
- građevine za potrebe odbrane i vojske,
- stambene i privredne građevine poljoprivrednog proizvođača za potrebe poljoprivredne proizvodnje ili seoskog turizma, uključujući melioracione sisteme i sisteme navodnjavanja,
- istraživanje, iskorištavanje i uređivanje prostora prirodnih dobara (mineralne sirovine, šume, vode, poljoprivredno zemljište i dr.),
- komunalne i druge slične građevine (deponije komunalnog otpada, groblja, spomen obilježja i sl.).

član 24.

O statusu izgrađenih površina (objekti individualnog stanovanja i pojedinačni privredni kompleksi) unutar zemljišta koje nije utvrđeno kao građevinsko zemljište (poljoprivredno, šumsko i dr. površine), odlučivat će se u skladu sa važećom zakonima i odredbama ove Odluke u svakom pojedinačnom slučaju, te na osnovu ispunjavanja urbanističkih uslova (mogućnost pristupa i opremljenosti ostalom infrastrukturom, položaj objekta u odnosu na postojeće stanje izgrađenosti i sl.).

2. Poljoprivredno zemljište

Član 25.

- (1) Interes očuvanja i zaštite poljoprivrednog zemljišta mora se uzeti u obzir pri utvrđivanju strateških opredjeljenja, pri izradi planskih dokumenata i razvojnih programa. Poljoprivredno zemljište je prirodno bogatstvo i dobro od općeg interesa, te uživa posebnu zaštitu, koristi se za poljoprivrednu proizvodnju i ne može se koristiti u druge svrhe, osim u slučajevima i pod uslovima utvrđenim važećom zakonskom regulativom
- (2) Radi zaštite zemljišta iz stava (1.) ovog člana potrebno je:
 - Maksimalno čuvati površine čija je namjena poljoprivredno zemljište u što većem obimu i kvalitetu, pri čemu je potrebno uvažavati neophodnost daljeg urbanog razvoja Grada Tuzla;
 - Podizati kvalitet poljoprivrednog zemljišta, naročito obradivih površina i oranica koje su prikladne za kultiviranje, kroz razne oblike unapređenja;
 - Donijeti programe korištenja poljoprivrednog zemljišta, te pomagati razvoj intenzivne poljoprivrede, posebno na bonitetnim kategorijama od I – IV;
 - Obezbjediti rekultivaciju zemljišta u skladu sa važećom zakonskom regulativom: na prostorima starih rudarskih radova (površinski kopovi uglja i pijeska), na prostorima podzemne eksploatacije (uglja i soli), na deponijama šljake i pepela gdje je završeno odlaganje;
 - Obezbjediti rekultivaciju poljoprivrednog zemljišta korištenog za eksploataciju mineralnih i drugih materija, koja nema trajni karakter i privoditi odgovarajućoj namjeni, odnosno osposobljavati za poljoprivrednu proizvodnju prema projektu rekultivacije poljoprivrednog zemljišta koji izrađuju registrovane naučne i stručne institucije;
 - U saradnji sa nadležnim institucijama realizovati projekte deminiranja poljoprivrednog zemljišta;
- (3) Poljoprivredno zemljište utvrđeno je u grafičkom dijelu ove Odluke u razmjeri 1:2500, obrazloženo u poglavlju 4. Poljoprivredna zemljišta-tekstualni dio Plana a njegova upotrebna vrijednost prikazana na grafičkom prilogu br. 8. u razmjeri 1:25 000.

3. Šumsko zemljište

Član 26.

- (1.) U šumi i na šumskom zemljištu može se graditi samo šumska infrastruktura i građevine koje su u funkciji gospodarenja šumama. Ostale građevine mogu se graditi ili izvoditi zahvati na šumskom zemljištu, ako su planirani važećim planskim dokumentima.
- (2.) Na šumskom zemljištu mogu se graditi i građevine sa posebnom namjenom za turizam, sport i rekreaciju i pripadajuća infrastruktura, kao i infrastrukturne građevine uz zadovoljavanje posebnih okolinskih uslova.
- (3.) Na šumskom zemljištu mogu se vršiti radovi istraživanja i iskorištavanja mineralnih sirovina, te izgradnje građevina i infrastrukture za te svrhe, pod uslovom prethodne izrade cjelovite studije opravdanosti, uključujući i studiju uticaja na okolinu, kojima se potvrđuje opravdanost.

(4.) Investitor dopuštene građevine ili zahvata u prostoru na šumskom zemljištu, čija namjena će zbog toga biti trajno promijenjena, ili čija će vegetacija biti uništena, dužan je izvršiti zamjensku sadnju drveća i druge vegetacije na dijelu šumskog zemljišta koji odredi nadležna uprava za šumarstvo.

Član 27.

(1) Šume se ne mogu krčiti radi izgradnje stambenih, poslovnih ili privrednih građevina. Izuzetno, za građenje građevina predviđenih važećim planskim dokumentima, u slučaju kada se time postiže veća trajna korist i ako neće biti štetnih posljedica na okolinu, prethodno se mora pribaviti dozvola za krčenje šume.

(2.) Zbog njihovog ekološkog značaja potrebno je šumske površine definisati u skladu sa njihovom rasprostranjenosti, te poštovati odgovarajuću udaljenost od njihovog ruba pri planiranju drugih sadržaja. Zabranjena je izgradnja i rad fabrika i drugih objekata koji rade sa otvorenim plamenom na udaljenosti manjoj od 300 m od granice šume.

(3.) Potrebno je sačuvati šume s posebnom namjenom ili šume posebnog historijskog značenja, te omogućiti građenje samo onih građevina koje po svojoj namjeni spadaju u šumske prostore (planinski domovi, izletišta, lovačke kuće i sl.).

Član 28.

Ovom Odlukom utvrđuju se dijelovi šuma i šumskog zemljišta područja Ilinčica, područja Vršani i južnih padina Majevice (Stara Majevice) za proglašenje „zaštićenim pejzažom“, u cilju stvaranja zaštitne i rekreativno izletničke i turističke funkcije u skladu sa važećom zakonskom regulativom.

Član 29.

Na području Grada Tuzla, Prostornim planom su utvrđeni prostori i odredišta za izletničko-rekreativnu i turističku namjenu. Popis ovih lokaliteta po potencijalnim vrstama i oblicima turizma dat je u poglavlju 15.3 (Područja namijenjena turizmu) tekstualnog dijela Prostornog plana.

4. Vodne površine i vodna infrastruktura

Član 30.

Kao vodne površine na području Grada Tuzla utvrđuju se:

a. Vodotoci:

Rijeka Jala, od izvorišta, cijelom dužinom toka od cca 37 km sa desnim pritokama: Mramorski potok u dužini od cca 11,4 km (sa Dobrnjskim potokom), Duboki potok, Joševica, Lazin potok, Moluška rijeka, potok Tušan, Hukalo, Grabov potok, Divički potok, rijeka Solina (nastaje od potoka Rijeka sa pritokama Abramovičkim, Račetin potokom, Bakalušom i Kosačkom rijekom), lijevim pritokama: Požarnička Jala (sa pritokom Kovačicom, Cviljevačkom rijekom i Jasinskim potokom) ukupne dužine cca 11 km, Erski

potok, Lugonjića potok, Potok Momanovo, Slavinovički potok, Omeraševića Potok, Ši potok, Vrapče potok i Mosnički potok.

- Rijeka Janja,
- Rijeka Gribaja,
- Rijeka Tinja sa pritokom Dragunjski potok,
- Potoci: Ljubače, Brestovik, Dugonja i Lješnica (desne pritoke rijeke Spreče).

b. Akumulacije površinskih voda

Na području općine Tuzla zastupljena su sljedeća vještačka jezera – akumulacije, sa osnovnim karakteristikama:

- Akumulacija Modrac
- Akumulacija – jezero Šićki Brod
- Planirana akumulacija „Kovačica“ na rijeci Kovačici.

Član 31.

Izvorišta vode - podzemne vode.

(1) Područje Grada Tuzla ne obiluje značajnijim akviferima i podzemnim vodnim tijelima, što se ogleda i u činjenici da niti jedno od izvorišta tuzlanskog sistema vodosnabdijevanja (osim dijelom akumulacije „Modrac“) nije locirano na ovom području, nego na području općina Kladanj i Živinice. Podzemne vode na području Grada Tuzla sada se koriste za lokalno vodosnabdijevanje, a najznačajnija podzemna vodna tijela zahvaćena su podzemnom eksploatacijom (vodonosni slojevi krekanskog bazena).

- Izvorište „Stupari“,
- Izvorište „Toplica“
- Izvorište „Sprečko polje“,
- Vodonosni slojevi krekanskog bazena,

(2) Mineralne, termalne i ljekovite vode

- Slanica – slana voda,
- Magnezijski (Tuzlanski) kiseljak i drugi.
- termo – mineralna voda „Slavinovići“.

Član 32.

Izvori za snabdijevanje vodom u širem smislu, za područje Grada Tuzla su sljedeći:

- a. Izvorišta „Stupari“ (Tarevčica, Zatoča i 7 vrela) i „Toplica“
- b. Podzemni vodni resursi (intergranularni) – „Sprečko polje
- c. Akumulacija „Modrac“
- d. Hidrogeološki kompleks krekanskog ugljenog bazena, sa kaptiranim izvorištem „Dobrnja – Čanići“ kapaciteta 15 l/sek.
- e. Lokalni izvori manjeg kapaciteta (kapacitet manji od 1 l/sek) i to:

Gornja Tuzla: (Kameni zid), Stubo, Glogovac, Šljivik, Kukavica, Balibegovac bunar, Mramor: Stubo, Marinkuša, bunari za odvodnjavanje rudnika, Požarnica: Seljublje, Kolimer, Jovanovići, Ljubače: Bašinc, Šiški Brod: Omladinski izvor, Plane, jezero „Šiški Brod“, Kreka: Studenac, Miladije, Husino: Brkići, Par Selo: Izvor u Par Selu, Ilinčica: Zmajevac, Drežnik: Lipovača, Slavinovići – Simin Han: izvor uz cestu, Bečarevac, Tušanj: Cerovi (izvor potoka Tušanj).

f. Bunari

Član 33.

Industrijski i privredni subjekti, locirani na području Grada Tuzla, u proizvodnim procesima, potrebe za tehnološkom vodom obezbjeđivat će iz akumulacije „Modrac“.

Član 34.

Zone sanitarne zaštite i zaštitni pojasi izvorišta vode za piće

- (1) Važećom zakonskom regulativom propisano je da područje na kojem se nalazi izvorište vode koje se koristi ili se može koristiti za javno vodosnabdijevanje mora biti zaštićeno od zagađenja.
- (2) Zone sanitarne zaštite i zaštitne mjere za sva izvorišta koja se koriste ili se planiraju koristiti za piće, utvrđuje Grad Tuzla.
- (3) Odluku o zonama sanitarne zaštite i zaštitnim mjerama kada se izvorište i zone sanitarne zaštite nalaze na području Grada za čije potrebe se koristi izvorište, donosi Grad Tuzla.
- (4) Odluku o zonama sanitarne zaštite i zaštitnim mjerama kada se izvorište/ili zone sanitarne zaštite prostiru dijelom ili u cijelosti izvan područja općine za čije potrebe se koristi izvorište, donosi Vlada Kantona, na usaglašen prijedlog nadležnih općina i gradova, odnosno na prijedlog resornog Ministarstva ukoliko zainteresirane društveno – političke zajednice ne usaglase prijedlog.

Član 35.

Mjere zaštite akumulacije Modrac propisane su kantonalnim Zakonom o zaštiti akumulacije „Modrac“.

Član 36.

Pravilnikom o uslovima za određivanje zona sanitarne zaštite i zaštitnih mjera za izvorišta voda koje se koriste ili se planiraju koristiti za piće, između ostalog, propisano je da se zone sanitarne zaštite i zaštitne mjere izvorišta vode za piće, određuju u zavisnosti od lokalnih uslova, odnosno zavisno od vrste izvorišta vode za piće, koje se moraju utvrditi istražnim radovima. U tom smislu ustanovljene su sljedeće vrste izvorišta vode za piće:

- 1) Izvorišta podzemnih voda u izdanima intergranularne poroznosti;
- 2) Izvorišta mineralnih, termalnih i termomineralnih voda;
- 3) Izvorišta podzemnih voda u pukotinsko-kaveroznim izdanima;
- 4) Izvorišta sa zahvatom podzemnih voda u Krekanskom ugljenom bazenu

Član 37.

(1) Zabranjena je svaka intervencija u prostoru koja može na bilo koji način ugroziti kvalitet podzemnih i površinskih voda na području Grada Tuzla.

(2) U svim slučajevima odobravanja izgradnje obavezan uslov za izgradnju je odgovarajuće tretiranje otpadnih voda i na područjima gdje ne postoji javni sistem komunalnih instalacija i uređaja. Također mora biti adekvatno riješeno pitanje prikupljanja, distribucije i odlaganja otpada.

(3) Grad i upravljači javnih vodovoda su dužni održavati, rekonstruisati i dogradnjom optimizirati kapacitet postojećih izvorišta do raspoloživih resursa, kako je to utvrđeno Prostornim planom.

(4) Dodatne količine vode obezbjediti izgradnjom novih izvorišnih objekata, kako je definirano tekstualnim dijelom Prostornog plana.

(5) Upravljači javnih vodovoda, općina i nadležni kantonalni organi su dužni obezbjediti zaštitu izvorišta pitke vode u skladu sa važećom zakonskom regulativom i Pravilnikom o uslovima za određivanje zona sanitarne zaštite i zaštitnih mjera za izvorišta koja se koriste ili planiraju da koriste za piće i donijeti odgovarajući opći akt o zaštiti izvorišta. Opći akt nadležnog organa je odluka o uspostavljanju zona sanitarne zaštite i zaštitnim mjerama, a osnov za donošenje odluke je elaborat istražnih radova odnosno projekat zaštite izvorišta. Projekat zaštite izvorišta se odnosi na svako izvorište pojedinačno i bazira se na provedenim istraživanjima hidrogeoloških uslova formiranja izvorišta, brzine prenosa zagađenja podzemnom filtracijom i mogućnosti unosa u vodonosni sloj i efikasnosti mjera zaštite od zagađenja.

Član 38.

Prostornim planom su utvrđene zone zaštite izvorišta kako slijedi:

a. Utvrđene zone zaštite, za ona izvorišta za koja je donesen opći akt o zonama u skladu sa važećom zakonskom regulativom. U utvrđenim zonama zaštite izvorišta na osnovu donesenog općeg akta nadležnog organa, propisan je režim korištenja prostora na području zaštitnih zona, uključujući ograničenja i zabrane izvođenja određenih radova, izgradnje objekata i obavljanje aktivnosti kojima se mogu zagađivati vode izvorišta, a sve uslovljeno zatečenim hidrogeološkim i općim uslovima. Ovaj režim odnosi se na sva pravna i fizička lica na području zaštitnih zona i ima za cilj zaštitu i očuvanje kvantitativno – kvalitativnih karakteristika izvorišta.

Građenje se u području utvrđenih zona izvoditi u skladu sa utvrđenim mjerama zaštite po pojedinim zonama što se potvrđuje vodoprivrednom dokumentacijom u skladu sa važećom zakonskom regulativom.

b. Uslovne zone zaštite izvorišta, za ona izvorišta za koja nije donesen opći akt o zaštiti izvorišta. U uslovnim zonama zaštite izvorišta, za koje nije donesen opći akt nadležnog organa, ovim Prostornim planom se utvrđuju restriktivne mjere zaštite izvorišta, do donošenja općeg akta (Odluke o uspostavljanju zona sanitarne zaštite i zaštitnim mjerama) kojim će se utvrditi granice i mjere zaštite u pojedinim zonama. Zatečeni objekti i aktivnosti unutar tako utvrđenih granica će se prilagoditi uslovima zaštite izvorišta.

c. Do donošenja općeg akta i delineacije zaštitnih zona svakog pojedinačnog izvorišta po Pravilniku, u okviru granica uslovnih zaštitnih zona će se primjenjivati mjere zaštite predviđene Pravilnikom za III zonu zaštite. To podrazumjeva da sve aktivnosti i radovi moraju imati predviđene posebne mjere zaštite kvaliteta podzemnih voda i izvorišta od zagađenja, koje se utvrđuju vodnom saglasnosti nadležnog organa, odnosno vodoprivrednom dokumentacijom u skladu sa važećom zakonskom regulativom.

Član 39.

Zaštitni pojasi vodovoda i kanalizacije

- (1.) Zaštitni pojas uz trase primarnih vodova vodovoda i kanalizacije do razvodne mreže utvrđuje se u širini od 10 m.
- (2.) Na prostoru obuhvaćenom zaštitnim infrastrukturnim pojasom ne mogu se graditi objekti ili vršiti radovi suprotno svrsi zbog koje je uspostavljen zaštitni pojas.
- (3.) Izgradnju lokalnih vodovoda i drugih vodoopskrbnih objekata, kao i upravljanje tim objektima i njihovo održavanje vršiti pod uslovima propisanim važećom zakonskom regulativom.

Član 40.

Zaštita voda

- (1.) Na području Grada Tuzla dugoročni cilj je postizanje dobrog stanja voda. U skladu sa važećim propisima i planovima, aktivnosti u prostoru koje imaju uticaj na vode usklađuju se sa programima mjera koje su sastavni dijelovi planova upravljanja vodama i čije provođenje će osigurati dobro stanje voda. U te mjere spadaju: aktivnosti u oblasti prikupljanja i tretmana otpadnih voda, sprječavanje nekontrolisane sječe šuma u slivnim područjima, sprječavanje deponovanja svih vrsta otpada u vodotoke i druge vode, utvrđivanje zaštićenih područja.
- (2.) Vodne resurse na području Grada Tuzla neophodno je štiti zbog osiguranja dovoljnih količina vode za piće, osiguranja vode za vodne i uz vodu vezane ekosisteme, za potrebe privrede i tehnološke potrebe, za sport, za rekreaciju i za sve druge oblike korištenja voda (proizvodnja električne energije, uzgoj ribe i dr.), posebno kada se radi o nekontrolisanom ispuštanju otpadnih voda u vodna tijela, nekontrolisanom odlaganju krutog otpada i hemikalija na mjestu gdje to može ugroziti kvalitet voda, nekontrolisanom zahvatanju voda, nekontrolisanoj eksploataciji materijala iz vodotoka, bespravnoj izgradnji, uticaju postojećih građevina, uticaju površina za sahranjivanje na vodozaštitnim i slivnim područjima, kao i drugim aktivnostima koje mogu imati uticaj na vode.
- (3.) Posebnu pažnju u pogledu kvaliteta voda treba posvetiti izvorištima koja se koriste ili se planiraju koristiti za javno vodosnabdijevanje i njihovim zaštitnim zonama.
- (4.) Osnovni preduslov za poboljšanje kvaliteta vode u vodotocima je izgradnja uređaja za prečišćavanje otpadnih voda. U skladu sa tim, neophodno je na nivou općine izgraditi centralno općinsko postrojenje na lokalitetu „Bosanska Poljana“.
- (5.) Za sva naseljena mjesta koja se položajno ne mogu priključiti na centralno gradsko postrojenje, ili to nije ekonomski opravdano, predviđeni su lokalni uređaji za prečišćavanje (klasična tehnologija prečišćavanja ili tipska postrojenja), u skladu sa stvarnim lokalnim uslovima.
- (6.) Kao preduslov za izgradnju postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda, potrebno je planirati i provoditi aktivnosti na rekonstrukciji, proširenju i izgradnji novih separatnih kanizacionih sistema.
- (7.) Zabranjeno je direktno ispuštanje (bez predtretmana) fekalnih i tehnoloških otpadnih voda u otvorene i zacijevljene vodotoke i podzemne vode. Ako dispozicija svih fekalnih otpadnih voda nije riješena centralno, pojedinačna domaćinstva moraju imati vodonepropusne septičke jame i obezbijediti njihovo propisno održavanje i pražnjenje, u skladu sa Zakonom o vodama i podzakonskim aktima donesenim na osnovu istog.
- (8.) Obavezna je izgradnja uređaja za predtretman otpadnih voda za sva industrijska postrojenja čije otpadne vode iz procesa proizvodnje ne odgovaraju kvalitetu propisanom za ispuštanje u javnu kanizacionu mrežu, u skladu sa podzakonskim aktom koji tretira ovo pitanje.

Član 41.

Zaštita od voda

- (1.) Neophodno je provoditi mjere za zaštitu od velikih – poplavnih voda urbanih površina, privrednih, stambenih, gospodarskih, infrastrukturnih i drugih objekata, kao i poljoprivrednih površina.
- (2.) Regulaciju - uređenje preostalih dionica rijeke Jale na urbanom području Tuzle i u Gornjoj Tuzli vršiti na mjerodavne proticaje ranga pojave 1/100.
- (3.) Regulaciju – uređenje pritoka rijeke Jale na urbanom području Tuzle , a u skladu sa ukazanim potrebama i u vangradskom području općine, vršiti na mjerodavne proticaje ranga pojave 1/100.
- (4.) Na područjima gdje je zastupljeno poljoprivredno zemljište, zaštitne objekte dimenzionirati na vode ranga pojave 1/20, i rezervnom visinom od 0,30 m.
- (5.) Potrebno je izvršiti pripremu i izgradnju brane na rijeci Kovačici i formiranje istoimene akumulacije, sa prvenstvenom namjenom obezbjeđenja vode za povećanje minimalnih proticaja rijeke Jale u ljetnim mjesecima.
- (6.) Zahvati uz obale moraju se uskladiti sa dozvoljenim zahtjevima na vodnom dobru i javnom vodnom dobru, odnosno moraju biti u skladu sa uslovima propisanim odgovarajućim vodnim aktom izdatim od nadležnog organa Federacije BiH/Kantona.
- (7.) Izričito su zabranjene sve aktivnosti koje mogu za vrijeme poplava imati štetan uticaj na vode, vodno dobro, priobalno zemljište i zaštitne objekte, između ostalog i: „podizati zgrade i druge objekte koji ne služe odbrani od poplava i koji sprečavaju prilaz vodotoku na udaljenosti manjoj od 10 m od linije dopiranja velikih stogodišnjih voda za sve površinske vode.
- (8.) Zaštita bujično – plavnog područja i sprečavanje štetnog djelovanja poplavnih voda vrši se preduzimanjem preventivnih mjera, održavanjem objekata za zaštitu od poplava (nasipi, crpne stanice, mostovi, regulisani potezi vodotoka i dr.), izvođenjem radova (regulacioni radovi, uređenje bujica, zaštita zemljišta od erozije), prečišćavanje industrijskih otpadnih voda, kao i drugim potrebnim mjerama.
- (9.) Protiverozivne mjere su: ograničenje ili potpuna zabrana sječe šume ili voćnjaka, zabrana krčenja šumskog drveća, grmlja i voćaka, ograničenje korištenja pašnjaka propisivanjem vrste i broja stoke, vremena i načina ispaše, zabrana kopanja i preoravanja livada, pašnjaka i neobrađenih površina na strmim zemljištima i njihovo pretvaranje u njive sa jednogodišnjim kulturama, određivanje obaveznog zatravljanja strmog zemljišta, zabrana vađenja zemlje, pijeska, šljunka i kamena na mjestima gdje bi se uslijed toga ugrozilo ili pogoršalo stanje zemljišta, zabrana razvođenja vode neobloženim kanalima, zabrana podizanja objekata koji bi mogli da ugroze stabilnost zemljišta (vodenica, stupa, brana, kanal za odvođenje i dovođenje vode isl.), zabrana proizvodnje jednogodišnjih kultura, odnosno određivanje preorijentacije poljoprivredne proizvodnje na višegodišnje kulture (livade, djetelinište, voćnjak, šume i sl.), zabrana odbacivanja otpadnog materijala iz kamenoloma i rudokopa, materijala dobivenog prilikom građenja saobraćajnica i ostalih građevina, kao i ostataka od posječenih stabala u bujične tokove.
- (10.) Protiverozioni radovi su: pošumljavanje goleti, melioracije degradiranih šuma i pašnjaka, podizanje pojaseva zaštitne vegetacije radi regulisanja površinskog slivanja i smanjenja snage vjetrova, izrada terasa, gradona, banketa i sličnih objekata na poljoprivrednim i šumskim zemljištima, podizanje zasada voćnjaka i zasada trava, uređenje bujičnih tokova izgradnjom pregrada, kanala, kineta, obaloutvrda, drenaža i sl., preuređenje, odnosno uklanjanje brana, stupa, kanala za dovođenje i odvođenje vode, čišćenje korita bujičnog toka u svrhu pravilnog proticanja vode.

Član 42.

Vodna akta

Nadležna institucija, radi obezbjeđenja upravljanja vodama u skladu sa odredbama važeće zakonske regulative donosi sljedeće akte:

- a. prethodna vodna saglasnost,
- b. vodna saglasnost i
- c. vodna dozvola.

5. Saobraćajna infrastruktura

5.1. Cestovna infrastruktura

Član 43.

- (1.) Ceste u Gradu Tuzla kategorisane su u skladu sa važećom zakonskom regulativom.
- (2.) Kao cestovne saobraćajnice na području Grada Tuzla Prostornim planom su utvrđene:

1. Javne ceste:

- a) autoceste,
- b) magistralne ceste,
- c) regionalne ceste,
- d) lokalne ceste.

2. Nerazvrstane ceste.

Član 44.

- (1) Uz saobraćajnice utvrđene Prostornim planom uspostavljaju se zaštitni pojasevi u kojima važi poseban režim gradnje, radi sigurnosti saobraćaja i zaštite javne ceste od štetnih uticaja i različitih aktivnosti u prostoru pored javne ceste.
- (2) U postupku izdavanja urbanističke saglasnosti i/ili lokacijske informacije za građenje objekata i instalacija na javnoj cesti ili unutar cestovnog i zaštitnog pojasa javne ceste, organ nadležan za prostorno uređenje obavezan je zatražiti prethodnu saglasnost, odnosno odobrenje od upravitelja ceste.
- (3) Zaštitni pojas mjeri se od vanjskog ruba zemljišnog pojasa tako da je u pravilu širok sa svake strane:
 - a) autoceste 40 m,
 - b) magistralne ceste 20 m,
 - c) regionalne ceste 10 m i
 - d) lokalne ceste 5 m.

Član 45.

U cestovnom pojasu rezervisan je prostor za izgradnju vodne, energetske i telekomunikacione infrastrukture. U slučaju polaganja instalacija infrastrukture izvan cestovnog pojasa potrebno je koristiti prostor uz granice parcela.

Član 46.

Cjevovodi, kablovi i vodovi mogu se postavljati u zaštitnom cestovnom pojasu, samo izuzetno u cestovnom profile, a benzinske stanice i parkirališta mogu se graditi u zaštitnom i cestovnom pojasu javne ceste samo na način i pod uslovima utvrdjenim u odobrenju upravitelja cesta.

Član 47.

- (1) U odnosu na planiranu cestovnu mrežu moguće su promjene kategorije ceste, na osnovu odluke nadležne institucije, bez posebnih izmjena i dopuna Prostornog plana.
- (2) Rekonstrukcija dionice ispravkom ili ublažavanjem loših tehničkih elemenata ceste, kao i djelimično izmještanje trase, ne smatra se promjenom trase.
- (3) Do izgradnje planiranih cesta postojeće ceste zadržavaju sadašnju kategoriju.
- (4) Do donošenja detaljnih planskih dokumenata potrebno je osigurati prostorne koridore za prolaz planiranih cestovnih pravaca prema trasama i širinama utvrđenim Prostornim planom.

Član 48.

- (1) Na području Grada Tuzla neophodno je provoditi aktivnosti na izgradnji novih i na modernizaciji postojećih saobraćajnica.
- (2) Utvrđuju se sljedeće intervencije na cestovnoj infrastrukturi:
 - a) Izgradnja dijela autoceste Tuzla-Brčko-Orašje,
 - b) Izgradnja dijela autoceste Sarajevo-Zenica-Žepče - Tuzla,
 - c) Izmještanje postojećeg magistralnog puta M 113/stara oznaka M-18/ na dionici Šićki Brod-Živinice izvan urbanih dijelova Grada Tuzle, i dalje,
 - d) Nastavak izgradnje Južne gradske magistrale M 112 (stara oznaka M-4) na dionicama Bukinje-Poljana, te nastavak izgradnje na dionici od Ši Sela do Požarnice,
 - e) Izgradnja Južne obilaznice-magistralne ceste od M 112 (stara oznaka M-4) Ši Sela (duž granice između Grada Tuzla i općine Živinice do spoja sa magistralnom cestom M-113 (stara oznaka M-1.8, M 18),
 - f) Realizacija sjeverne gradske obilaznice u rangu regionalne ceste na trasi Preville – Avdibašići-Obodnica –Breške- Dokanj- Tetima- Gornja Tuzla – Kovačevo selo
 - g) Rekonstrukcija i dogradnja Sjeverne gradske magistrale,
 - h) Izgradnja gradskih transverzala,
 - i) Rekonstrukcija i izmještanje regionalne ceste R 303 (stara oznaka R-458) na dijelu trase u Gradu Tuzla
 - j) izgradnja saobraćajnice Skver – Breške,

- k) Izgradnja novih lokalnih saobraćajnica,
- l) Modernizacija i poboljšanje kvaliteta lokalnih saobraćajnica.

Član 49.

Priključak i prilaz na javnu cestu može se izvesti samo na osnovu odobrenja upravitelja cesta. Prilaz sa građevinske parcele ne smije ugrožavati saobraćaj, pa nije dozvoljena gradnja objekata i sadržaja na parceli (garaža, ograda i sl.) na način da ometaju preglednost ili ugrožavaju saobraćaj.

Član 50.

Sve javne saobraćajne površine, te prilazi građevinama javne namjene trebaju biti izvedene bez arhitektonsko-urbanističkih prepreka za kretanje stanovništva, a posebno za lica sa umanjnim tjelesnim mogućnostima u skladu sa važećom zakonskom regulativom i podzakonskim aktima.

Član 51.

- (1) Urbanističkom saglasnošću za građevinu određene namjene mora se utvrditi površina za saobraćaj u mirovanju za javna, teretna i putnička vozila.
- (2) Površine za saobraćaj u mirovanju moraju se obezbijediti u sklopu parcele, ili u sklopu javne površine u neposrednoj blizini, u skladu sa planskim dokumentima i uz saglasnost institucija nadležnih za saobraćaj.

Član 52.

Površine za saobraćaj u mirovanju određuju se normativom koji se koristi za dimenzioniranje broja parkirališnih mjesta obzirom na namjenu i kapacitet prostora, a za 1000m² izgrađene bruto površine. Normativi su dati za stepen motorizacije 500 PA /1000 stanovnika, tako da je potrebno vršiti korekcije za drugačiji stepen motorizacije. U skladu s tim potrebno je osigurati parkirališna ili garažna mjesta minimalno kako slijedi:

- Kolektivno stanovanje: 12 mjesta/1000 m² brutto izgrađene površine,
- Proizvodnja: 6 mjesta/1000 m² brutto izgrađene površine,
- Poslovanje: 10 mjesta/1000 m² brutto izgrađene površine,
- Trgovine: 40 mjesta/1000 m² brutto izgrađene površine,
- Hoteli: 20 mjesta/1000 m² brutto izgrađene površine,
- Restorani: 40 mjesta/1000 m² brutto izgrađene površine
- Bioskopi – pozorišta: 80 mjesta/1000 m² brutto izgrađene površine
- Fakulteti: 15 mjesta/1000 m² brutto izgrađene površine

5.2. Željeznička infrastruktura

Član 53.

Željeznička infrastruktura na području Grada Tuzla sastoji od postrojenja koja pripadaju glavnim i sporednim prugama, izuzimajući kolosjeke unutar radionica za opravke mobilnih sredstava, ranžirne kolosjeke u ranžirnim stanicama, kolosjeke unutar depoa za lokomotive, te industrijske kolosjeke i pruge.

Član 54.

- (1) Pružni pojas i zaštitni pružni pojas su definisani u skladu sa Zakonom o sigurnosti željezničkog saobraćaja, koji se primjenjuje na području FBiH.
- (2) Željezničku prugu sačinjava i vazdušni prostor iznad pruge u visini od 12 m, odnosno 14 m kod dalekovoda napona preko 220 kV, računajući od visine gornje ivice šine.
- (3) Pružni pojas je prostor između željezničkih kolosjeka i prostor pored krajnjih kolosjeka na odstojanju od najmanje 8 m, a ako pruga prolazi kroz naseljeno mjesto na odstojanju od 6 m, računajući od ose krajnjeg kolosjeka.
- (4) U pružnom pojasu mogu se graditi samo željeznički objekti i postrojenja. Izuzetno, uz saglasnost nadležnog upravitelja infrastrukture, može se odobriti gradnja objekata za utovar i istovar robe.
- (5) Zaštitni pružni pojas je zemljišni pojas sa obje strane pruge, širine 200 m, računajući od ose krajnjih kolosjeka.
- (6) U zaštitnom pružnom pojasu mogu se graditi građevine i vršiti drugi zahvati u prostoru na određenoj udaljenosti od pruge zavisno od njihove vrste i namjene i saditi drveće, prema utvrđenim uslovima i uz primjenu mjera koje osiguravaju sigurnost ljudi i prometa, u skladu sa zakonom. Uslovi za građenje u zaštitnom pojasu pruge se utvrđuju detaljnim planskim dokumentima, uz prethodno pribavljanje saglasnosti nadležnog upravitelja.

Član 55.

- (1) Razmak između pruge i ceste mora biti najmanje 8 m, računajući od ose najbližeg kolosjeka do najbliže tačke gornjeg sloja ceste.
- (2) Na brdovitim i drugim teškim terenima (klisure i slično), razmak između pruge i ceste koja nema svojstvo autoceste i/ili brze ceste, može biti i manji od 8 m pod uslovima da im se slobodni profili ne dodiruju i da se između njih mogu postaviti signalno-sigurnosni i telekomunikacioni uređaji, stabilna postrojenja elektro-vučne i drugi uređaji neophodni za sigurno odvijanje saobraćaja, s tim da niveleta pruge bude najmanje 1 m iznad nivelete ceste.
- (3) Ako postojeća cesta ne ispunjava uslove iz stava 1. i 2. ovog člana, na cesti se moraju postaviti sigurnosne ograde u skladu sa važećom zakonskom regulativom.

Član 56.

Sa ciljem povećanja kvaliteta odvijanja željezničkog saobraćaja neophodno je izvršiti osposobljavanje pružnih postrojenja, uz elektrifikaciju pruga Dobož-Tuzla-granica sa Republikom Srbijom i Banovići-Tuzla-Brčko.

Član 57.

Prostornom planom su predviđene sljedeće intervencije na staničnim željezničkim kapacitetima:

- a) Izmještanje postojeće putničke stanice „Tuzla” na lokalitet postojeće stanice „Kreka”,
- b) Izmještanje dijela teretne stanice „Kreka” na lokalitet stanice „Bosanska Poljana”,
- c) Izgradnja putničke i teretne stanice, kontejnerskog terminala i servisno radioničkih kapaciteta na staničnom kompleksu u Bosanskoj Poljani.
- d) Dogradnja novog željezničkog trianglera na lokalitetu „Bosanska Poljana”.

Član 58.

Sva planirana ukrštanja željezničkih pruga sa autocestama, brzim cestama i magistralnim cestama izvoditi se u dva nivoa, kako bi se poboljšala sigurnost saobraćaja.

6. Telekomunikacije

Član 59.

- (1) Predviđa se povećanje kapaciteta telekomunikacijske infrastrukture na području općine Tuzla na sljedeći način:
- (2) Obezbijediti da 80 % domaćinstava ima mogućnost pristupa na pristupnu mrežu sa brzinom do 50 Mbit/s do 2015. godine;
- (3) U oblasti mobilnih telekomunikacija u planskom periodu završiti 99% pokrivanje signalom 3.5G mreže, te omogućiti izgradnju 4G mreže. Ova mobilna mreža zajedno sa izgradnjom optičke mreže do kraja 2026/2030 godine omogućit će svim domaćinstvima pristup brzinom do 100Mbit/s.
- (4) U oblasti zemaljske televizije (TV kuće) uvesti emitovanje digitnog televizijskog signala kao televizije visoke rezolucije;
- (5) Kablovski operateri do kraja 2026/ 2030 godine, kroz infrastrukturu koja će se bazirati na optičkim kablovima, trebaju omogućiti pristup govornim servisima, prenosu slike i podataka za sva domaćinstva na prostoru Grada Tuzla;
- (6) Poštansku infrastrukturu razvijati na način da se izgradnjom poštanskih jedinica priđe što bliže korisniku.

Član 60.

- (1) Sve telekomunikacijske veze (mrežni kablovi, koaksijalni kablovi i dr.) u pravilu se trebaju polagati u koridorima postojeće ili planirane saobraćajne ili druge infrastrukture.
- (2) Zaštitni pojasi (zone) telekomunikacijske infrastrukture utvrđuju se posebnim propisima koji regulišu ovu oblast.

7. Elektroenergetska infrastruktura

Član 61.

- (1) Napajanje električnom energijom Grada Tuzla vrši se iz Termoelektrane TE „Tuzla“ na čijoj će lokaciji , nakon prestanka rada svih postojećih blokova , biti instalirano 900MW (2 x 450MW), umjesto dosadašnjih 715MW.
- (2) Izgradnja jednog, a zatim i drugog bloka u TE „Tuzla“ snage 2 x 450MW će zahtijevati izgradnju novih prenosnih vodova najvišeg napona (400kV).

Član 62.

Priključak novih blokova (2x450MW) u TE „Tuzla“ , na elektroenergetski sistem BiH će se bazirati na 400kV dalekovodima koji će nove blokove TE «Tuzla» povezati sa prenosnom transformatorskom stanicom TS «Tuzla-4» u Ljubačama. Trasa novih 400kV dalekovoda, dužine cca 4,5km, će se uklopiti u postojeća stubna mjesta i trasu 220kV dalekovoda, koji TE «Tuzla» povezuju sa TS «Tuzla-4».

Član 63.

- (1) Prema Pravilniku o zonama sigurnosti nadzemnih elektroenergetskih vodova nazivnog napona od 110 kV do 400 kV potrebno je zadovoljiti uslove iz člana 2. Pravilnika.
- (2) Širina područja zone sigurnosti horizontalne ravnine za dalekovode različitog naponskog nivoa iznosi:

Nazivni napon dalekovoda	Širina područja sigurnosti
• 400 kV	40 m
• 220 kV	30 m
• 110 kV	20 m

- (3) U koridoru postojećeg dalekovoda napona od 110 kV do 400 kV nije dopuštena nova gradnja.

Član 64.

Odlukom Državne regulatorne komisije za električnu energiju o privremenom uređivanju tehničkih normativa za izgradnju nadzemnih elektroenergetskih objekata br. 05-28-190-10/07 od 27. 02.2008. godine se privremeno, do donošenja novih tehničkih normativa za izgradnju nadzemnih elektroenergetskih objekata od strane nadležnog državnog tijela, kao tehnički normativi sa kojima se usklađuje gradnja objekata u zonama sigurnosti na teritoriji Bosne i Hercegovine, preuzimaju normativi utvrđeni Pravilnikom o tehničkim normativima za izgradnju nadzemnih elektroenergetskih vodova nazivnog napona od 1 do 400 kV (1988. godine). Ovim pravilnikom su definisani tehnički normativi, odnosno uslovi za gradnju objekata u zonama sigurnosti na teritoriji Bosne i Hercegovine. S tim u vezi širina zaštitnog pojasa za ostale dalekovode iznosi :

- 35kV u širini 20m,
- 20kV u širini 20m.
- 10kV u širini 12m.

Član 65.

Područje Grada Tuzla se snabdijeva električnom energijom iz devet čvornih transformatorskih stanica TS X/10 kV: TS 110/35/10 kV Tuzla Centar ,TS 35/10 kV Tuzla I ,TS 35/10 kV Tuzla II ,TS 35/10 kV Tuzla III, TS 35/10 kV Tuzla IV, TS 35/10 kV Požarnica ,TS 35/10 kV Bukinje ,TS 35/10 kV Lipnica, 35/10 kV Ljubače.

Član 66.

Elektrodistributivna mreža na području Grada Tuzla nazivnog napona 35kV treba postepeno biti zamijenjena novom 110kV mrežom. Dugoročni cilj je postojeći sistem transformisati u sistem s jednim nivoom srednjeg napona (20kV) i jednom direktnom transformacijom (110/20 kV). Čitav proces se završava prelaskom 10 kV kablovske mreže na pogon sa naponom 20kV.

Član 67.

- (1) Pri određivanju trasa dalekovoda potrebno je izbjegavati postojeća i planirana građevinska područja, šume i šumska zemljišta, te voditi računa o bonitetu poljoprivrednog zemljišta radi smanjenja uticaja na poljoprivrednu proizvodnju.
- (2) Dalekovodi moraju u potpunosti zaobići zaštićena područja kulturno-historijske i prirodne baštine, izuzev arheoloških lokaliteta izvan naselja, uz odgovarajuće mjere zaštite.

Član 68.

U mrežama nazivnog napona 10 kV i 20 kV, tipizira se za upotrebu energetski kabl nazivnog napona $U_0/U=12/20$ (24) kV, jednožilni kabl sa izolacijom od umreženog polietilena (XLPE), plaštom od termoplastičnog polietilena (PE) i električnom zaštitom.

Član 69.

Potrebno je provoditi aktivnosti na rekonstrukciji i kabliranju postojeće NN mreže u užoj gradskoj jezgri Grada Tuzla.

Sve ulice, trgovi i parkovi moraju biti osvijetljeni postavljanjem visokih i niskih stubova javne rasvjete, u skladu s namjenom pojedinog prostora.

Sve saobraćajnice i prometne površine , uključujući pješačke ulice i trgove trebaju biti osvijetljeni u klasi javne rasvjete koja odgovara njihovoj prometnoj funkciji, odnosno namjeni.

Član 70.

U narednom periodu, a u cilju obezbjeđivanja električne energije na 10 (20) kV naponskom nivou utvrđuje se:

- Izgradnja priključnih 110 kV dionica za već izgrađenu TS 110/10 (20) kV Slavinovići i njezino uklapanje u 10 kV elektrodistributivnu mrežu.
- Izgradnje 110 kV kabla TS 110/X Slavinovići- TS 110/X Hak, kojim bi se zatvorio 110 kV prsten oko urbanog područja Tuzla grad.
- Izgradnja nove TS 110/10 (20) kV Tuzla grad.
- Rekonstrukcija postojeće u cilju stvaranja nove TS 110/35/10(20) kV Tušanj na lokalitetu postojeće rudničke TS koja bi (do prelaska na 20 kV napon) dala potporu na 35 kV naponskom nivou preko TS Tuzla 3 i TS Tuzla 4.

- Nastavljanje sa ugradnjom opreme 20 kV, kao dio pripreme za prelazak na 20 kV napon i postepenog ukidanja transformacije 35 kV.

8. Termoenergetska infrastruktura

Član 71.

Sistem daljinskog grijanja na području Grada Tuzla se sastoji od:

- 1) Proizvodnje toplinske energije u Termoelektrani „Tuzla“ (TE),
- 2) Distributivne mreže koja se sastoji od: magistralnog vrelovoda, vrelovodnih i toplovodnih ogranaka i priključaka,
- 3) Potrošačkih mjesta koja se sastoje od: priključnih toplinskih podstanica, kućno-stambenih toplinskih podstanica, sistema za pripremu sanitarne tople vode i internih toplinskih naprava potrošača.

Član 72.

Snabdijevanje toplinskom energijom vrši se iz TE Tuzla. Kao osnovni granični uslov snabdijevanja toplinskom energijom iz TE Tuzla je ukupna toplinska snaga koja se može dobiti rekonstrukcijom postojećih toplifikacijskih blokova ili izgradnjom novih. Ukupna toplinska snaga iznosi 460 MWt i ista je predviđena za postojeća dva sistema daljinskog grijanja Grad Tuzla i općina Lukavac, te za budući sistem daljinskog grijanja općine Živinice.

Član 73.

U planskom periodu, na području Grada Tuzla, planira se korištenje toplinske energije iz sistema daljinskog grijanja. Za potrebe razvoja sistema toplifikacije neophodna je realizacija sljedećih ciljeva:

- a. Proširenje i modernizacija elemenata sistema u TE "Tuzla";
- b. Rekonstrukcija i modernizacija postojeće vrelovodne i toplovodne mreže;
- c. Širenje mreže vrelovoda s ciljem da se povežu svi stambeni i poslovni objekti u zoni urbanog područja Tuzla grad;
- d. Priklučenje dijelova Grada Tuzla koji gravitiraju sistemu daljinskog grijanja (Bukinje, Lipnica), sistemu daljinskog grijanja Lukavac (Šiški Brod, Šišći, Bosanska poljana) i budućem sistemu daljinskog grijanja Živinice (Husino, Ljubače) i
- e. Iznalaženje načina zagrijavanja dijelova Grada Tuzla koji ne gravitiraju sistemu daljinskog grijanja.

Član 74.

Na području Grada Tuzla predviđena je izgradnja sljedećih cjevovoda daljinskog grijanja:

- magistralni vrelovod uz trasu postojećeg magistralnog vrelovoda od TE "Tuzla" do ulice Šabana Zahirovića u naselju Brčanska Malta,
- vrelovodna mreža od naselja Bukinje prema naselju Lipnica duž pruge,
- vrelovodna mreža u naselju Miladije
- vrelovodna mreža za naselja Šišći i Bosanska Poljana.

Član 75.

Distributivna mreža između naselja planirana je u izvedbi NP25/NP16, dok će razvod mreže daljinskog grijanja biti predviđen detaljnim projektima. Projektovani temperaturni režim vrelovodne mreže je 145/75°C, a za toplovodnu mrežu je 90/70°C.

Član 76.

Prilikom projektovanja i izvođenja vrelovodne mreže treba voditi računa o postojećoj trasi vrelovodne mreže kao i drugim podzemnim instalacijama. Projektovanje i izvođenje instalacija sistema daljinskog grijanja raditi u svemu prema uslovima koje definiše nadležna institucija.

Član 77.

Na trasi postojećih i planiranih cjevovoda daljinskog grijanja određena je sa svake strane cjevovoda zaštitna zona u širini od 5 m, u kojoj se mogu izvoditi zahvati u prostoru uz prethodnu saglasnost i određene posebne uslove od strane tijela nadležnog za taj cjevovod.

Član 78.

Na području Grada Tuzla dugoročni cilj je zaštita okoliša, stanovanja, te podizanje kvaliteta života građana.

Za sva naseljena mjesta koja se položajno ne mogu priključiti na sistem daljinskog grijanja iz Termoelektrane "Tuzla", ili to nije ekonomski opravdano, potrebno je predvidjeti lokalnu centraliziranu opskrbu toplinskom energijom uz korištenje obnovljivih izvora toplinske energije.

Član 79.

Svi objekti koji se priključuju na sistem daljinskog grijanja trebaju biti energetske učinkoviti objekti, tako da maksimalno specifično toplinsko opterećenje bude 75 W/m², odnosno da specifična potrošnja toplinske energije bude 80-90 kWh/m². U skladu sa tim neophodno je na svim objektima predvidjeti mjere za obezbjeđenje energetske učinkovitosti.

Član 80.

Detaljno određivanje trasa saobraćajne, komunalne i druge infrastrukture definisane Prostornim planom, utvrđuje se detaljnim planskim dokumentima, vodeći računa o lokalnim mogućnostima i drugim okolnostima.

IV USLOVI ZA IZGRADNJU I KORIŠTENJE PROSTORA

A/ Opći uslovi građenja

Član 81.

- (1) Građevinske zone su područja unutar kojih je predviđeno uređenje i razvoj naselja, a sastoje se od izgrađenih dijelova i površina rezervisanih za budući razvoj naselja
- (2) U građevinskim zonama predviđene su građevinske intervencije na postojećim objektima (rekonstrukcija, sanacija, adaptacija, dogradnja, nadziđivanje, tekuće održavanje i dr.) u

skladu sa važećom zakonskom regulativom, te izgradnja građevina, u skladu sa planskim dokumentima, namijenjenih za stanovanje, javne, trgovačke, uslužne, obrazovne, vjerske sadržaje, saobraćajnu i komunalnu infrastrukturu, sport i rekreaciju, parkove i zaštitno zelenilo. Planirane građevine odnosno njihova namjena ne smiju imati štetne uticaje na okolinu.

Član 82.

Izgradnja građevina iz prethodnog člana na zemljištu na kojem su utvrđeni faktori ograničenja (klizišta, nedovoljna nosivost tla, slijeganje terena, poplavna područja, šljačišta, jalovišta, minska polja i dr.) može se odobriti uz propisane uslove koji će se utvrditi u postupku izdavanja urbanističke saglasnosti i saglasnosti nadležnih institucija, u skladu sa važećom zakonskom regulativom i odredbama ove Odluke.

Član 83.

Na mjestu postojećih privrednih kompleksa u zapadnom dijelu urbanog područja Tuzla grad, za koje je Prostornim planom predviđeno izmještanje, planirana je prenamjena prostornih cjelina u stambeno – poslovne zone:

- ŽTO u ZBR (zona budućeg razvoja) „Irac – jug”, stambeno-poslovna zona;
- „Polet” u „Mosnik”, stambeno-poslovna zona;
- „Autocentar” u „Kreka – jug faza I”, stambeno-poslovna zona;
- „Elektroizgradnja” u „Kreka – jug faza II”, stambeno-poslovna zona;
- „Fabrika kvasca” u „Kreka”, stambeno-poslovna zona;
- „Fabrika soli” i jugoistočno od nje u ZBR „Stara Solana”, stambeno-poslovna zona;
- „Rudar Central” u “Krojčica”, individualno stanovanje;
- „Mljekara” u „Miladije- sjever”, stambeno-poslovna zona;
- zona između „Mljekare” i Fabrike tehničke gume u „Miladije – zapad”, poslovna zona.

Član 84.

Za stambeno – poslovne zone koje su Planom utvrđene kao „zone budućeg razvoja” obavezno je donošenje detaljne planske dokumentacije, a do donošenja iste primjenjuje član 17. stav (4) ove Odluke.

A.1. Prostorne cjeline sa utvrđenim režimom građenja I i II stepena

Član 85.

U slučaju nepostojanja detaljne planske dokumentacije za prostorne cjeline definisane kao Zone budućeg razvoja i prostorne cjeline sa utvrđenim režimom građenja I stepena, mogućnost izgradnje i urbanističko-tehničke uslove daje nadležna gradska služba, u skladu sa važećom zakonskom regulativom.

Izuzetno, mogućnost izgradnje i eventualne urbanističko-tehničke uslove može definisati drugo stručno tijelo, koje posebnom Odlukom imenuje Gradsko vijeće, a kojom će se precizirati ingerencije i obaveze svih učesnika u upravnom postupku.

Član 86.

(1) U građevinskim zonama unutar urbanog područja Tuzla grad, za koje je predviđen režim građenja I stepena, nije dozvoljena izgradnja pojedinačnih pomoćnih objekata (šupe, garaže, skladišta i sl.), osim u sklopu objekta sa kojim čine jedinstvenu arhitektonsko-oblikovnu i funkcionalnu cjelinu.

(2) U građevinskim zonama urbanog područja Tuzla grad, za koje je predviđen režim građenja I stepena, nije dozvoljena izgradnja gospodarskih objekata (štale, staje, peradarnici i sl.).

(3) U centrima ostalih urbanih područja (društveno-opslužni centri) nije dozvoljena izgradnja gospodarskih objekata (štale, staje, peradarnici i sl.).

Član 87.

(1) Izgradnja slobodnostojećih garažnih nizova u stambeno – poslovnim zonama nije dozvoljena.

(2) Izuzetno, može se odobriti izgradnja garažnog niza koji je djelimično ukopan u formirani kosi teren, te ukoliko svojim položajem ne ugrožava bezbjednost odvijanja saobraćaja, pješačke koridore, postojeće sadržaje za boravak stanara i zelene površine, kao ni arhitektonsko – oblikovni tretman objekta i mikrolokacije.

Član 88.

Površina tlocrtne projekcije individualnog stambenog objekta u građevinskim zonama urbanog područja Tuzla grad ne može biti manja od 40 m², izuzev u većim dijelom realiziranim područjima historijske gradske jezgre sa naslijeđenom "matricom".

Član 89.

(1) Radi obezbjeđenja neophodnih uslova osunčanja i provjetravanja objekata, ovom Odlukom određuju se minimalna rastojanja između objekata u urbanom području Tuzla grad, u zavisnosti od namjene i visine objekta i to:

1. Stambeni i stambeno-poslovni objekti:

a) minimalno rastojanje podužnih fasada

- za objekte spratnosti P+2+Pk, odnosno objekte čija je maksimalna visina atike 12 m, rastojanje od podužne fasade susjednog objekta ne može biti manje od dvije visine objekta, odnosno 24 m.
- za objekte spratnosti P+6+Pk, odnosno objekte čija je maksimalna visina atike 24 m, rastojanje od podužne fasade susjednog objekta ne može biti manje od 1,5 visine objekta, odnosno 36 m.
- za objekte spratnosti P+7, odnosno objekte čija maksimalna visina atike iznosi 27 m, te više objekte – stambene kule, rastojanje od susjednog objekta je jedna visina objekta, ali ne manje od 40 m.

b) minimalno rastojanje bočnih fasada

- za objekte čija je maksimalna visina atike 12 m, minimalno rastojanje bočnih fasada je jedna visina objekta, odnosno 12 m, izuzev u slučaju da jedan od objekata ima zabatni zid, kada minimalno rastojanje bočnih fasada može biti manje, ali ne manje od 9 m.
- za objekte spratnosti do P+7+Pk, odnosno objekte čija je maksimalna visina atike 27 m, rastojanje bočnih fasada je minimalno 20 m.

- za objekte spratnosti do P+12+Pk, odnosno objekte čija je maksimalna visina atike 42 m, rastojanje bočnih fasada je minimalno 30 m.
- za objekte veće spratnosti od P+12+Pk i stambene kule minimalno rastojanje od bočnih fasada susjednog objekta je jedna visina objekta, ali ne manje od 40 m.

2. Javni i isključivo poslovni objekti:

a) minimalno rastojanje podužnih fasada

- za objekte spratnosti do P+2, odnosno objekte čija je maksimalna visina atike 10 m, rastojanje od podužne fasade susjednog javnog ili poslovnog objekta ne može biti manje od jedne visine objekta, odnosno 10 m.
- za objekte spratnosti P+6+Pk, odnosno objekte čija je maksimalna visina atike 24 m, rastojanje od podužne fasade susjednog javnog ili poslovnog objekta ne može biti manje od 1 visine objekta, odnosno 24 m.
- za objekte spratnosti P+7, odnosno objekte čija je maksimalna visina atike iznosi 27 m, te više objekte – poslovne kule, rastojanje od susjednog javnog ili poslovnog objekta je jedna visina objekta.

b) minimalno rastojanje bočnih fasada

- za objekte čija je maksimalna visina atike 10 m, minimalno rastojanje bočnih fasada javnih ili poslovnih objekata je 6 m.
- za objekte spratnosti do P+6+Pk, odnosno objekte čija je maksimalna visina atike 24 m, rastojanje bočnih fasada javnih ili poslovnih objekata je minimalno 12 m.
- za objekte veće spratnosti od P+7 i poslovne kule minimalno rastojanje od bočnih fasada susjednog, javnog ili poslovnog objekta je jedna visina objekta.

3. Individualni stambeni i stambeno – poslovni objekti čija je maksimalna visina atike 12 m:

a) minimalno rastojanje podužnih fasada ne može biti manje od 12 m, osim u slučaju gradnje na padinama sa nagibom većim od 30%, gdje minimalna udaljenost podužnih fasada ne može biti manja od 9 m.

b) minimalno rastojanje bočnih fasada

- ukoliko na bočnim fasadama postoje otvori, minimalno rastojanje bočnih fasada ne može biti manje od visine višeg objekta.
- Ukoliko jedan ili oba objekta imaju zabatni zid, ili otvore pomoćnih prostorija, rastojanje bočnih fasada može biti manje, ali ne manje od 6 m.
- izuzetno, uz saglasnost vlasnika susjednog objekta, udaljenost može biti 4 m, ukoliko oba objekta imaju zabatni zid ili otvore pomoćnih prostorija.

(1) Visina objekta iz prathodnog stava definisana važećom zakonskom regulativom.

(2) Podužna fasada, u smislu stava 1. i 2. ovog Člana je duža fasada objekta, na kojoj su većina ulaza u objekat, orjentisana uglavnom prema kolskom i pješačkom pristupu.

(3) Bočnom fasadom objekta smatra se kraća fasada, ukoliko su različite, fasada koja ima zabatni zid ili otvore pomoćnih prostorija.

(4) Međusobno rastojanje između objekata različite namjene i spratnosti određuje se u odnosu na viši objekat, te prema namjeni za koju je utvrđena veća udaljenost.

(5) Na neizgrađenom građevinskom zemljištu udaljenost od medje mora biti minimalno jedna polovina od ukupno propisane udaljenosti između objekata, može i manja ali uz saglasnost posjednika susjednih parcela.

Član 90.

(1) U planiranim poslovno-stambenim zonama, do usvajanja detaljne planske dokumentacije, radi mogućnosti realizacije Planom predviđenih sadržaja, udaljenosti objekata u odnosu na postojeće individualne objekte utvrditi tako da se obezbijede minimalni uslovi za funkcionisanje zatečenog objekta, u smislu pristupa i protivpožarnog aspekta. Pri definisanju urbanističko-tehničkih uslova voditi računa o eventualnoj mogućnosti izgradnje na susjednim parcelama, u skladu sa prostornim mogućnostima.

(2) Izuzetak od prethodnog člana ove Odluke čine objekti u formiranoj historijskoj gradskoj jezgri sa naslijeđenom matricom, u slučaju da objekti imaju zabatni zid, na kojem postoje otvori pomoćnih prostorija i objekti koji formiraju ulični niz, te se bočnim fasadama naslanjaju na susjedne objekte.

(3) Otvorima pomoćnih prostorija iz prethodnog stava, smatraju se otvori (prozirni ili neprozirni) na ostavama, sanitarnim prostorijama i unutrašnjem stepeništu.

Član 91.

Oborinske vode sa krovova objekata u urbanom području Tuzla grad odvoditi u kanalizacionu mrežu, u skladu sa uslovima nadležne institucije.

Član 92.

Odobrenje za upotrebu objekta u urbanom području Tuzla grad može se izdati isključivo kada su završeni radovi na vanjskom uređenju oko objekta.

Član 93.

Detaljnim planskim dokumentima mogu se utvrditi izuzetno drugačiji uslovi građenja od uslova propisanih ovom Odlukom, u zavisnosti od namjene prostorne cjeline, specifičnosti lokacije i uslova potencijalnih investitora za izgradnju objekata.

A.2. Prostorne cjeline sa utvrđenim režimom građenja III i IV stepena

Član 94.

Na građevinskom zemljištu unutar ostalih urbanih područja općine Tuzla i na građevinskom zemljištu izvan urbanih područja za koje nije predviđena obaveza izrade detaljnog planskog dokumenta, odnosno na kojem se uslovi za odobravanje građenja utvrđuju na osnovu Prostornog plana i Zakona, propisuju se sljedeći urbanističko – tehnički uslovi:

1. U zonama definisanim kao zone individualnog stanovanja dozvoljena je izgradnja individualnih stambenih i stambeno – poslovnih objekata čija namjena nema štetnih uticaja na okolinu.
2. Objekti u zonama individualnog stanovanja mogu biti građeni kao slobodnostojeći, dvojni ili objekti koji formiraju ulične nizove, s tim da tlocrtna površina stambenog objekta ne može biti manja od 40 m²

3. Dvorišta individualnih stambenih i stambeno-poslovnih objekata, koja su orjentisana prema pristupnoj saobraćajnici, moraju se završno obraditi kao uređena zelena površina, sa uređenim pješačkim i kolskim pristupom.
4. Izgradnja pomoćnih i gospodarskih objekata nije dozvoljena u prednjem dijelu dvorišta, izuzetno je dozvoljena izgradnja garaža ako to prostorne mogućnosti dozvoljavaju i ako čini jedinstvenu arhitektonsku cjelinu sa objektom.
5. Spratnost objekata u zonama individualnog stanovanja utvrdit će se prema uslovima mikrolokacije, u postupku izdavanja Rješenja o urbanističkoj saglasnosti, s tim da ne može biti veća od P+2+Pk.

Član 95.

Radi obezbjeđenja neophodnih uslova osunčanja, provjetravanja i vizura individualnih objekata, ovom Odlukom definisana su minimalna rastojanja objekata i to:

- a) minimalna udaljenost podužnih fasada ne može biti manja od 12 m, izuzev u slučaju gradnje na padinama čiji je nagib veći od 30 %, gdje minimalna udaljenost podužnih fasada objekata ne može biti manja od 9 m.
- b) Minimalna udaljenost bočnih fasada, ukoliko na njima postoje otvori ne može biti manja od 6m.
- c) Minimalna udaljenost bočnih fasada, ukoliko na njima ne postoje otvori čiji je parapet niži od 170cm, ne može biti manja od 4m.
- d) Minimalna udaljenost od granice parcele je 1,00 m, uz saglasnost posjednika susjedne parcele.

Član 96.

(1) Položaj individualnog stambenog objekta na građevinskoj parceli u odnosu na tangirajuće saobraćajnice – zaštitni pojas, propisan je važećom zakonskom regulativom.

(2) Položaj individualnog stambenog objekta na građevinskoj parceli odrediti tako da udaljenost bočnih fasada slobodnostojećeg objekta od granice parcele ne može biti manja od 3 m, odnosno 2 m (član 95.stav b. i c.), podužne fasade 6 m (ili 4,5 m ukoliko se radi o gradnji na padinama čiji je nagib veći od 30 %).

A.3. Oblik i veličina građevinske parcele

Član 97.

Građevinska parcela mora imati oblik i površinu koja omogućava njeno racionalno korištenje i izgradnju u skladu sa Prostornim planom ili drugim planskim dokumentom, u skladu sa važećom zakonskom regulativom.

Član 98.

- (1) Građevinska parcela mora imati trajan pristup javnoj saobraćajnoj površini minimalne širine 3 m.
- (2) Priključak i prilaz na javnu cestu (magistralna, regionalna i lokalna cesta) može se izvesti samo na osnovu odobrenja upravitelja cesta.

Član 99.

Građevinska parcela za izgradnju individualnih stambenih objekata u gradskom području ne može biti veća od 500 m². Minimalna površina građevinske parcele u zonama individualnog stanovanja unutar urbanog područja Tuzla grad je 250 m².

Član 100.

(1) Izuzetak iz prethodnog člana čine građevinske parcele u gradskom centru urbanog područja Tuzla grad, sa utvrđenim režimom građenja I stepena, gdje je predviđeno formiranje uličnih nizova i blokova sa objektima bez okućnica.

(2) Na ovim parcelama nije dozvoljeno postavljanje ograda prema unutrašnjem dvorištu koje predstavlja javnu površinu.

Član 101.

Građevinska parcela za izgradnju individualnog stambenog objekta u zonama individualnog stanovanja sa utvrđenim režimom građenja III i IV stepena ne može biti manja od 250 m², niti veća od 1000 m².

Član 102.

Maksimalna izgrađenost građevinske parcele je 40%, izuzev u većim dijelom realizovanim užim gradskim zonama sa naslijeđenom historijskom matricom, gdje procenat izgrađenosti može biti veći.

B/ Posebni uslovi građenja na ugroženim područjima

Geološko tehnogeni uslovi

Član 103.

Područje Grada Tuzla, zbog svoje specifične geološke građe, zastupljenosti različitih mineralnih sirovina, kao i stepena razvoja eksploatacije mineralnih sirovina, značajno je ugroženo prirodnim i tehnogenim procesima i pojavama, koji su specifični u odnosu na druga područja u Bosni i Hercegovini.

Na grafičkim priložima Prostornog plana izvršena je reonizacija terena prema stepenu stabilnosti i ugroženosti izdvojenog građevinskog zemljišta prirodnim i tehnogenim procesima i pojavama i njihovo izdvajanje i označavanje svake pojedinačne kategorije i podkategorije. Na određenim područjima općine registrovan je istovremeni uticaj prirodnih i više tehnogenih procesa i pojava, što značajno utiče na uslove planiranja i mogućnost izgradnje građevina. Navedena reonizacija izvršena je na Planom utvrđenom građevinskom zemljištu.

Član 104.

Na području Grada Tuzla postoje veće površine građevinskog zemljišta formirane u predhodnim planskim periodima, koje su zbog naknadnog razvoja i širenja tehnogenih procesa i aktivnosti, kao i intenzivne bespravne gradnje, prešle u kategoriju terena koje su degradirane i ugrožene tehnogenim i prirodnim procesima i pojavama. Za dijelove degradiranog „starog - naslijeđenog“ građevinskog

zemljišta nije izvršena promjena namjene zemljišta, ali je ono tretirano kao građevinsko zemljište sa posebnim uslovima gradnje.

Na dijelovima terena gdje je značajno izražen uticaj prirodnih i tehnogenih procesa i pojava, ovim Planom nije planirano širenje građevinskog zemljišta.

Član 105.

Kategorije i podkategorije (tri kategorije i 10 podkategorija) građevinskog zemljišta, određenog prema ugroženosti prirodnim i tehnogenim procesima i pojavama kao i prema uslovima izgradnje građevina i drugih zahvata u prostoru, na grafičkim priložima označene su simbolima: I (stabilan teren), II (uslovno stabilan teren) i III (nestabilan teren). Podkategorije terena označene su simbolima i to: Ia, Ib, Ic ; IIa, IIb, IIc IIId ; IIIa, IIIb, IIIc.

U zapadnom dijelu Grada Tuzla, teren je pored ugroženosti prirodnim procesima i pojavama ugrožen i sa više tehnogenih procesa i pojava (registrovani su tereni sa maksimalno 4 istovremena uticaja različitih procesa i pojava prirodnog i tehnogenog porijekla).

Različite vrste ugroženosti terena tehnogenim procesima, pojavama kao i ljudskim aktivnostima, u grafičkim priložima označena je brojevima 1-15.

B.1. Ugroženost terena prirodnim procesima i pojavama i uslovi građenja

Član 106.

Prema stepenu razvoja prirodnih egzogenogeoloških procesa i pojava u okviru građevinskog zemljišta i prema stepenu stabilnosti i pogodnosti tla za izgradnju objekata Prostornim planom su utvrđene tri kategorije terena i to: stabilan teren (I), uslovno stabilan teren (II) i nestabilan teren (III).

Član 107.

- (1) **Stabilan teren (I)** Stabilni tereni su pogodni za izgradnju građevina bez posebnih ograničenja u pogledu zadovoljavanja uslova stabilnosti, osim na pojedinim padinskim padinama gdje se zbog velikih nagiba terena izgradnja ograničava radi potrebe izvođenja pripremnih radova i zahvata na uređenju terena budućih građevinskih površina.

(2) U okviru kategorije stabilnog terena (stabilan u prirodnim uslovima) utvrđene su podkategorije terena koje su na grafičkim priložima označene simbolima Ia, Ib i Ic , za koje su definisani i geološki uslovi kako slijedi:

1. Podkategorija stabilnog terena (Ia) su ravničarski i blago nagnuti tereni. U ovoj podkategoriji može se planirati i odobriti izgradnja svih vrsta građevina, dok je za sve građevine (bez obzira na namjenu) čije su horizontalne dimenzije (u nivou temelja) veće od 150m², kao i za objekte čija je duža strana veća od 12m, obavezno izvršiti geomehaničko ispitivanje tla i izraditi elaborat za predmetnu mikrolokaciju. Izgradnja infrastrukturnih građevina i drugih zahvata u prostoru može se planirati i izvesti bez posebnih uslova. Prema vrsti građevine i nivou projektne dokumentacije nadležni organ uprave odlučuje o potrebi izrade elaborata o gemehaničkim ispitivanju tla (prema Zakonu o geološkim istraživanjima i Pravilniku o geotehničkim istraživanjima i ispitivanjima te organizaciji i sadržaju misija geotehničkog inženjerstva) .

2. Podkategorija stabilnog terena (Ib) predstavlja dijelove terena koji se nalaze na padinama različite orijentacije, nagiba i geološke građe.

Planiranje i izgradnja građevina sa aspekta stabilnosti tla nije uslovljena, a za određivanje načina izvođenja i dubine temelja građevine i uređenja terena potrebne uslove propisat će nadležni organ uprave za izdavanje urbanističke saglasnosti i odobrenja za građenje, s obzirom na vrstu građevine, veličinu, namjenu i sl.

3. Podkategorija stabilnog terena (Ic) predstavlja dijelove terena koji se nalaze na grebenastim formama, širim prevojima, uzvišenjima.

Planiranje i izgradnja građevina sa aspekta stabilnosti tla nije uslovljena, a za određivanje načina izvođenja i dubine temelja građevine i uređenja terena potrebne uslove propisat će nadležni organ uprave za izdavanje urbanističke saglasnosti i odobrenja za građenje, s obzirom na vrstu građevine, veličinu, namjenu i sl.

Član 108.

Uslovno stabilan teren (II)

Tereni ove kategorije su u prirodnim uslovima uglavnom stabilni, a pri izvođenju neodgovarajućih tehnogenih zahvata, pri zasjecanju i usjecanju tla, neprilagođenom fundiranju objekata ili prekomjernom opterećenju padina objektima, deponijama, jalovištima, kao i gdje nije urađena odvodnja otpadnih i površinskih voda, postaju najčešće nestabilni. U prirodnim uslovima oni se nalaze u stanju granične ravnoteže, zbog čega pri promjeni prirodnih uslova ili tehnogene aktivnosti dolazi do aktiviranja kliznih procesa. Za izgradnju građevina, ovi tereni su ograničeno pogodni. Izdvajanje kategorija labilnih dijelova padine izvršeno je metodom kartiranja i analizom postojeće dokumentacije. Za sve uslovno stabilne padine potrebno uraditi Projekat uslova stabilnosti padine sa aspekta ograničenja i opterećenosti različitim objektima.

Član 109.

U okviru kategorije uslovno stabilnog terena (II), unutar građevinskog zemljišta, izdvojene su 4 podkategorije u zavisnosti od tipa i položaja labilnog dijela padine i utvrđena su njihova opća svojstva, uslovi planiranja i izgradnje građevina i to:

1. Podkategorija uslovno stabilnog terena (II a), označava dio labilnog terena koja se nalazi u zaleđu i dijelom u boku klizišta, gdje se u uslovima nesaniranih klizišta može očekivati širenje klizišta i ugrožavanje građevinskog zemljišta. Na ovim površinama obavezno je provođenje geomehaničkih istraživanja, kao i detaljnog inženjerskogeološkog kartiranja tla u okviru podkategorije sa davanjem uslova temeljenja i izgradnje građevina i prijedloga sanacionih mjera za pretvaranja uslovno stabilnog terena u stabilan teren, odnosno sprečavanje širenja klizišta u izdvojenom labilnom dijelu terena.
2. Podkategorija uslovno stabilnog terena (II b), označava dio građevinskog zemljišta koji se nalazi ispod nožičnog dijela većih klizišta, gdje u slučaju reaktiviranja klizišta može doći do širenja klizišta u izdvojenoj podnožičnoj zoni i ugrožavanja građevinskog zemljišta. Bezbjedna i sigurna izgradnja građevina na ovom dijelu može se odobriti nakon provođenja odgovarajućih sanacionih mjera koje će spriječiti širenje klizišta u njegovom nožičnom dijelu.
3. Podkategorija uslovno stabilnog terena (II c) su manje uslovno stabilni dijelovi terena izdvojeni kao zasebne cjeline, ili određene građevinske parcele koje zahvataju manje bočne dijelove većih labilnih dijelova padine, gdje pri promjeni stanja izazvanih prirodnim ili tehnogenim aktivnostima, može doći do formiranja klizišta. Izgradnja građevina i drugi zahvati u prostoru mogu se odobriti nakon izvršenih geomehaničkih i inženjerskogeoloških istraživanja i izrade elaborata kompletne uslovno stabilne kategorije terena (II), ili uticajnog dijela veće labilne padine, a izgradnja građevina, odnosno fundiranje objekata i uređenje prostora mora biti prilagođeno utvrđenim karakteristikama izdvojene navedene podkategorije terena, kako bi se izbjeglo formiranje klizišta na datoj lokaciji.

4. Podkategorija uslovno stabilnog terena (II d) su izdvojeni veliki labini dijelovi padine kao zasebne cjeline, na kojima se pod uticajem određenih prirodnih faktora i neadekvatnih tehnogenih aktivnosti može aktivirati jedno veliko klizište, ili se formirati više manjih klizišta unutar konture labilne padine. Izgradnja građevina ili drugi zahvati u prostoru ne mogu se odobriti dok se ne izvrši detaljno inženjerskogeološko i geomehaničko istraživanje kompletne površine ove podkategorije sa izradom elaborata o inženjerskogeološkim i geomehaničkim ispitivanjima terena, u kojem će se utvrditi uslovi i sanacione mjere za prilagođavanje uslova izgradnje građevina i uređenja terena lokalnim geološkim uslovima. Za ove izdvojene padinske dijelove terena, obavezna je izrada detaljnog planskog dokumenta ili plana parcelacije, sa prilagođavanjem intervencija u prostoru predhodno utvrđenim geološko-geomehaničkim uslovima.

Član 110.

Nestabilan teren (III)

Nestabilni tereni predstavljaju najnepovoljniju kategoriju terena sa aspekta opšte i lokalne stabilnosti kao i za građenje arhitektonskih i infrastrukturnih objekata. To su dijelovi terena gdje su zastupljena klizišta različite veličine, mehanizma i stanja aktivnosti. Terene ove kategorije treba izbjegavati za izgradnju, zbog potrebe ulaganja značajnih finansijskih sredstava za utvrđivanje pogodnosti građenja i sanaciju pojava nestabilnosti. Ukoliko je neophodno građenje na manjim dijelovima nestabilnih terena, značajno se povećavaju troškovi na fundiranju objekata i sanaciji padina.

Član 111.

U okviru nestabilnog terena izdvojene su 3 podkategorije građevinskog zemljišta koje zavise od mehanizma i morfometrijskih karakteristika kartiranih klizišta, površine građevinskog zemljišta koja se nalazi u konturama klizišta, kao i dijelovi klizišta na kojima se nalazi građevinsko zemljište, i to:

1. Podkategorija nestabilnog terena (IIIa) predstavlja manja kartirana klizišta, sa jednostavnijim mehanizmom klizanja na kojima nije utvrđen fazni razvoj. Izgradnja na ovom terenu u trenutnim uslovima nije moguća. Na onim relativno manjim nestabilnim dijelovima terena, ukoliko se zahtjeva izgradnja građevina ili drugih zahvata u prostoru, može se odobriti samo pod uslovom da se za kompletno područje izvrše detaljna inženjerskogeološka i geomehanička ispitivanja i uradi elaborate, kao i projekat sanacije terena, koji treba prilagoditi planiranoj namjeni prostora. Eventualnu izgradnju objekata koncipirati tako da bude u funkciji sanacionih mjera.
2. Podkategorija nestabilnog terena (IIIb) predstavlja dijelove građevinskog zemljišta koje zahvataju manju površinu klizišta i to u bokovima izdvojenih kontura većih klizišta, kao i građevinska zemljišta u čeonj zoni klizišta. Eventualna izgradnja se može odobriti uz obavezno prethodno izvođenje detaljnih inženjerskogeoloških i geomehaničkih istraživanja, kao i provođenje sanacionih mjera u zoni uticajnog dijela nestabilnog terena u cilju sanacije ("izolovanja") navedenih dijelova od ostatka nesaniranog klizišta.
3. Podkategorija nestabilnog terena (IIIc) su građevinska zemljišta koja se nalaze u konturama velikih klizišta složenog mehanizma i višefaznog razvoja. Izgradnju građevina na ovim lokacijama treba zabraniti dok se ne provedu obimna istraživanja i sveobuhvatne trajne sanacije kompletnog klizišta uz uspostavljanje monitoringa praćenja uspješnosti provođenja sanacionih mjera.

Član 112.

Osim provođenja preventivnih i aktuelnih mjera na sanaciji klizišta, koje mogu biti intereventne i trajne. Interventne mjere se provode za potrebe smirivanja aktivnosti klizišta, odnosno "držanja" klizišta pod odgovarajućom tehničkom kontrolom, a sve u cilju smanjenja materijalnih šteta.

Trajne mjere sanacije klizišta podrazumijevaju provođenje adekvatnih mjera sanacije za konačnu i potpunu sanaciju klizišta, takođe se razlikuju po vrsti i obimu u zavisnosti od toga kakva će biti buduća namjena saniranog zemljišta (rekreaciona zona, mogućnost izgradnje infrastrukturnih objekata ili izgradnja objekata visokogradnje i sl.). U zavisnosti buduće namjene prostora i vrste sanacije zemljišta, zavisi obim geološko-geomehaničkih istraživanja kao i obim građevinskih sanacionih mjera.

Za eventualnu izgradnju građevina u zoni klizišta, moraju se provesti odgovarajuća i zakonski propisana geološko-geomehanička istraživanja (prema definisanom programu ili projektu istraživanja) kao i adekvatne građevinske sanacione mjere koje će omogućiti privođenje zemljišta planiranoj ili eventualno zahtjevanoj budućoj namjeni zemljišta.

Član 113.

Na grafičkim priložima Prostornog plana sva klizišta na području Grada Tuzla su izdvojena metodom kartiranja, tako da u pojedinim slučajevima ako nadležni organ uprave, koji provodi Prostorni plan, utvrdi izvjesna odstupanja u granicama klizišta, odnosno utvrdi da granica klizišta na grafičkim priložima Prostornog plana ne odgovara stanju na terenu može pristupiti utvrđivanju mogućnosti izgradnje objekata u široj kontaktnoj zoni kartiranog klizišta. U slučaju promjene stanja na terenu stručnom ocjenom nadležnog organa potrebno je utvrditi stanje na terenu i konkretne i stroge geološko-geomehaničke uslove (obuhvat istraživanja i program istražnih radova) u cilju dokazivanja tačnog položaja konture klizišta koje razdvaja kategoriju nestabilnog terena od uslovno stabilnog i stabilnog terena. Za takve lokacije neophodno je izvršiti geološko-geomehaničko istraživanje šireg područja u zoni tzv. uticajnih dijelova padine. Obuhvat i program istraživanja definisati se stručnom ocjenom nadležne gradske službe. Pored izvođenja geomehaničkih istraživanja neophodna je i izrada detaljne inženjerskogeološke karte u razmjeri (1 : 500, ili 1:1000).

Član 114.

Ako u granicama građevinskog zemljišta dođe do promjene postojećeg stepena stabilnosti terena, odnosno ako stabilni teren "pređe" u kategoriju uslovno-stabilnog ili nestabilnog terena, kao posljedica naknadnog uticaja prirodnih i tehnogenih procesa u periodu važenja prostornog plana, za definisanje mogućnosti i načina izgradnje građevina u novonastaloj situaciji, treba koristiti definisane uslove vezane za aktuelnu kategoriju stabilnosti terena.

Član 115.

Za sve izdvojena građevinska zemljišta na kojima su formirana složena i velika klizišta i čija je oznaka IIIc, važi režim zabrane izgradnje objekata, sve dok se projektnom dokumentacijom i provedenim sanacionim mjerama obezbjedi stabilnost terena, a to se posebno odnosi na slijedeća područja: Badre, Orašje, Kojšino, Borić, Crno Blato, Donja Obodnica, Grabovica, Dragunja, Ši Selo, Mosnik, Šljivice.

Član 116.

Za parcele na kojima je predviđena izgradnja objekata u čijem se zaleđu nalaze strme padine sa užim prodolinama, jarugama, ne može se odobriti izgradnja objekata dok se projektnom dokumentacijom utvrdi generalna stabilnost navedenih zona koji predstavljaju potencijalne zone za klizanje.

Član 117.

Pri definisanju generalne stabilnosti, pored izrade geomehničkih bušotina obavezna izrada dubokih raskopa čija je dubina uslovljena nivoom pojave geološkog substrata. Pored geomehničkih informacija i analiza koji se mogu definisati iz raskopa, obavezno je definisanje strukturnih karakteristika padine, kao i elemente pada slojevitosti tvorevina geološkog substrata.

Član 118.

Na svim objektima obavezno je postavljanje oluka sa kontrolisanom odvodnjom oborinskih voda izvan zone objekata. Obaveza vlasnika parcela je održavanje kaptiranih izvora, rezervoara, prirodnih odvodnih sistema, izvedenih drenažnih sistema, propusta i sl.

Član 119.

Za izgradnju bunara u padinama (plitki bunari u pokrivačima), potrebno je dobiti saglasnost i tehničke uslove građenja, kao i uređenja, kako bih bunar i pored funkcije vodoopskrbnog objekta imao funkciju vertikalne drenaže u cilju obezbjeđenja stabilnosti padine.

Član 120.

Sve otpadne vode moraju se upojiti u kanalizacioni sistem, a septičke jame moraju biti vodonepropusne i lociranje u stabilnim dijelovima terena.

Član 121.

Izgradnja građevina na velikim klizištima, ukoliko za to postoji širi društveni interes (prostorne cjeline veoma značajne sa budućim razvojem Grada Tuzla - Zone budućeg razvoja), moguća je u izuzetnim slučajevima pod uslovom da se, nakon provođenja istraživanja kompletnog klizišta i izrade projekta sanacije klizišta, izvrši i tzv. "planska urbanizacija klizišta". To podrazumijeva da se urbanistička koncepcija uređenja i izgradnje objekata, u potpunosti prilagodi utvrđenim geološko-geomehničkim uslovima, tako da kompletna izgradnja i uređenje tog prostora posluži svrsi sanacije nestabilne padine. Inženjerskogeološka i geomehnička istraživanja izvode se prema prethodno urađenom Projektu detaljnih geološko-geomehničkih istraživanja (Zakon o geološkim istraživanjima). Izgradnju građevina u potpunosti uskladiti sa utvrđenim svojstvima izdvojenog klizišta i predviđenim metodama sanacije tog klizišta, a sve usklađeno predviđenoj namjeni prostora. Pojedinačna izgradnja objekata na klizištima nije dozvoljena, kao i izgradnja više objekata bez prethodno saniranog terena i ukoliko ti objekti i njihovo uređenje nisu u funkciji sanacije nestabilne padine.

B.2. Tehnogeni procesi i pojave

Član 122.

Na području Grada Tuzla veće površine terena, zbog intenzivne rudarske aktivnosti, ugrožene su prapratnim tehnogenim procesima i pojavama koje su vezane za rudarsku aktivnost. Na dijelovima terena gdje su vrlo intenzivni tehnogeni procesi i pojave, u obzir nije uzimana prirodna pogodnost lokacije, s obzirom da je ta pogodnost devalvirana razvojem pojedinih procesa i pojava. Na dijelovima terena gdje je građevinsko zemljište ugroženo prirodnim i tehnogenim procesima, za utvrđivanje mogućnosti izgradnje građevina moraju se prvenstveno ispoštovati tehnogeni uslovi koji su specifični i različiti za pojedine dijelove terena, pa nakon toga tretirati uslove ugroženoosti terena prirodnim procesima u zonama koje nisu značajnije devalvirane razvojem tehnogenih procesa i pojava.

Tehnogeni procesi, pojave i tehnogene aktivnosti izražene su uglavnom u zapadnom dijelu Grada Tuzla.

Izdvađa se 15 vrsta tehnogenih uticaja na pogodnost građevinskog zemljišta (brojevi na kartografskom prikazu od 1 – 15), za koje su definisani posebni uslovi i to:

1) **Istražno polje uglja "Sjeverna sinklinala" rudnika Kreka** – ova kategorija *građevinskog i ostalog zemljišta* izdvojena je za potrebe provođenja istraživanja i utvrđivanje eksploatacionih rezervi uglja i u daljoj fazi izdvajanja pojedinačnih eksploatacionih polja. Ležište uglja u dijelu "Sjeverne sinklinala" ne raspolaže dokumentacijom potrebnom za izdavanje rješenja za eksploataciju uglja na cijelom ležištu (prema članu 38 Zakona o rudarstvu), tako da "Sjeverna sinklinala" ima status Istražog polja uglja lignita.

Izgradnja građevina na ovom velikom ograničenom području može se odobriti na osnovu saglasnosti privrednog društva koji ima odobrenje za provođenje istraživanja i eksploataciju uglja na ovom dijelu ležišta uglja (Rudnik "Kreka" u Tuzli).

2) **Istražno polje mineralne vode** - U ovoj kategoriji građevinskog zemljišta eventualna izgradnja građevina može se odobriti uz prethodnu vodnu saglasnost nadležnog Kantonalnog ministarstva koji je definisalo i izdvojilo istražno polje mineralne vode i koje vodi evidenciju istražnih i odobrenih eksploatacionih polja mineralne vode.

3) **Istražno polje kvarcnog pijeska** - eventualna izgradnja građevina u ovom dijelu može se odobriti uz prethodnu saglasnost nadležnog Kantonalnog ministarstva koji je definisao i izdvojilo istražno polje kvarcnog pijeska, kao potencijalnog područja za širenje ili otvaranje novih pozajmišta kvarcnog pijeska.

4) **Eksploataciono polje kvarcnog pijeska (aktivna eksploatacija)**, obuhvata dijelove postojećeg građevinskog zemljišta koje se nalazi u granicama odobrenog eksploatacionog polja gdje se trenutno vrši eksploatacija kvarcnog pijeska. U okviru Istražnog polje kvarcnog pijeska "Moluška rijeka", izdvojeno je eksploataciono polje kvarcnog pijeska "Moluška rijeka" sa tačno utvrđenim granicama. Drugo aktivno eksploataciono polje kvarcnog pijeska nalazi se na lokalitetu "Bukinje". U konturama ovih eksploatacionih polja nije dozvoljena izgradnja građevina. Izgradnja građevina u izuzetnim slučajevima može se odobriti pod uslovima koji su propisani Zakonom o rudarstvu Tuzlanskog kantona.

5) **Eksploataciono polje kvarcnog pijeska (završena eksploatacija)**, obuhvata postojeće građevinsko zemljište u okviru eksploatacionog polja kvarcnog pijeska gdje je završena eksploatacija. Nakon donošenja odluke o trajnoj obustavi eksploatacije i brisanju iz katastra eksploatacionih polja ovo zemljište koje prethodno treba biti rekultivisano, predaje se Gradu Tuzla na dalje korištenje uz utvrđivanje odgovarajuće namjene.

6) **Eksploataciono polje kvarcnog pijeska (u mirovanju)**, Ova kategorija terena nalazi se u zoni odobrenog eksploatacionog polja kvarcnog pijeska u mirovanju gdje se trenutno ne vrši eksploatacija, ili je eksploatacija privremeno obustavljena. Na lokalitetu "Kužići" obustavljena je eksploatacija pijeska, ali nije zatraženo od nadležnih institucija odobrenje o trajnoj obustavi eksploatacije.

Izgradnja građevina na ovim područjima može se odobriti u izuzetnim slučajevima pod uslovima koji su propisani Zakonom o rudarstvu Tuzlanskog kantona, odnosno nakon donošenja rješenja o trajnom obustavljanju eksploatacije i nakon izvršene tehničke rekultivacije.

7) **Eksploataciono polje uglja**, predstavlja dijelove terena koji se nalaze unutar granica odobrenih eksploatacionih polja za eksploataciju uglja. U konturama eksploatacionog polja uglja nije dozvoljena izgradnja građevina. Izgradnja građevina u izuzetnim slučajevima može se odobriti pod uslovima koji

su propisani Zakonom o rudarstvu Federacije Bosne i Hercegovine. Ako javni interes zahtijeva, na površini eksploatacionog polja mogu se graditi javni putevi, željezničke pruge, kanali i druge saobraćajnice, elektrovodovi visokog napona, vodovodi, naftovodi, sonovodi i gasovodi, ako se osiguraju zaštitni stubovi kojima će se spriječiti ugrožavanje života ljudi i izgrađenih objekata. U skladu sa važećim propisima privredno društvo (izvođač rudarskih radova) ima pravo na naknadu stvarne štete nastale izgradnjom objekata (prema Federalnom Zakonu o rudarstvu).

8) Stari podzemni rudarski radovi (eksploatacija uglja), predstavljaju kategorija koju čine dijelovi terena koji su ugroženi uticajem starih rudarskih radova u kojima je završena eksploatacija uglja (slijeganje). Vremenski period od prestanka eksploatacije uglja za izdvojena područja je veoma različit, a različita je i primjena metoda zatrpavanja jamskih prostorija, odnosno stepen provedene rekultivacije. U rudniku "Lipnica" obustavljena je eksploatacija uglja, a nije zatražena dozvola od nadležnih organa o trajnoj obustavi i nije urađen projekat sanacije terena unutar granica eksploatacionog polja "Lipnica" (obaveza prema članu 42. Zakona o rudarstvu FBiH).

U rudniku "Moluhe" obustavljena je eksploatacija uglja I izvršen je ispis iz katastra eksplotacionih polja, ali nije urađen projekat sanacije terena kojim bi se garantovala mogućnost prenamjene ovog zemljišta.

U okviru "Sjeverne sinklinale" u prošlosti se vršila eksploatacija uglja i u jami "Posavina" koja zahvata sadašnja naselja Kreka, Krojčica, Crvene Njive i Miladije. Za ovo područje nikada nije dato mišljenje od nadležnih institucija o negativnom uticaju ove eksploatacije na postojeće objekte, Građenje na prostoru ove kategorije terena može se vršiti uz prethodno pribavljenu saglasnost rudarske organizacije i nakon predhodno urađenog elaborata o geotehničkim karakteristikama terena iznad kompletnog područja koje je zahvaćeno starim podzemnim rudarskim radovima, kako bi se utvrdio stepen konsolidacije terena i kvalitet provedenih mjera rekultivacije. Pojedinačna geomehanička ispitivanja nisu relevantna za dokazivanje stabilnosti i sigurnosti terena. Za ova područja treba pokrenuti postupak ispisa iz katastra eksploatacionih polja prema odredbama Zakona o rudarstvu FBiH. Izgradnja građevina u izuzetnim slučajevima može se odobriti pod uslovima koji su propisani istim Zakonom.

9) Podzemni rudarski radovi (eksploatacija uglja u stanju mirovanja), predstavlja kategoriju koju čine dijelovi terena koji se nalaze iznad podzemnih rudarskih radova u kojem je vršena eksploatacija uglja i koja je trenutno prekinuta i nalazi se u tzv. stanju mirovanja (privremena obustava eksploatacije). U rudniku "Bukinje" obustavljena je eksploatacija uglja, a nije zatražena dokumentacija o trajnoj obustavi radova i sanaciji terena.

Na tim područjima može se očekivati nastavak eksploatacije uglja u narednom vremenskom periodu ili rekultivacija degradiranog terena. U konturama ove vrste eksploatacionog polja uglja nije dozvoljena izgradnja građevina. Izgradnja građevina u izuzetnim slučajevima može se odobriti pod uslovima koji su propisani Zakonom o rudarstvu Federacije Bosne i Hercegovine.

10) Aktivni podzemni rudarski radovi (eksploatacija uglja), Unutar granica "Sjeverne sinklinale" aktivna eksploatacija uglja podzemnom metodom obavlja se u okviru rudnika "Mramor".

U konturama navedenog eksploatacionog polja uglja nije dozvoljena izgradnja građevina. Izgradnja pojedinih vrsta građevina u izuzetnim slučajevima može se odobriti prema uslovima Zakona o rudarstvu Federacije Bosne i Hercegovine.

11) Područje površinske eksploatacije (završeni radovi eksploatacije), Na eksploatacionim poljima " Šiški Brod-Kalajevo", "Plane" i "Krojčica" je završena eksploatacija uglja površinskom metodom. Na pojedinim dijelovima navedenih lokacija završena je tehnička rekultivacija, a na određenim lokacijama rekultivacija nije u potpunosti okončana, te je različit pravni status navedenih prostora.

U dijelu PK Plane i PK Šićki Brod, prema zvaničnim podacima završen je postupak ispisa diejla terena iz katastra eksploatacionih polja, međutim za navedene prostore nije proveden završni postupak konačne rekultivacije i “predaje“ zemljišta u nadležnost Grada Tuzla. Građenje objekata na ovim prostorima dozvoljeno je ukoliko rudarska organizacija da prethodno mišljenje ili saglasnost (za pojedinačne objekte) ili na regulacioni plan, za ovaj prostor sa aspekta sigurnosti u odnosu na rudarske radove i prethodno definisane geomehaničke parametre.

12) Eksploataciono polje mineralne vode, ova kategorija obuhvata dijelove terena koji se nalaze na području u kojem je odobrena eksploatacija mineralne vode i gdje se provode mjere sanitarne zaštite. U konturama eksploatacionog polja mineralne vode nije dozvoljena izgradnja građevina. Izgradnja pojedinih vrsta građevina u izuzetnim slučajevima može se odobriti pod uslovima koji su propisani Zakonom o rudarstvu i Zakona o vodama Tuzlanskog kantona.

13) Eksploataciono polje soli sa aktivnom eksploatacijom na ležištu Tetima, ova kategorija predstavlja dio postojećeg građevinskog i drugog zemljišta u okviru odobrenog eksploatacionog polja, gdje je aktivna eksploatacija soli putem dubokih bunara. U konturama eksploatacionog polja soli nije dozvoljena izgradnja građevina. Izgradnja građevina u izuzetnim slučajevima može se odobriti prema uslovima Zakona o rudarstvu Federacije Bosne i Hercegovine.

14) Zona izraženih deformacija slijeganja terena nastalih kao posljedica eksploatacije soli na ležištu Tušanj (završena eksploatacija), u zapadnom dijelu ležišta gdje je vršena kontrolisana eksploatacija soli jamskom metodom, za utvrđivanje uslova izgradnje primjenjuje se Zakon o rudarstvu Federacije Bosne i Hercegovine. U centralnom i istočnom dijelu ležišta, gdje je vršena nekontrolisana eksploatacija soli, deformacije terena zahvataju šire područje od odobrenog eksploatacionog polja, pa se za utvrđivanje uslova izgradnje građevina pored Zakona o rudarstvu Federacije Bosne i Hercegovine, primjenjuje i utvrđeni sadašnji stepen konsolidacije terena za koji je urađen i odgovarajući Studijski separat zoniranja terena po stepenu konsolidacije za potrebe urbanizacije. Ovom Odlukom definisani su uslovi planskog uređenja i postepene urbanizacije zone izraženih deformacija slijeganja terena kao posljedica eksploatacije soli na ležištu Tušanj (član 118 ove Odluke).

15) Odlagališta šljake i pepela nalaze se u različitim stadijima razvoja. Na odlagalištima šljake i pepela gdje je završena, ili će u periodu važenja Prostornog plana biti okončana rekultivacija odlagališta, nakon predaje ovog zemljišta Gradu Tuzla od strane Elektroprivrede FBiH, za utvrđivanje buduće namjene ovih prostora potrebna je izrada regulacionog plana, čija se koncepcija buduće namjene i uređenja prostora treba prilagoditi prethodno utvrđenim geotehničkim karakteristikama terena.

Član 123.

Privredno društvo koje vrši eksploataciju mineralne sirovine mora osigurati izvođenje rudarskih radova u skladu sa okolinskom dozvolom izdatom prije postupka izdavanja urbanističke saglasnosti, tako da ti radovi ne prelaze dozvoljena oštećenja okolice.

Privredno društvo za vrijeme izvođenja rudarskih radova mora etapno, a najkasnije po završetku rudarskih radova, površinu koja je oštećena rudarskim radovima konačno sanirati i rekultivirati u skladu sa projektom i dozvolom za obustavu eksploatacije iz člana 42. Zakona o rudarstvu FBiH. Privredno društvo ne može dobiti odobrenje za eksploataciju na novom eksploatacionom polju, ako ne izvrši tehničku rekultivaciju na ranijem odobrenom eksploatacionom polju.

Nakon pribavljene dozvole o trajnoj ili privremenoj obustavi eksploatacije mineralne sirovine privredno društvo mora izvršiti konačnu sanaciju zemljišta i rekultivaciju okoline, te pokrenuti postupak ispisa iz katastra eksploatacionih polja i propisane "predaje" zemljišta u nadležnost Grada.

Član 124.

- (1) Za novu gradnju u granicama eksploatacionog polja, prije izdavanja urbanističke saglasnosti, potrebno je prethodno pribaviti mišljenje – saglasnost odgovarajućeg rudarskog preduzeća.
- (2) Saglasnost se može izdati i kada prema mišljenju privrednog društva koje vrši eksploataciju, postoji opasnost od oštećenja, ali samo ako ne postoji opasnost po život i zdravlje ljudi i ako se investitor pismeno odrekne prava na naknadu štete koja bi mogla nastati kao posljedica izvođenja rudarskih radova.
- (3) Izjava o odricanju prava na naknadu štete mora se ubilježiti u zemljišnim knjigama.

B.3. Dio terena koji se nalazi pod uticajem procesa slijeganja terena nastao kao posljedica eksploatacije soli na ležištu Tušanj (broj 14)

Član 125.

- (1) Područje Grada Tuzla koje se nalazi pod uticajem procesa slijeganja terena nastala kao posljedica eksploatacije soli na ležištu Tušanj (tačka 115. člana 13. ove Odluke), definisana je za uslove prestanka eksploatacije soli, odnosno uspostavljanja kvaziprirodnog stanja nivoa podzemne vode i predstavlja aktuelnu "Zonu izraženih deformacija slijeganja".
- (2) Područje Zone sa izraženim deformacijama slijeganja terena ima površinu od 312 ha. Konture zone slijeganja u zapadnom dijelu definisanom granicom eksploatacionog polja revira Tušanj, a u istočnom dijelu poklapaju se sa utvrđenom kumulativnom izobitom vertikalnih pomaka - 1,0m (Studijski separat).
- (3) U konturama "Zone sa izraženim deformacijama slijeganja terena" (tzv. teoretska nulta linija slijeganja) nastalih kao posljedica eksploatacije soli (312,0ha) izvršena je reonizacija i izdvojena su dva veća ugrožena područja i to:

- područje A. (izražen proces slijeganja terena nastao kao posljedica jamske eksploatacije soli na reviru Tušanj) sa tri kategorije (A1. A2. i A3.) i

-područje B. (izražen proces slijeganja nastao pod uticajem nekontrolisane eksploatacije soli na revirima Trnovac i Hukalo), sa tri utvrđene kategorije (B1. B2. i B3.). U okviru kategorija zemljišta područja B, Studijskim separatom defnisane su podzone sa različitim stepenom konsolidacije terena nakon uspostavljanja kvaziprirodnog stanja i to podzone : PZ1, PZ2, PZ3 i PZ4.

Član 126.

(1.) Za područje Zone sa izraženim deformacijama slijeganja terena neophodno je preprojektovanje djelimično uništene geodetske mreže na površini od 312 ha, kako bi se nastavio kontinuirani geodetski monitoring procesa slijeganja (miminalno jednom godišnje) i definisala egzaktna nulta linija slijeganja. Rezultati geodetskog monitoringa, predstavljaju osnovu i za egzaktno praćenje stepena konsolidacije pojedinih dijelova terena, na osnovu čega će se utvrditi mogućnost i dinamika postepene urbanizacije definisane Zone izraženih deformacija slijeganja i eventualno smanjenje degradirane površine u planskom periodu.

(2.) Na osnovu dobijenih rezultata kontinuiranog geodetskog monitoringa i mogućih znatnih izmjena u ponašanju terena, kroz reviziju stanja u prostoru, može se eventualno izvršiti izmjena Prostornog plana u dijelu o ugroženosti prostora procesom slijeganja terena nastalih kao posljedica eksploatacije soli i promjenjenih uslova izgradnje, svakih 5 godina.

(3.) Područje Zone sa izraženim deformacijama slijeganja terena treba planski i postepeno urbanizirati, prema predhodno egzaktno utvrđenom stepenu konsolidacije terena.

Član 127.

Za **Područje A** - dio terena u zoni napuštene jame Tušanj, ovom Odlukom se utvrđuju uslovi za građenje po izdvojenim različitim kategorijama terena:

Kategorija A1 – obuhvata dio građevinskog i drugog zemljišta iznad starih jamskih prostorija zatvorenog rudnika Tušanj. Na ovom području, prema urađenom Studijskom separatu, izgradnja novih stambenih objekata je zabranjena, tako da je izdvojena kao dio terena sa zabranom gradnje (ZG1). Na postojećim objektima koji se nalaze unutar ove kategorije tla dozvoljava se samo tekuće održavanje objekata, a izgradnja određenih građevina u izuzetnim slučajevima može se odobriti pod uslovima koji su propisani Zakonom o rudarstvu Federacije Bosne i Hercegovine.

Geodetsko praćenje procesa slijeganja terena iznad starih jamskih prostorija treba biti nastavljeno najmanje jednom godišnje kako bi se ustanovilo kada će doći do potpune konsolidacije ovog terena. Ovo područje može se predati u nadležnost Grada Tuzla i proglašiti građevinskim zemljištem sigurnim za izgradnju svih vrsta građevina, nakon potvrđivanja potpune konsolidacije ovog terena u tri uzastopna godišnja geodetska mjerenja (tri godine) koja trebaju dati rezultate koji se razlikuju samo u veličini greške mjerenja i nakon izvršenog ispisa ovog područja iz katastra eksploatacionih polja.

Kategorija A2 - obuhvata građevinsko zemljište koje se nalazi unutar granica eksploatacionog polja zatvorenog rudnika Tušanj, a izvan granice starih podzemnih rudarskih radova. U ovom području deformacije slijeganja terena su manje i eventualna izgradnja objekata može se odobriti na osnovu mišljenja-saglasnosti privrednog društva koje je vršilo eksploataciju soli, a prema odredbama Zakona o rudarstvu FBiH.

Kategorija A3- građevinsko zemljište koje se nalazi unutar granica dijela eksploatacionog polja rudnika Tušanj i u zoni uticaja procesa slijeganja nastalih kao posljedica nekontrolisane eksploatacije soli sa revira Hukalo – Trnovac (kontaktna zona revira Tušanj I revira Hukalo – Trnovac). Na ovom području izgradnja građevina može se odobriti na osnovu mišljenja-saglasnosti privrednog društva u skladu sa Zakonom o rudarstvu FBiH i definisanih uslova vezanih za utvrđeni stepen konsolidacije terena.

Član 128.

Za **Područje B**- dio terena koji se nalazi pod uticajem nekadašnje nekontrolisane eksploatacije slanice na revirima Hukalo i Trnovac, Odlukom su utvrđeni uslovi po izdvojenim kategorijama terena sa različitim uticajem parametara slijeganja i različitim stepenom konsolidacije terena u uslovima okončane eksploatacije soli i uspostavljanja kvaziprirodnog režima nivoa podzemne vode:

1) **Kategorija B1** - predstavlja dio građevinskog zemljišta koji se nalazi unutar izraženog većeg broja razloma koji se na površini terena manifestuju u vidu ožiljaka slijeganja na reviru Hukalo. Prema sadašnjem stepenu konsolidacije ovaj kompletni dio kategorije terena pripada podzoni PZ4 (gdje je utvrđen stepen konsolidacije terena da je < 50%). Ova izdvojena kategorija terena, zbog činjenice da je kompletno zahvaćena tzv. “razlomima Hukalo“ i da je dostignut vrlo mali stepen konsolidacije, isključuje se iz urbanizacije u planskom periodu, odnosno u kompletnoj zoni B1 (poklapa se za PZ4 na reviru Hukalo) zbog značajno izraženih tehnogenih i geoloških procesa kao i trenutno manjeg stepena konsolidacije važi zabrana građenja stalnih objekata (ZG2), osim tekućeg održavanja i ograničenih građevinskih zahvata. Na ovom terenu može se vršiti izgradnja ili rekonstrukcija određenih infrastrukturnih objekata (putevi, trasa vodovoda, kanalizacije, TT kablovi, dalekovodi i sl.) kao i

eventualna izgradnja odovarajućih laganih montažnih objekata uz prethodno pribavljenu urbanističku saglasnost nadležne općinske službe u skladu sa Zakonom o prostornom uređenju i građenju. Zabrana građenja važi dok se geodetskim monitoringom ne potvrdi da je na ovom području završena konsolidacija terena.

2) **Kategorija B2** - Obuhvata područje sa razlomima u tlu (ožiljcima slijeganja) formiranim na reviru „Trnovac“, a prema sadašnjem stanju konsolidacije terena ova kategorija odlikuje se različitim stepenom konsolidacije i to: podzona PZ4 (stepen konsolidacije < od 50%), PZ3 (stepen konsolidacije 50 -75%), PZ2 (stepen konsolidacije 75 – 90%) i PZ1 (stepen konsolidacije > od 90%). Eventualna izgradnja objekata može se odobriti tek nakon potvrđene potpune konsolidacije terena (na osnovu rezultata uzastopnih trogodišnjih geodetskih opažanja).

3) U dijelu izraženih razloma na reviru „Trnovac“, urbanizacija i gradnja zavisi od stepena konsolidacije terena i položaja objekata u odnosu na trase razloma koji su evidentirani u blizini lokacije objekata čija se gradnja planira u toj zoni. Obzirom da su razlomi diskontinuiteti koji se protežu duboko u masiv i da predstavljaju tehnogene rasjedne plohe koje izbijaju na površinu terena sa širinom svog uticaja, s tim da dvije tehnogene rasjedne plohe paralelno jedna drugoj ograničavaju jedan manji blok, a niz paralelnih razloma čini jedan veliki blok sa određenim geometrijskim i geografskim elementima, urbanizacija i građenje u zoni razloma je složen i zahtjevan postupak.

U uslovima aktivnih razloma zabranjuje se izgradnja objekata visokogradnja, *na njihovim trasama*, a eventualna izgradnja bit će moguća tek kada se na osnovu rezultata geodetskog monitoringa potvrdi da je tehnogeni razlom umiren i da je konsolidacija terena na nekom području završena.

- U okviru podzone PZ4, unutar kategorije B2 gdje je utvrđen najmanji stepen konsolidacije terena (<50%), nije dozvoljena izgradnja visokih objekata sa “krutom” konstrukcijom, objekata sa velikom površinom oslanjanja na tlo ili stijenu supstrata, objekata čija je orijentacija po dužoj osi okomita na izobite slijeganja, objekata koji bi presijecali linije aktivnih razloma po bilo kojoj osi orijentacije objekta. navedenoj podzoni (PZ4) zbog značajno izraženih tehnogenih i geoloških procesa kao i malog stepena konsolidacije važi zabrana građenja objekata visokogradnje (oznaka ZG3), osim tekućeg održavanja i građevinskih zahvata u vidu rekonstrukcije i izgradnje značajnih infrastrukturnih objekata prema projektnoj dokumentaciji bitnih za obezbjeđenja funkcionalnosti prostora kao i eventualne izgradnje adekvantnih montažnih objekata koji trebaju biti prilagođeni stepenu ugroženosti terena parametrima deformacija slijeganja. Zabrana građenja važi dok se geodetskim monitoringom ne potvrdi da je na ovom području završena konsolidacija terena.

- Eventualna gradnja objekata krutih konstrukcija u zoni razloma, a na dijelovima izdvojenih podzona po stepenu konsolidacije PZ1 PZ2 i PZ3, je moguća samo u izuzetnim slučajevima (eksperimentalni i montažni objekti) između evidentiranih trasa ožiljaka slijeganja (izvan uticaja ožiljaka slijeganja), ili u zoni dokazano smirenih ožiljaka stim da se provedenim istraživanjima (geološkim, geomehaničkim i analizama podataka geodetskog monitoringa) utvrdi da objekat u svom predviđenom vjeku trajanja, može podnijeti očekivane vrijednosti parametara slijeganja u periodu dalje konsolidacije terena uz uslov da ne postoji opasnost po život i zdravlje ljudi i neposredno okruženje. Obavezno je davanje pismene Izjave o odricanju prava na naknadu štete koja bi mogla nastati kao posljedica slijeganja terena, od strane potencijalnog investitora gradnje. Navedena Izjava mora biti sudski ovjerena i unešena u zemljišnoknjige. Izgradnja ovakvih objekata visokogradnje takođe mora biti prilagođena geotehničkim i urbanističkim uslovima cjelokupne lokacije, poštujući važeće zakonske propise i pravilnike o uslovima građenja.

3) **Kategorija B3** – predstavlja dijelove terena, odnosno pojas terena koji se nalaze izvan zone razloma i definisane granice zone izraženih deformacija slijeganja. Prema stepenu konsolidacija na ovom dijelu zastupljene su podzone PZ3 (stepen konsolidacije kreće se od 50-75%), PZ2 (75 -90%) i PZ1 (> od 90% stepen konsolidacije terena). U ovoj kategoriji terena nema izraženih razloma, ali se može očekivati pojava zbijanja, razvlačenja i izdizanja terena, kao i promjenljivo ponašanje terena u postupku konsolidacije terena. Izgradnja stalnih objekata u navedenoj kategoriji

eventualno se može odobriti, ako se predhodnim analizama geotehničkih uslova i uslova sa aspekta slijeganja terena utvrdi da nije veliki rizik od mogućeg oštećenja objekta s obzirom na izražene parametre slijeganja na zahtjevanoj lokaciji u trenutnom stanju i očekivanom periodu nastavka procesa konsolidacije i slijeganja terena. Planirani objekti koji se budu gradili na ovom dijelu terena, trebaju u svom predviđenom vijeku trajanja, da podnese uticaj izraženog procesa slijeganja, a da pri tome ne bude ugrožen njegov konstruktivni sistem i sigurnost ljudi. Obavezna je od strane potencijalnog investitora gradnje davanje Izjave o odricanje prava od naknade u slučaju šteta na izgrađenim građevinama kao posljedica slijeganja terena. Izjava treba biti susdski ovjerena i unešena u zemljišne knjige.

Član 129.

U označenoj Zoni sa izraženim deformacijama slijeganja terena predviđena je planska i postepena urbanizacija područja. Na ovim dijelovima terena u posebnim slučajevima može se odobriti izgradnja tzv. eksperimentalnih fleksibilnih i montažnih objekata koji se trebaju prilagoditi uslovima slijeganja, razvlačenja i zbijanja terena, uz prethodnu saglasnost investitora i Izjavu o odricanju prava na naknadu u slučaju štete na izgrađenim objektima.

Izgradnju eksperimentalnog objekta treba prilagoditi utvrđenim inženjerskogeološkim, geomehaničkim ispitivanjima tla i parametrima deformacija utvrđenim analizama geodetskog monitoringa i uslova ponašanja terena, uz specijalni način temeljenja i primjene tzv. savremenih i fleksibilnih materijala. Na eksperimentalnim objektima treba obavezno uspostaviti geodetski, geološki i građevinski monitoring. Kao eksperimentalni objekti u planskom periodu u podzoni PZ4, ne mogu se graditi stambeni objekti.

Član 130.

Podzone terena u kojima se geodetskim mjerenjima potvrdi da u trogodišnjem periodu podaci o koordinatama tačaka odstupaju samo u granicama tačnosti mjerenja, mogu se usvojiti kao podzone u kojima je završena konsolidacija terena, te se iste mogu koristiti za sve vrste gradnje zavisno od inženjerskogeoloških, geomehaničkih i geotehničkih uslova lokacije na kojoj se gradi.

Izuzetno, izgradnja objekata u rubnoj zoni izraženih deformacija slijeganja, može se odobriti, ako se nakon tri provedena uzastopna i uporedna geodetska monitoringa šireg prostora, sa minimalnim međusobnim vremenskim intervalom geodetskog opažanja od 6 mjeseci, utvrdi da su deformacije slijeganja terena malog stepena izraženosti. Planirani objekat, obzirom na predviđeni konstruktivni sistem i način temeljenja treba da zadovolji uslove kojima, u svom vijeku trajanja, može podnijeti utvrđene deformacije, kako ne bi došlo do njegovog oštećenja.

Nakon završene konsolidacije terena na padinskim dijelovima unutar Zone izraženih deformacija slijeganja gdje je utvrđen veći broj klizišta i labilnih padina, izgradnja građevina može se odobriti po okončanju sanacije klizišta i labilnih padina.

Član 131.

Izgradnju objekata na području Grada Tuzla treba prilagoditi seizmičkim parametrima vezanim za utvrđeni osnovni stepen seizmičnosti terena na području Grada Tuzla koji se kreće od VI - VIII stepena MCS skale (jaki do rušilački potres).

Za centralni (urbani) dio Grada postoji mikrosezmička reonizacija terena VIII stepena MCS skale, tako da za ovaj dio treba koristiti utvrđene seizmičke parametre vezane za izdvojene seizmičke podzone VIII stepena MCS skale, u skladu sa lokalnim geološkim uslovima.

Član 132.

Prilikom izgradnje i uređenja terena treba spriječiti uništavanje geodetskih kontrolnih tačaka koje se nalaze u sistemu praćenja procesa slijeganja, kao i osmatračkih bunara na kojima se vrši konstantni monitoring nivoa podzemne vode u zoni potopljenog rudnika Tušanj.

V USLOVI SMJEŠTAJA PRIVREDNIH SADRŽAJA U PROSTORU

Član 133.

(1) Prostornim planom utvrđene su privredne zone koje obuhvataju postojeće i planirane površine za razvoj privrednih djelatnosti.

(2) Privredni sadržaji mogu se locirati na građevinskom zemljištu u urbanim područjima i izvan urbanih područja.

Član 134.

(1) Uslovi za odobravanje građenja na privrednim zonama većim od 5 ha utvrđuju se na osnovu detaljnih planskih dokumenata. Za privredne zone manje od 5 ha, značajne za budući razvoj, primjenjuju se isti uslovi gradnje.

(2) Ukoliko za privrednu zonu ili privredni kompleks (manji od 5 ha) nije uslovljena izrada detaljnog planskog dokumenta potrebno je izraditi cjelovito rješenje infrastrukturnog opremanja zone ili kompleksa – (saobraćajna, energetska, komunalna infrastruktura), odnosno donijeti plan parcelacije.

Privredni kompleks, u smislu ovog Člana podrazumijeva jednu cjelinu sastavljenu od jednog ili više objekata i drugih sadržaja namijenjenih nekoj privrednoj djelatnosti.

Član 135.

Minimalna površina građevinske parcele za privredne djelatnosti utvrđuje se detaljnim planskim dokumentom, odnosno planom parcelacije u skladu sa namjenom privrednog kompleksa.

Član 136.

Procenat izgrađenosti građevinske parcele u privrednim zonama, radi obezbjeđenja neophodnih sadržaja za funkcionisanje kompleksa, ne može biti veći od 40 %.

Izuzetno, procenat izgrađenosti u privrednim zonama može biti do 50%, u skladu sa namjenom, tehnološkim procesom i važećom zakonskom regulativom.

Član 137.

Pojedinačni privredni kompleksi unutar planiranih privrednih zona moraju biti ogradjeni ogradom, odgovarajuće visine i zaštite zavisno od djelatnosti građevine.

Član 138.

Unutar pojedinačnih kompleksa u sklopu privrednih zona moraju biti obezbjedjeni kolski i pjesački pristupi, površine za pješake, saobraćaj u kretanju i mirovanju, manipulativni platoi, zelene površine i protivpožarni put, u skladu sa važećim Pravilnikom koji tretira oblast protivpožarne zaštite.

Član 139.

(1) Maksimalni vertikalni gabarit objekata u privrednim zonama određen je tako da krovna atika ne može biti viša od 12 m, osim u slučaju da tehnološki proces proizvodnje iziskuje veću visinu dijela objekta.

(2) Maksimalni horizontalni gabarit objekta u privrednim zonama utvrđuje se detaljnom planskom dokumentacijom, u skladu odredbama 128. i 129. ove Odluke.

Član 140.

(1) Građenje manjih pojedinačnih privrednih objekata i privrednih kompleksa može se odobriti i na građevinskom zemljištu stambene, poslovne i stambeno – poslovne namjene

(2) Unutar građevinskog zemljišta iz prethodnog stava mogu se graditi manje građevine poslovne i privredne namjene za: zanatstvo, usluge, servise, trgovinu, uredsko poslovanje, manje pogone dorade i slično. Namjene ovih privrednih građevina ne smiju umanjivati kvalitet stanovanja svojom bukom, teretnim saobraćajem, emisijom plinova, prašine, neugodnih mirisa, kao i drugih neprihvatljivih uticaja i ne smiju ugrožavati okolinu.

(3) Ovakvi sadržaji kapacitetom, veličinom i oblikom objekata i drugim karakteristikama moraju biti usklađeni sa mjesnim prilikama, pravilima struke i važećim propisima.

Član 141.

Za građevine privrednih djelatnosti u stambenim, poslovnim i stambeno-poslovnim zonama, moraju se primjenjivati uslovi saobraćaja u mirovanju u skladu sa uslovima propisanim članom 52. ove Odluke.

Član 142.

Za sve objekte privrednih djelatnosti obavezno obezbjediti kolski i pjesački pristup sa javne saobraćajnice, minimalne širine u skladu sa važećim zakonima.

Član 143.

Urbanističkim planom i detaljnim planskim dokumentima mogu se utvrditi i drugačiji uslovi za građenje privrednih objekata od uslova propisanih ovom Odlukom, ako su nakon donošenja ove Odluke doneseni zakoni i drugi propisi koji tretiraju oblast prostornog uređenja zavisno od djelatnosti građevine.

Član 144.

(1) Za građevine privrednih djelatnosti na područjima za koje nije obavezna izrada detaljnih planskih dokumenata uslovi građenja utvrđuju se u Zakonom propisanom postupku, u skladu sa odredbama ove Odluke.

(2) Površine za smještaj privrednih djelatnosti definirane su u grafičkom dijelu ove Odluke u razmjeri 1 :2500 i tekstualno obrazloženi u poglavlju 11. Privreda.

VI USLOVI SMJEŠTAJA DRUŠTVENIH DJELATNOSTI I SADRŽAJA U PROSTORU

Član 145.

Pod društvenim djelatnostima podrazumijevaju se građevine za:

- odgoj i obrazovanje,
- zdravstvo i socijalnu zaštitu,
- kulturne i društvene sadržaje,
- javne i prateće sadržaje (banke, pošte, trgovine i slično),
- sport i rekreaciju,
- vjerske sadržaje.

Član 146.

(1) Građevine društvenih djelatnosti obuhvataju: predškolske i školske građevine, objekte za kulturu, objekte zdravstvene i socijalne zaštite, objekte sportske i rekreacione namjene, ostale javne i prateće namjene (turističke objekte, objekte za snabdijevanje, pošte, banke i sl.), vjerske objekte i sl.

(2) Postojeći i planirani objekti i sadržaji društvenih djelatnosti prikazani su na grafičkom prilogu br. 20 u razmjeri 1:25 000 i tekstualno obrazloženi u poglavlju 12. Društvene djelatnosti.

Član 147.

(1) Građenje objekata društvenih djelatnosti planira se u urbanim područjima općine, u zonama građevinskog zemljišta rezervisanog za budući razvoj, u sportskim, rekreacionim zonama, a u skladu sa posebnim propisima za pojedine društvene djelatnosti.

(2) U zonama pretežno stambene izgradnje objekti društvenih djelatnosti se mogu smjestiti u zavisnosti od prostornih, tehničkih, saobraćajnih i parkirališnih uslova.

(3) Zone iz stava 1. i 2. ovog člana prikazane su na grafičkom dijelu ove Odluke u razmjeri 1:2500.

Član 148.

(1) Smještaj društvenih sadržaja, u cilju obezbjeđenja uslova za normalno funkcionisanje naselja i njihovih dijelova, treba planirati prije svega unutar urbanih područja.

(2) Smještaj i građenje objekata društvenih djelatnosti u urbanom području Tuzla grad utvrđuje se urbanističkim planom.

(3) Smještaj i građenje objekata društvenih djelatnosti na ostalim urbanim područjima općine Tuzla (centri naseljenih mjesta i društveno opslužni centri) utvrđuje se detaljnim planskim dokumentom.

(4) Kod planiranja, odnosno smještaja objekata društvenih djelatnosti u prostoru treba polaziti od potreba stanovnika, veličine naselja i gravitacionih područja. Ovi sadržaji se lociraju u skladu sa posebnim standardima, ako su isti utvrđeni posebnim propisom.

Član 149.

Na građevinskoj parceli namijenjenoj za građevine društvenih djelatnosti , odnosno na javnoj saobraćajnoj površini uz tu parcelu treba osigurati potreban broj parkirališnih mjesta , osim ukoliko je garažni ili parking prostor projektnom dokumentacijom predviđen unutar objekta.

Član 150.

Površina građevinske parcele za građevine društvenih djelatnosti utvrđuje se shodno potrebama građevine i u pravilu obuhvata zemljište ispod građevine i zemljište za njezinu redovnu upotrebu.

VII MJERE OČUVANJA KULTURNO –HISTORIJSKOG I PRIRODNOG NASLIJEĐA

Član 151.

(1) Radi sveobuhvatnog očuvanja vrijednosti prostora kao jednog od osnovnih načela savremene zaštite kulturnih dobara, neophodno je pored pojedinačno vrijednih građevina, težiti očuvanju i cjelovitih naselja i vrijednih predjela koji čine jednu cjelinu.

Kulturno-istorijsko naslijeđe predstavlja temelj identiteta prostora, a za Grad Tuzla je važan i kao budući potencijal za razvoj turizma, te ga i kao takvog treba očuvati i štititi.

Posebno vrijedna područja kulturno-istorijskog naslijeđa

Član 152.

(1) Kulturno-istorijsko naslijeđe čine sljedeća dobra i lokaliteti:

-kulturno-istorijska dobra koja imaju status nacionalnog spomenika BIH,

-evidentirana kulturno-istorijska dobra koja nemaju pravnu zaštitu,

(2) Kulturno-istorijsko naslijeđe na području Grada Tuzla čine:

- historijske građevine i spomenici,
- graditeljske cjeline (ambijentalno- prostorne),
- područja (kulturni pejzaži).

(3) Područja kulturno-historijskog naslijeđa Grada Tuzla su određena i definirana na osnovu postojećeg sadržaja objekata i lokaliteta kulturno-istorijskog naslijeđa, a za koje se može smatrati da se nalaze u okviru jedne prostorne cjeline, a u valorizaciji stanja naslijeđa korišteni su važeći zakonski kriteriji navedeni u poglavlju br. 16.

Član 153.

Na temelju važećih kriterija utvrđena su sljedeća posebno vrijedna područja kulturno-historijskog naslijeđa za područje Grada Tuzla:

- Staro gradsko jezgro (Stara Čaršija) Tuzla,
- Memorijalni kompleks "Slana Banja – Trnovac" , kao kulturni pejzaž,
- kulturno – rekreacioni kompleks "Panonska jezera", kao kulturni pejzaž,
- Zaštitno i rekreacijsko područje Ilinčica sa etno-prirodnim krajolikom Vršani, kao kulturni pejzaž,
- Ambijentalno-historijsko područje Gornja Tuzla,
- Historijsko – prirodno područje "Tuzlanska Majevica" ili "Stara Majevica" (Dokanj, Gornje Breške, - Gornja Obodnica, Greda, Gradovrh), kao kulturni pejzaž.

Član 154.

U cilju očuvanja prirodnih i kulturno-historijskih vrijednosti potrebno je naročito:

- prilagođavati savremenu izgradnju na takvim prostorima zatečenoj tipologiji gradnje,
- nastojati zadržati sklad prirodnog ambijenta,
- nadzemnu infrastrukturu (stupovi, dalekovodi i dr.) treba graditi izvan zona kulturnih dobara na način da ne narušavaju postojeće vrijednosti u prostoru,
- radovi na istorijskim područjima i pojedinačnim objektima trebali bi se temeljiti na principima nauke i struke kako bi se spriječilo devastiranje objekata i prostora.

Član 155.

(1.)Na temelju do sada istraženih vrijednosti područja Grada Tuzla sve uslove za zadovoljenje zakonom propisanih kriterija za nivo zaštite "zaštićeni pejzaž" u svrhu očuvanja kopnenih pejzaža, priobalnih područja i rekreacije imaju sljedeća područja:

- područje Gornjih Brešaka i Gornje Obodnice (lok. «Zeleni Kamen»),
- područje Ilinčice koje gravitira gradskom dijelu Tuzle i Vršani,

-obalno i priobalno područje jezera Modrac uključujući plato izvorišta "Tuzlanski kiseljak".

(2.)Područja prirode iz stava (1.) ovog člana mogu se u postupku propisanom Zakonom o zaštiti prirode proglasiti zaštićenim područjima, a istim Zakonom propisane su i mjere zaštite ovih područja.

Prema odredbama Zakona o šumama moguće je provesti postupak za proglašenje nivoa zaštite "zaštitna šuma" i "šuma namjenjena za rekreaciju, izlete i odmor".

(3)Svi navedeni lokaliteti radi svojih prirodnih i drugih atraktivnosti, prometne povezanosti i blizine urbanog područja se u velikoj mjeri već koriste za potrebe dnevnih izleta u prirodu i za rekreaciju lokalnog stanovništva, što se posebno odnosi na područje Ilinčice koje gravitira užem gradskom području.

Član 156.

(1)Bogata kulturno-historijska i prirodna baština Grada zahtijeva u budućem planskom periodu povećanu pažnju u smislu njihove zaštite i očuvanja pri čemu je neophodno:

- Inicirati pokretanje naučnog istraživanja prirodnih vrijednosti u cilju utvrđivanja njihove adekvatne zaštite, uređenja i uključivanja u razvoj;

- Inicirati provođenje sistemskih istraživanja arheoloških nalazišta iz perioda od neolita do kasnog srednjeg vijeka;

- Pokrenuti neophodne aktivnosti za izvršenje kategorizacije spomenika kulture po njihovom značaju, na osnovu Zakona o zaštiti i korištenju kulturno-historijskog i prirodnog naslijeđa BiH.

-Inicirati da se, nakon provedenog postupka izučavanja, valorizacije i kategorizacije svih značajnih objekata naslijeđa, njihovih skupina i lokaliteta, vrijednih urbanih i ruralnih cjelina, okonča Zakonom utvrđeni postupak za njihovu pravnu zaštitu;

-Pokretanje inicijativa za uvrštavanje vrijednih kulturno-historijskih objekata i vrijednog prirodnog naslijeđa na području Općine, u nacionalnu baštinu BiH.

-Formirati bazu podataka o vrijednom prirodnom i kulturno-historijskom naslijeđu, te propisati uslove kojima se štite do uspostavljanja rada relevantnih institucija koje će izvršiti njihovu kategorizaciju i utvrditi nivoe zaštite;

-Vrijedno kulturno-historijsko i prirodno naslijeđe uvrstiti u sve razvojne i detaljne planove kao stimulativnu komponentu općeg razvoja uz uvažavanje činjenice da ima odgojno-obrazovnu, kulturno-historijsku, pejzažnu, turističku, i rekreativnu dimenziju;

-Prostorno planskom dokumentacijom obezbjediti uslove za nastavak revitalizacije i obnove stare gradske jezgre i njezine zaštite od devastiranja.

-Štititi objekte od historijske, ambijentalne, stilske i druge vrijednosti, od intervencija kojima bi gubili svoju stvarnu vrijednost i karakteristike;

-Na bazi prirodnog i kulturno-historijskog naslijeđa planirati dalji razvoj turizma(banjsko-lječički turizam, boravišni i tranzitni turizam, izletničko-rekreativni i vikend-turizam, dnevna psiho-fizička rekreacija, zimski turizam i sl.).

(2) Zaštićene površine prirodnog naslijeđa prikazane su na grafičkom prilogu br.21. u razmjeri 1:25000, a zaštićene površine i objekti kulturno- historijskog naslijeđa na grafičkom prilogu br.22. u razmjeri 1:25000 i obrazloženi tekstualno u poglavljima 14. Posebno zaštićeni prostori i 16.1 Prirodno naslijeđe.

VIII POSTUPANJE S OTPADOM

Član 157.

U skladu sa važećim zakonima i drugim propisima iz oblasti upravljanja otpadom, zakonima o zaštiti okoline i dr. cjelokupan sistem aktivnosti i radnji vezanih za otpad je u nadležnosti svih nivoa vlasti u FBiH.

Član 158.

- (1) Grad Tuzla će se u planskom periodu, kroz primjenu Zakona o upravljanju otpadom i drugim općim aktima donesenim na osnovu Zakona, na odgovarajući način uključiti u sistem upravljanja otpadom i izvršiti potrebna usklađenja.
- (2) Grad je dužan, u planskom periodu, osigurati uslove i provođenje propisanih mjera za upravljanje komunalnim otpadom u svim naseljima i za sva domaćinstva, postepenim uvođenjem sistema odvojenog prikupljanja (kontinuiranog i periodičnog) komunalnog otpada kao što su papir i karton, staklo, metali, plastika i slično, i organiziranim odvozom komunalnog otpada, te povremenim prikupljanjem glomaznog otpada.
- (3) Grad je dužan provoditi sve aktivnosti i donositi akte vezane za postupanje sa otpadom za koje je nadležna u skladu s propisima koji regulišu ovu problematiku (Plan upravljanja otpadom, Izvještaj o provođenju Plana upravljanja otpadom, dostava podataka, osiguranje finansijskih sredstava i dr.).

Član 159.

(1) Kantonalnim propisom utvrđuju se zadaci općina/gradova u izradi općinskih/gradskih planova upravljanja otpadom koji trebaju sadržavati najmanje:

- programe o skupljanju opasnog otpada iz domaćinstava;
- programe za korištenje komponenti iz komunalnog otpada;
- programe za smanjenje procenta biorazgradivog otpada i ambalažnog otpada u komunalnom otpadu;
- programe za podizanje javne svijesti u upravljanju otpadom;
- lociranje postrojenja za upravljanje otpadom;
- saradnja između općina radi postizanja zadatah ciljeva.

- (2) Izrada planova vrši se u saradnji sa nadležnim kantonalnim i općinskim/gradskim organima, poslovnim zaineresiranim grupama i udruženjima za zaštitu okoline.

Član 160.

Upravljanje otpadom shodno Zakonu, znači sistem aktivnosti i radnji vezanih za otpad, uključujući prevenciju nastanka otpada, smanjivanje količine otpada i njegovih opasnih karakteristika, tretman otpada, planiranje i kontrolu aktivnosti i procesa upravljanja otpadom, transport otpada, uspostavljanje, rad, zatvaranje i održavanje uređaja za tretman otpada nakon zatvaranja, monitoring, savjetovanje i obrazovanje u vezi sa aktivnostima i radnjama na upravljanju otpadom.

Član 161.

Izvori nastajanja otpada na području Grada Tuzla su: domaćinstva, termoenergetska postrojenja, industrijska postrojenja, rudarske aktivnosti, manji privredni subjekti (klaonice, galvanizacije, metalna industrija i dr.) zdravstvene ustanove (bolnice, domovi zdravlja, ambulante i dr.), uslužne djelatnosti (zanatstvo, ugostiteljstvo i dr.), održavanje javnih površina.

Član 162.

Komunalni otpad (otpad iz domaćinstva i drugi otpad koji je po svom sastavu sličan otpadu iz domaćinstva), odlaze se na legalnu sanitarnu deponiju komunalnog otpada "Desetine" koja je locirana u naselju Rasovac.

Sva nelegalna (divlja) odlagališta komunalnog otpada i otpadom onečišćene površine na području općine potrebno je, u skladu sa zakonskim propisima, u potpunosti sanirati.

Član 163.

- (1) Skupljanje i tretiranje komunalnog otpada vrši se u skladu sa posebnim propisom o komunalnim djelatnostima.
- (2) Kantonalnim propisom uređuje se osnivanje i rad komunalnih preduzeća i obaveze općina u pružanju komunalnih usluga.

Član 164.

Sa otpadom koji nastaje u Termoelektrani "Tuzla" (šljaka i pepeo) postupa se u skladu sa važećim zakonskim propisima. Nastali otpad većim dijelom se odlaze na deponije (šljačišta) za konačno odlaganje šljake i pepela, gdje su sve aktivnosti oko postupanja sa otpadom (transport, odlaganje i održavanje deponija) u obavezi Termoelektrane "Tuzla". Otpad (šljaka) koji nastaje u manjim energanama i kotlovnica, odlaze se na način propisan Odlukama na nivou Grada.

Član 165.

- (1.) Postojeće stanje postupanja sa svim kategorijama otpada (proizvodni otpad koji nastaje u proizvodnom procesu u industriji, obrtu i drugim procesima, a koji se razlikuje od komunalnog otpada) kao i sa komunalnim otpadom, zahtijeva produzimanje mjera u skladu sa Zakonom, kako bi se u planskom razdoblju ostvarili ciljevi Zakona, a to su: podsticanje i osiguranje najvažnijih uslova radi sprječavanja nastajanja otpada, prerade otpada za ponovnu upotrebu i reciklaže, izdvajanje sirovog materijala i njihovo korištenje za proizvodnju energije i sigurno odlaganje otpada.
- (2.) Radi realizacije ciljeva iz stava (1.) ovog člana potrebno je sljedeće:
 - a) Adekvatno konačno zbrinjavati sve vrste industrijskih (inertnih, opasnih) i specifičnih otpada, povećati ukupni procenat adekvatnog zbrinjavanja otpada reciklažom, odnosno povratom u ponovnu upotrebu,

- b) Smanjiti ukupne količine neadekvatno zbrinutog otpada,
- c) Provoditi aktivnosti da se na međukantonalnom nivou iznađe način i lokacija za konačno zbrinjavanje industrijskog-opasnog i specifičnog otpada,
- d) Inicirati donošenje plana upravljanja otpadom na području Tuzlanskog kantona kojim bi se dale osnovne smjernice za realizaciju strateških ciljeva u postupanju sa opasnim i specifičnim otpadom.

IX GROBLJA

Član 166.

Sva evidentirana groblja na području općine Tuzla se zadržavaju.

Prostornim planom utvrđen je lokalitet i granice planiranog novog Gradskog groblja „Drežnik“ u urbanom području Tuzla grad .

Član 167.

(1) Za ostala područja izvan urbanog područja Tuzla grad, u narednom planskom periodu, pojedinačni lokaliteti novih i proširenja postojećih groblja, mogu se odobriti ukoliko to dozvoljavaju lokalne i ambijentalne prilike, kao i minimalni uslovi koje je potrebno poštivati vezano za ovu namjenu, u skladu sa članom 161. ove Odluke i važećim pravilnicima koji regulišu ovu oblast.

Član 168.

(1.)Postojeća groblja moguće je proširiti u skladu sa Prostornim planom (tabela broj 71. u tekstualnom dijelu Prostornog plana), ovom Odlukom, a uređenje groblja treba provoditi prema važećim propisima o grobljima. Potrebno je planirati uređenje parkirališnih i zelenih površina, kao i gradnju građevina namijenjenih osnovnoj funkciji groblja. Uređenje groblja mora biti primjereno oblikovanju i tradiciji ovog područja.

(2.)Kod proširenja postojećih groblja ili izgradnje novih, prostor za grobna mjesta treba biti minimalno 25 m udaljen od zone stanovanja, a prema uslovima lokacije osigurati pojas zelenila oko groblja.

(3.) Poširenje postojećih groblja, kao i građenje (formiranje) novih moguće je i na površinama planiranim za mješovitu, pretežno stambenu namjenu (na građevinskom zemljištu), prema uslovima iz ove Odluke, odnosno u skladu sa detaljnim planskim dokumentima ukoliko je njihovo donošenje propisano.

(4.) Groblja na području Grada Tuzla prezentirana su na grafičkom dijelu ove Odluke u razmjeri 1:2500 i u tekstualnom dijelu Prostornog plana poglavlje 13.1 Groblja.

X MJERE SPRJEČAVANJA NEPOVOLJNIH UTICAJA NA OKOLINU

Član 169.

- (1) U planskom razdoblju potrebno je realizovati mjere zaštite okoline kako bi se zaustavila dalja degradacija na području Grada Tuzla, a kvalitet doveo na nivo prihvatljivog i održivog stanja, čime bi se postiglo kvalitetnije očuvanje prostora i viši i ujednačeniji nivo kvaliteta života na ukupnom prostoru Grada.
- (2) Mjere zaštite, koje se trebaju realizirati kroz planiranu projekciju razvoja, obuhvataju: pravno-normativne mjere, tehničko-tehnološke, prostorno-planske, ekonomske i dr.
- (3) Opće mjere zaštite su:
 - Određivanje novih odnosa u okviru cjelovitog proces društvenog planiranja koji bi omogućili istovremeno i cjelovito planiranje zaštite okoline;
 - Primjena integralnog upravljanja zaštitom okoline na osnovama načela održivog razvoja;
 - Planiranje korištenja i uređenja prostora u funkciji zaštite okoline;
 - Primjena pravnih i stručnih osnova i postupaka za planiranje i uređenje prostora i zaštite okoline, u skladu sa prihvaćenim standardima Evropske unije.

Član 170.

Sprječavanje negativnih utjecaja na okolinu, moguće je ako se preventivno i blagovremeno poduzmu konkretne mjere u oblasti zaštite okoline, a to su prije svega sljedeće mjere:

1. Donošenje općih normativno-pravnih akata (planova i programa zaštite okoline) od strane nadležnih kantonalnih i organa gradske uprave, u oblasti zaštite i unapređenja okoline - životne sredine, a koji se odnose na zaštitu: zraka, vode, tla, biljnog i životinjskog svijeta, izgrađene okoline i dr.;
2. Izrada katastra zagađivača okoline i njegovo stalno ažuriranje, kojim treba dati sve relevantne podatke posebno o vrsti zagađenja koji se emitira u okolinu;
3. Uspostavljenje monitoringa kvaliteta svih segmenata okoline (voda, zrak, zemljište, buka, postupanje sa otpadom i dr.), u skladu sa Zakonom propisanom metodologijom monitoringa;
4. Uspostavljanje kontrole i upravljanje svim pritiscima na okolinu;
5. Planiranje prostora i poticanje racionalnog upravljanja prostorom, koji sadrži i planiranje zaštite prostora;
6. Zabrana i ograničenje gradnje objekata koji su potencijalni zagađivači u zonama stanovanja, društvenih, turističko rekreativnih, prosvjetnih i drugih centara aktivnosti;
7. Prilagođavanje tehničkih i proizvodnih procesa u industriji i proizvodnji energije zahtjevima i uslovima zaštite od zagađenja životne sredine (po BAT-u);
8. Izgradnja uređaja/postrojenja za predtretman/tretman za sve emisije zagađenja koje se emitiraju u okolinu;

9. Sanacija i rekultivacija zatvorenih odlagališta industrijskog otpada (šljake i pepela) i uklanjanje nelegalnih "divljih" deponija, te sanacija i prenamjena zemljišta;
10. Uspostavljanje efikasnog sistema prikupljanja i odlaganja čvrstog otpada koji bi funkcionirao na cijelom prostoru Grada;
11. Jačanje procesa održivog razvoja i dr.

Član 171.

Strategijom privrednog razvoja, u planskom periodu, na području Grada Tuzla, ne planira se građenje novih industrijskih objekata sa tehnologijama koje zagađuju okolinu (tzv. "prljave" tehnologije).

Član 172.

Proizvodnja električne energije na području Grada Tuzla i ubuduće se bazira na uglju kao energentu. Sa aspekta sprječavanja negativnih uticaja na okolinu neophodno je da se novi blokovi grade u skladu sa savremenim tehnologijama koje osiguravaju primjenu najnovijih dostignuća na području termoenergetike i zahtjeva zaštite okoline prema pravilima.

Izgradnju novog ili rekonstrukciju postojećeg postrojenja za proizvodnju električne energije odobravati u skladu sa Uredbom o postupku, kriterijima, formi i sadržaju zahtjeva za izdavanje energetske dozvole za izgradnju novih i rekonstrukciju postojećih proizvodnih postrojenja („Službene novine FBiH“, br.27/14), odnosno u skladu sa važećom zakonskom regulativom.

Član 173.

U svrhu smanjenja zagađenja zraka koje dolazi od saobraćaja, neophodno je na području Grada vršiti izgradnju novih saobraćajnica sa ciljem kvalitetnijeg povezivanja Grada sa bližim okruženjem, te smanjenje intenziteta saobraćaja.

Član 174.

U svrhu zaštite i povećanja kvalitete voda neophodno je provoditi aktivnosti na prečišćavanju industrijskih i komunalnih otpadnih voda koje se produkuju unutar privrednih subjekata na području Grada Tuzla.

Takođe je neophodno provoditi aktivnosti na izgradnji sistema za prikupljanje i odvođenje otpadnih voda unutar naselja, te aktivnosti na realizaciji centralnog općinskog postrojenja za tretman otpadnih voda i dovoljnog broja manjih postrojenja.

Član 175.

Za zaštitu zemljišta treba provesti sljedeće mjere:

- Uraditi strategiju i dugoročni plan kada je u pitanju zemljišna politika;
- Izvršiti inventarizaciju stanja oštećenosti zemljišta, razraditi sistem trajnog praćenja kvaliteta zemljišta te uspostaviti informacijski sistem zemljišta;
- Sprovoditi aktivnosti na zaustavljanju procesa bespravne gradnje objekata i time zauzimanja poljoprivrednog i šumskog zemljišta, odnosno zabranom prenamjene poljoprivrednog i šumskog zemljišta u građevinsko zemljište;

-Zagađene, degradirane i devastirane površine zemljišta prvesti upotrebnoj vrijednosti, ubrzanom rekultivacijom - sanacijom;

-Insistirati na primjeni važećih propisa kada je u pitanju eksploatacija prirodnih - mineralnih sirovina, sa akcentom na sprječavanje prekomjerne degradacije zemljišta uz obavezno provođenje potrebne rekultivacije-sanacije zemljišta devastiranog eksploatacijom, u cilju ponovnog privođenje korisnoj namjeni;

-Upravlјati otpadnim vodama svih zagađivača u cilju sprečavanja promjene hemizma zemljišta i prodiranja zagađivača u podzemlje: izgradnjom kanalizacionih sistema u urbanim i ruralnim područjima uz izgradnju postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda;

- Vršiti regulaciju vodotoka u cilju sprečavanja plavljenja;

-Primjenjivati propise iz oblasti upravljanja i postupanja sa otpadom (komunalnim i svim drugim vrstama otpada), nastojati da se smanji oštećenje zemljišta, kroz pravilno postupanje i odlaganje otpada kao i propisno održavanje deponija;

-Utvrđiti optimalne lokacije za infrastrukturne - komunalne objekte: odlagališta inertnog - neopasnog otpada iz industrijskih i energetskih postrojenja, stočna groblja i dr.;

-Uspostaviti katastar postojećih i potencijalnih klizišta, provoditi preventivne mjere kako bi se spriječila pojava novih klizišta i mjere sanacije postojećih klizišta, a sve u cilju smanjenja stepena ugroženosti životne sredine.

Član 176.

- (1) Zaštita od buke i vibracija u okolini obuhvata zaštitu od svih vrsta umjetno proizvedenih emisija energija koje izazivaju opterećenje nepoželjnom, neprijatnom bukom, odnosno vibracijama koje mogu ugroziti zdravlje ili na njega štetno uticati.
- (2) Radi zaštite od buke potrebno je primjenjivati tehničke i organizacijske metode koje potiču:
 - smanjivanje stvaranja emisija buke ili vibracija, odnosno izvora koji stvaraju buku ili vibracije;
 - smanjivanje opterećenja, odnosno sprječavanje povećanja opterećenja bukom ili vibracijama,
 - naknadnu zaštitu u onim sredinama koje su pod stalnim opterećenjem iznad utvrđenih standarda.
- (3) Sva pitanja u vezi sa zaštitom od buke i vibracija uređuju se posebnim zakonom.

XI MJERE ZAŠTITE STANOVNIKA I MATERIJALNIH DOBARA OD PRIRODNIH I DRUGIH DJELOVANJA (NESREĆA)

Član 177.

- (1) Programom razvoja zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća na području općine Tuzla za period 2009.-2014. godina konstatuje se podložnost Grada Tuzla nizu različitih prirodnih i drugih nesreća. Na osnovu ovih dokumenata Prostornim planom Grada Tuzla, određene su kritične tačke podložnosti nesrećama analizirane u procjeni ugroženosti, sa ciljem da se što preciznije odrede mjere za ograničavanje negativnih efekata prirodnih kao i ljudskim djelovanjem izazvanih nepogoda i katastrofa, kontrola i smanjenje rizika.
- (2) Prirodne nepogode (nesreće) podrazumijevaju događaje koji su uzrokovani djelovanjem prirodne sile na koje ljudski faktor ne može uticati, a najveću prijetnju predstavljaju: zemljotres, odron, klizanje tla, bujične vode (poplave), suše, sniježni nanosi i dr.

Sklanjanje ljudi i materijalnih dobara

Član 178.

- (1) Sklanjanje ljudi osigurava se izgradnjom skloništa osnovne zaštite i skloništa dopunske zaštite u skladu sa Uredbom o mjerilima, kriterijima i načinu izgradnje skloništa i tehničkim normativima za kontrolu ispravnosti skloništa.
- (2) Sklanjanje ljudi osigurava se izgradnjom javnih skloništa i prilagođavanjem podrumskih i drugih prostorija u stambenim i drugim objektima i drugih pogodnih građevina za sklanjanje ljudi u određenim zonama što se utvrđuje detaljnim planskim dokumentima za pojedina područja Grada Tuzla, za koja je njihovo donošenje obavezno.
- (3) Skloništa osnovne i dopunske zaštite projektuju se kao dvonamjenski objekti, koji se koriste prvenstveno za potrebe u miru, u skladu sa osnovnom namjenom građevine ili se grade kao posebni objekti.

Član 179.

Grad donosi svoje dugoročne programe i godišnje planove izgradnje i održavanja javnih skloništa i zaklona, odnosno prilagođavanja drugih zaštitnih objekata za sklanjanje na svom području.

Zaštita i spašavanje od rušenja

Član 180.

- (1) Mjere zaštite i spašavanja od rušenja organizuju se i provode radi zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara iz ruševina koje mogu nastati usljed zemljotresa, odrona, klizanja tla, bujičnih voda ili drugih prirodnih i drugih nesreća.
- (2) Nadležne organizacije Grada Tuzla se obavezuju da kontinuirano provode monitoring i vrše procjenu osjetljivosti i podložnosti na sve opasnosti i rizike, te da preduzimaju konkretne mjera poboljšanja spremnosti i odgovora na nesreće.
- (3) U svrhu efikasne zaštite od rušenja obavezno je primjenjivati sve građevinsko - tehničke i druge mjere u izgradnji objekata, kojima se može uticati na sprečavanje, odnosno smanjenje štetnih uticaja prirodnih i drugih nesreća na mogućnost rušenja.
- (4) Konstrukcije građevina je neophodno izvoditi prema pravilima struke imajući u vidu utvrđene seizmičke uslove lokacije planirane za gradnju.
Za područja u kojima se planira izgradnja višestambenih, poslovnih ili građevina društvenih sadržaja ovom Odlukom definisana je njihova međusobna udaljenost, što može biti značajno i u slučaju urušavanja.

Zaštita i spašavanje od požara

Član 181.

U cilju zaštite i spašavanje od požara potrebno je kontinuirano provoditi aktivnosti sa ciljem zaštite od požara na području Grada Tuzla, a u skladu sa zakonima i drugim propisima iz ove oblasti.

Član 182.

Građevine (stambene, javne, poslovne, privredne, infrastrukturne) moraju biti projektovane i izgrađene tako da, u cilju zaštite od požara, ispunjavaju uslove propisane Zakonom, posebnim zakonima o zaštiti od požara i propisima donesenim na osnovu tih zakona, te prema pravilima struke. To podrazumijeva mjere koje, u slučaju požara, sprječavaju širenje vatre i dima unutar građevine, širenje vatre na susjedne objekte, obezbjeđuju očuvanje nosivosti konstrukcije građevine.

Član 183.

- (1) Poseban značaj dati obezbjeđenju prohodnosti postojećih i izgradnji novih protivpožarnih puteva i prilaza u naseljima i ispred građevina.
- (2) Kontinuirano provodjenje kontrole ispravnosti vanjske hidrantstke mreže je obaveza nadležne općinske organizacije. Neophodno je takođe napraviti evidenciju vanjskih hidranata, dovesti ih u ispravno stanje i obilježiti posebnim tablicama.
- (3) Pored mjera iz stava 1. i 2. ovog člana potrebno je:
 - uspostaviti hidrantsku mrežu u svim kolektivnim stambenim, stambeno – poslovnim, proizvodnim i javnim objektima.
 - organizovati redovnu edukaciju stanovništva o sprovođenju preventivnih mjera za gašenje požara,
 - kontinuirano provoditi kontrolu ispravnosti protivpožarnih aparata u objektima.

Član 184.

Mjere za ograničavanje negativnih efekata ekspanzije ili eksplozije plinova podrazumijevaju poštivanje svih važećih propisanih mjera i tehničkih normi koje važe za pravna lica koja posjeduju, proizvode, transportuju ili skladište eksplozivne tvari. Nadzor nad provođenjem propisa vrše nadležne institucije. U skladu s tim potrebno je :

u procesu proizvodnje, transporta i skladištenja eksplozivne tvari obezbijediti stručno osposobljavanje uposlenika koji su u neposrednom kontaktu sa opasnom materijom, te obezbijediti odgovarajuću opremu za provođenje preventivnih mjera zaštite i spašavanja.

Zaštita od neeksplozivnih ubojitih sredstava

Član 185.

Na području Grada Tuzla evidentirani su dijelovi terena kontaminirani neeksplozivnim ubojitim sredstvima (minska polja i sumnjive površine).

Na ovim područjima je zabranjeno korištenje terena i svaka druga aktivnost.

Nadležna gradska služba je obavezna kontinuirano provoditi aktivnosti na prikupljanju informacija o čišćenju terena, kako bi se blagovremeno vršila reambulacija stanja u prostoru.

Član 186.

- (1) Poslove u vezi sa zaštitom od neeksplozivnih ubojitih sredstava vrše timovi za deminiranje na način regulisan posebnim zakonima iz ove oblasti i propisima donesenim na osnovu tih zakona, a porazumijevaju, između ostalog, pronalaženje, označavanje, iskopavanje, transport, deaktiviranje i uništavanje neeksplozivnih ubojitih sredstava.
- (2) Zaštitne mjere podrazumijevaju aktivnosti na pregledu i čišćenju terena od zaostalih neeksplozivnih ubojitih sredstava (mine i dr.). U cilju zaštite potrebno je upozoravati stanovništvo na opasnost od zaostalih neeksplozivnih ubojitih sredstava, putem medija i obilježavanja kontaminiranih zona na odgovarajući način, a obavezno je i redovno educiranje građana u blizini kontaminiranih područja.
- (3) Prostornim planom označene su kontaminirane zone (minska polja i sumnjive površine), a prikazane su na grafičkom dijelu u razmjeri 1: 2500.

Mjere sprječavanja arhitektonsko-urbanističkih prepreka

Član 187.

Kod projektovanja i izvođenja građevina javne, poslovne, stambene i stambeno-poslovne namjene, te svih javnih površina moraju se predvidjeti mjere za sprečavanje arhitektonsko-urbanističkih barijera za lica sa umanjnim tjelesnim sposobnostima u skladu sa važećom zakonskom regulativom i podzakonskim aktima.

XII MJERE PROVEDBE PROSTORNOG PLANA

Član 188.

Prostornim planom utvrđena je obavezna izrada sljedećih planskih dokumenata:

- (1) Urbanistički plan urbanog područja Tuzla - grad kao sjedišta Tuzlanskog kantona i Grada Tuzla. Granice obuhvata Urbanističkog plana određene su Prostornim planom u grafičkom dijelu ove Odluke u razmjeri 1:2500.
- (2) Na građevinskom zemljištu unutar urbanih područja za koje je Prostornim planom utvrđen režim građenja I stepena donose se detaljni planski dokumenti.

(3) Izuzetno, za utvrđene prostorne cjeline veće površine može se donijeti Odluka o potrebi izrade detaljne planske dokumentacije za njene pojedine dijelove (faze).

Član 189.

- (1) Procjenu potrebe izrade novih, odnosno izmjene i dopune postojećih planskih dokumenata, te prioritet izrade planskih dokumenata utvrđuje Nosilac pripreme-Grad Tuzla svojim aktima u skladu sa Zakonom (programi, odluke i dr.)
- (2) U izradi detaljnih planskih dokumenata uvažiti će se redoslijed prioriteta, uz mogućnost njegove izmjene na osnovu programa mjera za unapređenje stanja u prostoru.

Član 190.

(1) Urbanističkim planom utvrđuje se obaveza izrade detaljnih planova za uže urbano područje unutar prostornog obuhvata tog plana , a ako to nije slučaj primjenjuje se planski dokument šireg područja, odnosno Prostorni plan.

(2) U slučaju da se donesu detaljni planski dokumenati sa preciznijim uslovima za lociranje, odnosno građenje primjenjivat će se odredbe iz detaljnog planskog dokumenta .

XIII PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 191.

Za prostorne cjeline za koje je propisan režim građenja I/ prvog stepena sa prelaznim odredbama i II stepena građenja, koje su djelimično ili većim dijelom realizirane, urbanističku saglasnost donosi nadležna gradska služba, na osnovu urbanističko-tehničkih uslova propisanih ovom Odlukom.

Izuzetno, mogućnost izgradnje i eventualne urbanističko-tehničke uslove može definisati drugo stručno tijelo, koje posebnom Odlukom imenuje Gradsko vijeće, a kojom će se precizirati ingerencije i obaveze svih učesnika u upravnom postupku.

Član 192.

Stupanjem na snagu ove Odluke prestaje važiti Odluka o provođenju Prostornog plana opštine Tuzla za period 1986-2000/2005 godine („Službeni glasnik Općine Tuzla“, br.6/89, 2/06, 8/13).

Član 193.

Za promjene u prostoru za koje je donesena urbanistička saglasnost (lokacijska informacija) do stupanja na snagu ove Odluke, utvrđeni urbanističko-tehnički uslovi iz iste će biti osnov za izdavanje odobrenja za građenje za takvu promjenu u prostoru.

Ako je upravni postupak pokrenut pred nadležnom gradskom službom za upravu do dana stupanja na snagu ove Odluke, a do tog dana nije doneseno prvostepeno rješenje ili je rješenje bilo poništeno i vraćeno prvostepenom organu na ponovni postupak, postupak će se nastaviti prema odredbama ove Odluke.

Član 194.

Postupak izrade i donošenja detaljnih planskih dokumenata započelih do donošenja ove Odluke nastavit će se po odredbama *ove Odluke*

Član 195.

Određbe ostalih odluka koje je donijelo Gradsko vijeće Tuzla, a u vezi sa prostornim uređenjem , koje su u suprotnosti sa ovom Odlukom, Zakonom o prostornom uređenju i građenju i drugim propisima donesenim na osnovu zakona neće se primjenjivati.

Član 196.

Ova Odluka stupa na snagu i primjenjuje se osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Općine Tuzla“.

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Tuzlanski kanton
GRAD TUZLA
GRADSKO VIJEĆE

PREDSJEDAVAJUĆI GRADSKOG VIJEĆA

Broj:

Tuzla,

Jozo Nišandžić

OBRAZLOŽENJE

Pravni osnov za donošenje O D L U K E o provođenju Prostornog plana Grada Tuzla za period 2010-2030.godine su odredbe člana 6. stav 1. alineja 3. Statutarne odluke o organizaciji Grada Tuzla u skladu sa Zakonom o Gradu Tuzla ("Službeni glasnik Grada Tuzla", broj 1/14) i člana 28. i čl. 34. Zakona o prostornom uređenju i građenju («Službene novine TK-a», br.6/11, 4/13 i 15/13) kojim je regulisano da je sastavni dio prostornog plana grada - općine i odluka o provođenju prostornog plana, koji se usvajaju na sjednici Gradskog - Općinskog vijeća.

Zakon o Gradu Tuzla donio je Parlament Federacije Bosne i Hercegovine na sjednici Zastupničkog doma od 24.07.2014.godine i na sjednici Doma naroda od 18.07.2014.godine. U skladu sa uslovima iz čl.5 stav 3. Zakona o principima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine", broj 49/06. i 51/09), ovim je Zakonom uspostavljen Grad Tuzla, kao teritorij naseljenih mjesta, koja su se prema evidenciji Federalnog zavoda za statistiku nalazila u okviru Općine Tuzla na dan stupanja na snagu ovog zakona.

Grad Tuzla je pravni sljednik Općine Tuzla i preuzima mjerodavnosti, prava, obaveze i imovinu općine Tuzla. Općinska tijela uprave i upravne organizacije, stručne i druge službe i druga općinska tijela, stupanjem na snagu ovog zakona nastavljaju s radom kao i tijela i službe Grada Tuzla.

Zakon o Gradu Tuzla objavljen je dana 01.10.2014.godine u „Službenim novinama Federacije BiH“, br.80/14, a stupio na snagu 02.10.2014.godine.

Gradsko vijeće Tuzla dana 30.10.2014.godine donijelo je STATUTARNU ODLUKU o organizaciji Grada Tuzla u skladu sa Zakonom o Gradu Tuzla, koja stupa na snagu danom objavljivanja u „Službenom glasniku Grada Tuzla“.

U skladu sa članom 6. stav 1. alineja 3. STATUTARNE ODLUKE o organizaciji Grada Tuzla u skladu sa Zakonom o Gradu Tuzla, Gradsko Vijeće Tuzla u okviru svojih nadležnosti donosi prostorne planove, odnosno Prostorni plan Grada Tuzla za period 2010-2030.godine.

Nacrt navedenog Prostornog plana razmatran je i usvojen na sjednici Općinskog vijeća Tuzla, održanoj dana 27.02.2013.godine.

Za prijedlog Prostornog plana prethodilo je usvajanje slijedeće dokumentacije :

1. Odluka o pristupanju izradi Prostornog plana općine Tuzla za period 2006 – 2026, koju je Općinsko vijeće donijelo na sjednici održanoj 22.02.2006.godine („Službeni glasnik Općine Tuzla“, br.2/06)
2. Saglasnost na Odluku o pristupanju izradi Prostornog plana općine Tuzla za period 2006-2026, dala je Ministarstvo prostornog uređenja i zaštite okolice Tuzlanskog kantona (broj 12-4/1-23-251-02/06 od 14.02.2006.godine).
3. Odluka o izmjeni Odluke o pristupanju izradi Prostornog plana općine Tuzla za period 2006 – 2026, („Službeni glasnik Općine Tuzla“, br.8/13), koju je Općinsko vijeće donijelo na sjednici održanoj 31.10.2013.godine, kojom je izmjenjen vremenski period.
4. Program i plan aktivnosti za pripremu i izradu Prostornog plana općine Tuzla, usvojen na sjednici Općinskog vijeća održanoj 27.02.2007.godine
5. Smjernice za izradu Prostornog plana općine Tuzla, usvojene na sjednici Općinskog vijeća održanoj 26.02.2008.godine.
6. Formiran novi Savjet plana 30.03.2011.godine, a stara Odluka o imenovanju Savjeta Plana, koju je donio Općinski načelnik broj: 02-05-144-2008 od 10.01. 2008.godine stavljena je van snage.
7. Prostorna osnova Prostornog plana općine Tuzla za period 2006.-2026.godine, razmatrana je na II sjednici Savjeta Prostornog plana dana 11.05.2011.godine, a usvojena je na III sjednici Savjeta Prostornog plana dana 18.07.2011.godine nakon provedene javne rasprave u mjesnim zajednicama.
8. Nacrt Prostornog plana razmatran je i usvojen na sjednici Općinskog vijeća Tuzla, održanoj dana 27.02.2013.godine

Saglasnost na Prostorni plan općine Tuzla za period 2010-2030.godine dala je Ministarstvo prostornog uređenja i zaštite okolice-Akt br. 12/05-23-31950-1/14 od 26.05.2014.godine, kojom se potvrđuje da je Prostorni plan općine Tuzla za period 2010-2030.godine usaglašen sa Prostornim planom Tuzlanskog kantona za period 2005-2025.godine („Službene novine Tuzlanskog kantona“, broj 09/06), te da je isti urađen u skladu sa odredbama člana 34. stav 5. Zakona o prostornom uređenju i gradjenju ("Službene novine TK-a", br.6/11, 4/13, 15/13) i Uredbom o jedinstvenoj metodologiji za izradu planskih dokumenata („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, br.63/04, 50/07 i 84/10).

Provedena je procedura javne rasprave u skladu sa odredbama člana 46. Zakona o prostornom uređenju i građenju («Službene novine TK-a», br.6/11, 4/13 i 15/13).

Obavljena su tri kruga javnih konsultacija u svim mjesnim zajednicama općine Tuzla.

- U periodu od 16.03.2009.godine -13.05.2009.godine obavljen je prvi krug Javnih konsultacija u svim mjesnim zajednicama općine Tuzla.
- U periodu od 11.05.2011.godine -03.06.2011.godine obavljen je drugi krug Javnih konsultacija u svim mjesnim zajednicama općine Tuzla.
- Nakon usvojenog nacrt obavljen je treći krug Javnih konsultacija u svim mjesnim zajednicama općine Tuzla i održan je Okrugli sto u prostorijama KANTONALNE PRIVREDNE KOMORE –TK-a.

Skraćena verzija nacrt Prostornog plana službeno je dostavljena organima i organizacijama koji su zakoniti korisnici prostora i sudionici u njegovoj izgradnji i uređivanju, te organima uprave, upravnim organizacijama i agencijama, nosiocima javnih ovlaštenja nadležnih za vodoprivredu, šumarstvo, poljoprivredu, promet, energetiku, telekomunikacije, turizam, rudarstvo, zdravstvo, školstvo, kulturu, zaštitu okoline, zaštitu kulturno-povijesnih i prirodnih dobara, privredna komora, predstavnici vjerskih zajednica i drugi subjekti.

Nacrt Prostornog plana u elektronskoj formi bio je postavljen na web stranici Grada Tuzla.

Primjedbe, prijedlozi i sugestije građana i institucija dostavljene su Službi za prostorno uređenje i zaštitu okoline i prosljeđene Nosiocu izrade UO Zavod za urbanizam Tuzla. Nakon detaljnog razmatranja, te dodatno provedenih analiza i uslova na terenu Nosilac izrade usvojio je dostavljene primjedbe, te su izmjene unesene u planski dokument.

Prostorni plan Grada Tuzla utvrđuje temeljna načela planskog uređenja prostora, ciljeve prostornog razvoja, te zaštitu i namjenu prostora.

Izgradnja objekata i uređenje prostora vršit će se u skladu sa odredbama ove Odluke , a posebno će se na osnovu ove Odluke donositi uslovi građenja za područja za koja se ne donose detaljni planski dokumenti /veličina građevinskih parcela za individualnu stambenu izgradnju, odstojanje objekata od susjednih, visina objekata, uslovi izgradnje pristupa javnim objektima i saobraćajnicama i drugi urbanističko-tehnički uslovi).

Prostorni plan Grada Tuzla za period 2010-2030.godine , čiji je sastavni dio Odluka o provođenju, urađen je u skladu sa Zakonom o prostornom uređenju i građenju («Službene novine TK-a», br.6/11, 4/13 i 15/13) i Uredbom o jedinstvenoj metodologiji za izradu planskih dokumenata («Službene novine FBiH», br.63/04, 50/07, 84/10) i drugim zakonima koji tretiraju ovu oblast.

SLUŽBA ZA PROSTORNO UREĐENJE I ZAŠTITU OKOLINE